

นักเรียนส่วนใหญ่จะแสดงความอ่อนน้อมถ่อมตน ยอมรับฟังคำวิจารณ์หรือติติงจากครูและเพื่อน ดังพฤติกรรมที่แสดงออกให้สังเกตเห็นได้คือ ยิ้มและพยักหน้า บางครั้งมีคำพูดที่แสดงว่าตนเองจะพยายามแก้ไขให้ดีขึ้น ดังคำกล่าวของนักเรียน “.....คุณครูหนูจะพยายามค่ะแต่ไม่รู้ว่าจะทำได้หรือเปล่า.....” พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 4 อยู่ในระดับพอใช้ ดังนั้นที่การสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัยเมื่อวันที่ 12 - 16 กรกฎาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยบันทึกไว้ว่า มีนักเรียน 1 คน รหัสที่ 11 มักแสดงความก้าวร้าวรุนแรง วางอำนาจข่มผู้อื่นโดยเฉพาะทางวาจา ชอบพูดจาเสียงดังข่มผู้อื่น และจะเรียกผู้อื่นด้วยคำนำหน้าที่ไม่สุภาพ.....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสะอาด อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1 และพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 2 อยู่ในระดับปรับปรุง ดังนั้นที่การสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 12 - 16 กรกฎาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย บันทึกไว้ว่า “.....ต้องมีการควบคุมเกี่ยวกับการเก็บและรักษาความสะอาดเรียบร้อยของสถานที่ฝึกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะหน้าต่างไม่ค่อยจะปิด ครูผู้ฝึกต้องเรียกกลับมาปิดทุกวัน.....” พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 3 - 5 อยู่ในระดับพอใช้ ดังนั้นที่การสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัยเมื่อวันที่ 12 - 16 กรกฎาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย บันทึกไว้ว่า “.....สภาพร่างกาย และเครื่องแต่งกายของนักเรียนสะอาดบ้างเป็นบางวัน นอกจากนี้ขณะฝึกนักเรียนส่วนใหญ่มีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสกับเพื่อนร่วมฝึก รวมทั้งนักเรียนทั้ง 3 คน ที่เมื่อสัปดาห์แรกของการฝึกก็ยังเข้ากับเพื่อนไม่ค่อยได้ สัปดาห์ที่สองนี้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสกับเพื่อนร่วมฝึกดีขึ้นมาก.....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสามัคคี อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ทั้ง 5 ตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับพอใช้ ดังนั้นที่การสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 12 - 16 กรกฎาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยบันทึกไว้ว่า “.....จากการสังเกตการฝึกกิจกรรมต่าง ๆ ในภาพรวม นักเรียนส่วนใหญ่มีความสามัคคีกันดี โดยเฉพาะกิจกรรมการออกกำลังกาย กิจกรรมการเปล่งเสียง กิจกรรมฝึกโสตประสาท ร่วมฝึกซ้อมอย่างพร้อมเพรียง เปิดใจกว้างรับฟังเสียง และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ปฏิบัติกิจกรรมในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี รู้จักปรับตัว เพื่อยู่ร่วมกันอย่างสันติ แต่ถ้าปฏิบัติได้เองโดยไม่มีครูควบคุมก็จะดี.....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความมีน้ำใจ อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1 - พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 4 อยู่ในระดับพอใช้ ดังนั้นที่การสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 12 - 16 กรกฎาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยบันทึกไว้ว่า “.....นักเรียนให้ความร่วมมือในการฝึกซ้อมจนสำเร็จ นอกจากนี้นักเรียนยังรู้จักเสียสละให้กับเพื่อนมาก

ขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องของการแบ่งปันและเสียสละให้เพื่อนได้เลือกร้องเพลงคาราโอเกะที่ตนเองชอบ มีการอาสาช่วยเหลือกิจกรรมเพื่อนและครู แม้ว่าครูผู้ฝึกอาจต้องควบคุมบ้างบางครั้ง และจากการสังเกตการฝึกกิจกรรมทั้ง 5 วัน นักเรียนมีการพัฒนาขึ้นบ้างในเรื่องของการจัดเตรียมเก้าอี้เพื่อฝึกซ้อมแต่ยังต้องปรับปรุงในเรื่องของการจัดเตรียม ช่วยเก็บอุปกรณ์และดูแลสถานที่ฝึก.....”

พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 5 อยู่ในระดับปรับปรุง ดังนั้นที่การสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 12 – 16 กรกฎาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยบันทึกไว้ว่า “.....ในเรื่องของการ เข้าใจ เห็นใจ เพื่อน และแสดงความห่วงใย ยังไม่มีปรากฏให้สังเกตเห็น.....”

สัปดาห์ที่ 3 (วันที่ 19 กรกฎาคม 2553 ถึงวันที่ 23 กรกฎาคม 2553)

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมการออกกำลังกาย จากการดำเนินกิจกรรมการออกกำลังกายที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 3 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมการออกกำลังกายไปสู่การปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการออกกำลังกายของนักเรียน โดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตามแผนการจัดกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 3 ซึ่งดำเนินกิจกรรมลักษณะเดียวกับสัปดาห์ที่ 2 เพียงแต่เพิ่มเวลาจากเดิม วันละ 10 – 15 นาที เพิ่มเป็นวันละ 15 – 20 นาที ผู้วิจัยสังเกตว่าเมื่อนักเรียนทุกคนเมื่อมาถึงสถานที่เพื่อทำการฝึก นักเรียนยังคงกล่าวคำทักทายและยกมือไหว้ครูดังเช่นทุกวัน มีการแต่งกายที่เหมาะสมกับการฝึกมากขึ้น ในวันแรกมีนักเรียนเพียงคนเดียว คือนักเรียนรหัสที่ 10 มาฝึกซ้อมไม่ตรงตามเวลานัดหมาย และในวันที่สองของสัปดาห์มีนักเรียนจำนวน 3 คนที่มาฝึกซ้อมไม่ตรงเวลา ได้แก่ นักเรียนรหัสที่ 10 นักเรียนรหัสที่ 2 และนักเรียนรหัสที่ 8 และในวันที่สี่ของสัปดาห์ มีนักเรียนจำนวน 3 คน ที่มาฝึกซ้อมไม่ตรงเวลา ได้แก่ นักเรียนรหัสที่ 11 นักเรียนรหัสที่ 6 และนักเรียนรหัสที่ 5 มีนักเรียนไม่มาฝึกซ้อม 2 คน เนื่องจากติดสอบซ่อมวิชาคณิตศาสตร์ มีนักเรียนรหัสที่ 4 และรหัสที่ 7 ช่วยครูจัดเตรียมอุปกรณ์การฝึกและสถานที่ฝึก ขณะปฏิบัติกิจกรรมการออกกำลังกาย นักเรียนวิ่งเป็นแถว พร้อมเพรียงมีระเบียบวินัยมากขึ้น ทุกคนแสดงความตั้งใจที่จะพยายามวิ่งให้ตรงกับเนื้อร้องที่ครูกำหนดให้นักเรียนมีความสุขในการออกกำลังกาย ไม่มีการพูดคุยหรือตะโกนคุยกับบุคคลทั่วไป เหมือนสัปดาห์แรก ๆ

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมการออกกำลังกาย ดังกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมการออกกำลังกายสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ

ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ ผู้วิจัยจึงมิได้ปรับปรุงแผนการดำเนินกิจกรรมการออกกำลังกายแต่อย่างใด

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมการทำสมาธิ จากการดำเนินกิจกรรมการทำสมาธิที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 3 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมการทำสมาธิไปสู่การปฏิบัติโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการฝึกกิจกรรมการทำสมาธิของนักเรียน โดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตามแผนการดำเนินกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 3 ผู้วิจัยสังเกตว่า กิจกรรมทำสมาธิเป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับนักเรียนได้เป็นอย่างดี ขณะฝึกนักเรียนร่วมฝึกซ้อมอย่างพร้อมเพรียง มีความตั้งใจในการนั่งสมาธิอย่างต่อเนื่อง มีความอดทนไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการฝึก ปฏิบัติกิจกรรมได้ถูกต้องและตรงตามเวลา เมื่อฝึกกิจกรรมเสร็จนักเรียนยิ้มแย้มแจ่มใสและเอื้ออาทรกับเพื่อนร่วมฝึก

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมการทำสมาธิดังกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมการทำสมาธิสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมิได้ปรับปรุงแผนการดำเนินกิจกรรมแต่อย่างใด ยังคงใช้วิธีเดิมเพียงแต่กำหนดระยะเวลาในการทำสมาธิเพื่อความชัดเจนในการปฏิบัติของผู้ปฏิบัติ

กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมฝึกการหายใจ จากการดำเนินกิจกรรมฝึกการหายใจที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 3 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมฝึกการหายใจไปสู่การปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการฝึกกิจกรรมการหายใจของนักเรียนโดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตามแผนการดำเนินกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 3 ผู้วิจัยสังเกตว่า ขณะที่นักเรียนฝึกการหายใจ นักเรียนมีความกระตือรือร้น ตื่นตัวและสนุกสนานในการฝึกดี โดยเฉพาะแบบฝึกหัดฝึกการหายใจแบบที่ 3 และขณะทำการฝึกแบบฝึกหัดฝึกการหายใจแบบที่ 4 ฝึกได้อย่างพร้อมเพรียง แต่การฝึกแบบฝึกหัดฝึกการหายใจแบบที่ 5 จะไม่ค่อยพร้อมเพรียงเท่าที่ควร เนื่องจากนักเรียนยังขาดทักษะการหายใจที่ถูกต้อง สังเกตจากสีโครงของนักเรียนไม่ขยายออก ขณะยกข้อศอกขึ้นในระดับหัวไหล่ ทำท่าคล้ายยกปีกไม่ค่อยเสมอกัน เวลาลดแขนลงวางข้างลำตัว

ไม่ค่อยพร้อมกัน แต่นักเรียนก็มีความพยายามที่จะมองเพื่อน ๆ เพื่อให้ปฏิบัติไปได้พร้อม ๆ กัน นักเรียนมีความตั้งใจ ไม่ย่อท้อเพื่อจะให้หายใจได้ครบตามตารางเวลาการฝึก มีเพียงนักเรียนรหัสที่ 2 เมื่อหายใจไม่ไหวจะบ่นโววายไม่สุภาพว่าทำไม่ได้ ยาก ไม่ค่อยมีความอดทน มีความย่อท้ออย่างเห็นได้ชัด ส่วนกิจกรรมฝึกการหายใจแบบที่ 4 และกิจกรรมการฝึกการหายใจแบบที่ 5 นักเรียนปฏิบัติได้ตรงตามที่ครูแนะนำ ไม่ใช่เล่หักกลดโกง รู้จักปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการฝึกให้มีประสิทธิภาพและมีความก้าวหน้าอยู่ตลอดเวลา และในขณะที่ฝึกกิจกรรมการหายใจ โดยเฉพาะกิจกรรมฝึกการหายใจแบบที่ 3 นักเรียนจะมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสกับเพื่อนร่วมฝึก รู้จักปฏิบัติกิจกรรมในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี ยอมรับฟังคำวิจารณ์หรือติติงจากครูและเพื่อน เห็นใจเพื่อนและช่วยแนะนำเพื่อนที่ปฏิบัติไม่ถูก

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะที่ฝึกกิจกรรมการหายใจดังกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมฝึกการหายใจสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย และด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมฝึกปลงเสียง จากการดำเนินกิจกรรมฝึกปลงเสียงที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 3 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมฝึกปลงเสียงไปสู่การปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการฝึกกิจกรรมฝึกปลงเสียงของนักเรียนโดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตามแผนการดำเนินกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 3 ผู้วิจัยสังเกตว่า ขณะที่นักเรียนฝึกปลงเสียงนักเรียนมีความกระตือรือร้น ตื่นตัว สนุกสนานในการฝึก มีความตั้งใจในการปลงเสียงมากขึ้น โดยเฉพาะในตอนฝึกร้องบทเพลง “เสียงใคร” แบบรววด แต่มีนักเรียนบางคนยังคงแสดงอาการอายอยู่เล็กน้อย ครูผู้ฝึกยังต้องคอยควบคุม และชี้แนะให้มีการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องอยู่บ้าง แต่ในเรื่องของการฝึกโดยภาพรวมแล้วมีความต่อเนื่องในการปลงเสียง ครูไม่ต้องควบคุมมาก อีกทั้งนักเรียนยอมรับฟังคำวิจารณ์หรือติติงจากครูผู้ฝึก ปฏิบัติกิจกรรมเสร็จตามเวลาที่กำหนด ประพฤติตรงต่อหน้าที่ รับรู้หน้าที่ในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดีและปฏิบัติอย่างเต็มที่ถูกต้อง ปฏิบัติได้อย่างพร้อมเพรียง ยิ้มแย้มแจ่มใสและช่วยแนะนำให้กับเพื่อนร่วมฝึกที่ปลงเสียงไม่ถูกต้อง โดยเฉพาะในช่วงฝึกร้องบทเพลง “เสียงใคร” โดยในขณะที่ฝึกเพื่อนที่อยู่ด้านข้าง ๆ ปฏิบัติไม่ถูกต้องก็จะช่วยกันแนะนำ นอกจากนี้ขณะที่ปฏิบัติกิจกรรม นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ระเบียบของการฝึกมากขึ้น

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมฝึกแปลงเสียงดังกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมฝึกแปลงเสียงสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

กิจกรรมที่ 5 กิจกรรมฝึกโสตประสาท จากการดำเนินกิจกรรมฝึกโสตประสาทที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 3 ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการปรับกิจกรรมเพื่อให้สอดคล้องกับสัปดาห์ที่ 2 ที่มีการปรับกิจกรรมไป จากนั้นผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมฝึกโสตประสาทไปสู่การปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการฝึกกิจกรรมฝึกโสตประสาทของนักเรียน โดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตามแผนการดำเนินกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 3 ผู้วิจัยสังเกตว่า ขณะที่นักเรียนฝึกโสตประสาทนักเรียนมีการทรมาน ตั้งใจ และใช้สมาธิมากในการฝึก แม้จะขาดทักษะในการร้องให้ตรงกับเสียงโน้ต ทำให้ต้องมีการฝึกร้องซ้ำที่ละเสียง แต่มีการใช้สัญลักษณ์มือ (Handsigns) ได้ค่อนข้างพร้อมเร็วกว่าสัปดาห์ที่ 2 และนักเรียนส่วนใหญ่ยังคงมีความอดทนไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคฝึกกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอและตรงตามข้อตกลงในการฝึกกิจกรรมไม่เอาเปรียบผู้อื่น มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสกับเพื่อนร่วมฝึก ปฏิบัติกิจกรรมในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดีร่วมฝึกซ้อมอย่างพร้อมเพรียง เปิดใจกว้างรับฟังเสียงและยอมรับฟังคำวิจารณ์หรือติติงจากครู มีความเห็นใจเพื่อนและแสดงความห่วงใยเมื่อเพื่อนฝึกไม่ได้

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมฝึกโสตประสาทดังกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมฝึกโสตประสาทสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมิได้ปรับปรุงแผนการดำเนินกิจกรรมแต่อย่างใด

กิจกรรมที่ 6 กิจกรรมการฝึกซ้อม จากการดำเนินกิจกรรมการฝึกซ้อมที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 3 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมการฝึกซ้อมไปสู่การปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการณ์ฝึกกิจกรรมการฝึกซ้อมของนักเรียนโดยผู้วิจัย ซึ่งเป็นครูผู้ฝึก ตามแผนการดำเนินกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 3 ผู้วิจัยสังเกตว่า ขณะที่นักเรียนฝึกกิจกรรม การฝึกซ้อม นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสนใจฝึกซ้อม มีปฏิสัมพันธ์ที่ดี มีความสนุกสนาน ยิ้มแย้มแจ่มใสกับเพื่อนร่วมฝึก รู้จักปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติ เอื้ออาทรเพื่อนร่วมฝึก สังเกตจากการช่วยแนะนำเพื่อนในเรื่องของการขับร้องแบบรววด การหายใจในการร้องเพลง “เสียงใคร” และเมื่อฝึกเสร็จ นักเรียนช่วยกันดูแลและจัดเก็บสถานที่ฝึกตามที่ครูผู้ฝึกได้ชี้แจง ก่อนฝึกกิจกรรม

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมการฝึกซ้อมดังกล่าว สรุปได้ว่า กิจกรรมการฝึกซ้อมสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมาย ที่ได้วางไว้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมิได้ปรับปรุงแผน การดำเนินกิจกรรมแต่อย่างใด

จากนั้นผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยจำนวน 3 คนร่วมกันสังเกตและประเมินพฤติกรรม ตามพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์แต่ละด้านในวันที่ 5 ของสัปดาห์ คือ วันที่ 23 กรกฎาคม 2553 และนำผลการประเมินของผู้ประเมินแต่ละคนมาเปรียบเทียบ พร้อมประชุม แสดงความคิดเห็น เพื่อติดตามผลการปฏิบัติกิจกรรมในสัปดาห์ที่ 3 ดังตารางแสดงผลที่ 26

ตารางที่ 26 แสดงผลการประเมินพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 7 ด้าน ของนักเรียนภายหลังได้รับการฝึกกิจกรรมสัปดาห์ที่ 3

พฤติกรรมบ่งชี้ที่	ขยัน		ซื่อสัตย์		มีวินัย		สุภาพ		สะอาด		สามัคคี		มีน้ำใจ	
	(N = 12)		(N = 12)		(N = 12)		(N = 12)		(N = 12)		(N = 12)		(N = 12)	
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD
1	2.58	.76	3.00	.00	2.00	.41	1.42	.49	2.08	.28	2.50	.50	1.75	.43
2	1.92	.28	1.75	.43	2.67	.47	3.00	.00	1.33	.47	2.33	.47	1.50	.50
3	2.00	.41	1.83	.55	2.17	.37	2.92	.28	1.92	.49	2.50	.50	2.00	.58
4	2.33	.47	1.92	.64	2.08	.28	2.08	.28	2.33	.47	2.42	.49	2.00	.58
5	2.42	.49	1.75	.43	2.58	.49	1.42	.49	2.25	.43	2.50	.50	2.17	.55
6	2.50	.50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	2.42	.49	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวมเฉลี่ย	2.31	.17	2.05	.28	2.30	.21	2.17	.14	1.98	.21	2.45	.27	1.88	.30
ระดับคุณลักษณะ	พอใช้		พอใช้		พอใช้		พอใช้		พอใช้		พอใช้		พอใช้	

จากตารางที่ 26 บันทึกการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนโดยผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย พบว่า

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความขยัน อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาแต่ละ ตัวบ่งชี้ พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1 อยู่ในระดับดี ดังบันทึกการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย บันทึกไว้ว่า “.....นักเรียนเกือบทุกคนมาฝึกซ้อมครบทุกวัน โดยมีไม่มาฝึกซ้อม 2 คน เนื่องจากติดสอบซ่อมวิชาคณิตศาสตร์.....” พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 2-7 อยู่ใน ระดับ พอใช้ ดังบันทึกการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 19-21 กรกฎาคม 2553 ที่ ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย บันทึกไว้ว่า “.....นักเรียนส่วนใหญ่ยังต้องมีครูคอยควบคุมให้ฝึกซ้อมเมื่อมีเวลาว่าง บ้างบางครั้ง นอกจากนี้มีนักเรียนบางคนมีความท้อแท้ อ่อน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการฝึก มีความกระตือรือร้น ตื่นตัวในการฝึก อีกทั้งครูผู้ฝึกยังคงต้องควบคุมในเรื่องการปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่อง และพัฒนาการซ้อมให้มีประสิทธิภาพและก้าวหน้าของนักเรียนอยู่บ้าง.....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาแต่ละ ตัวบ่งชี้ พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1 อยู่ในระดับดี ดังบันทึกการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 19-23 กรกฎาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยบันทึกไว้ว่า “.....ในขณะที่นักเรียนได้อยู่ ร่วมกัน ไม่มีนักเรียนแม้แต่คนเดียวที่หยิบสิ่งของ ๆ ผู้อื่นมาเป็นของตน .....” พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 2-5 อยู่ในระดับพอใช้ ดังบันทึกการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัยเมื่อวันที่ 19-22 กรกฎาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยบันทึกไว้ว่า “.....ครูยังต้องคอยควบคุมคัดเตือนในเรื่องของ การปฏิบัติตามค่านิยมสัญญาที่จะมาฝึกให้ตรงเวลา โดยได้บันทึกไว้ว่า นักเรียนรหัสที่ 9 มาสาย 2 ครั้ง นักเรียนรหัสที่ 2, 3, 6, 11 และนักเรียนรหัสที่ 12 มาสาย 2 ครั้ง นอกจากนี้ยังมี นักเรียนรหัสที่ 9 ที่ครูต้องคอยควบคุมในเรื่องของการเปลี่ยนเสื้อผ้ามารับฝึกซ้อมให้ถูกต้องเหมาะสม .....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความมีวินัย อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1 พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 3 และพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 4 อยู่ในระดับพอใช้ ดังบันทึกการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 19-23 กรกฎาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยบันทึกไว้ว่า “..... มีนักเรียนรหัสที่ 1, 2, 6, 7, 11, 12 มาฝึกซ้อมไม่ตรงตามเวลา นัดหมาย ฝึกซ้อมเมื่อมีเวลาว่าง โดยมีการควบคุมบ้างบางครั้ง ขยันฝึกซ้อมบ้าง.....” พฤติกรรม บ่งชี้ที่ 2 และพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 5 อยู่ในระดับดี ดังบันทึกของผู้ช่วยวิจัยและผู้วิจัยบันทึกว่า มีนักเรียนบางส่วนที่ครูไม่ต้องคอยเน้นย้ำให้ช่วยจัดเตรียมอุปกรณ์การฝึก และช่วยกันเก็บและดูแล สถานที่การฝึก แต่กับนักเรียนบางคนครูยังต้องคอยควบคุมให้มีการช่วยจัดเตรียมอุปกรณ์การฝึก อยู่บ้างเล็กน้อย.....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสุภาพ อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1 และพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 5 อยู่ในระดับปรับปรุง ดังนั้นที่ทำการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัยเมื่อวันที่ 19 - 23 กรกฎาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย บันทึกไว้ว่า “.....ในขณะที่นักเรียนพูดคุยกัน ยังมีนักเรียนบางส่วน ได้แก่ นักเรียนรหัสที่ 1, 2, 3, 11, 12 ที่เรียกแทนตนเองด้วยคำว่า “กู” และเรียกเพื่อนร่วมฝึกว่า “มึง” อีกทั้งเรียกเพื่อนจะมีคำนำหน้าชื่อเพื่อนด้วยคำว่า “ไอ้” และคำว่า “อี” ครูต้องควบคุมในเรื่องการพูดคุยของนักเรียนอยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้เมื่อมองในภาพรวมยังมีนักเรียนอีกหลายคนที่ยังแต่งกายเหมาะสมกับการฝึก โดยส่วนมากจะไม่นำเสื้อผ้ามาย่เปลี่ยนจะแต่งชุดนักเรียนฝึก....” จาการบันทึกการสังเกตพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 2 และพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 3 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย บันทึกไว้ว่า “..... อยู่ในระดับดี นักเรียนส่วนใหญ่จะแสดงความอ่อนน้อมถ่อมตน ยอมรับฟังคำวิจารณ์หรือติติงจากครู แต่ในขณะเดียวกัน พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 4 อยู่ในระดับพอใช้ เนื่องจากนักเรียนรหัสที่ 12 ยังคงแสดงความก้าวร้าวรุนแรง วางอำนาจกับผู้อื่นอยู่บ้าง.....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสะอาด อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1 พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 3 พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 4 และพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 5 อยู่ในระดับพอใช้ ดังนั้นที่ทำการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 19 - 23 กรกฎาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย บันทึกไว้ว่า “.....ครูผู้ฝึกมีการควบคุมเกี่ยวกับการเก็บและรักษาความสะอาดเรียบร้อยของสถานที่ฝึกน้อยลงจากเดิมมาก สภาพร่างกายและเครื่องแต่งกายของนักเรียนสะอาดขึ้นกว่าในช่วง 2 สัปดาห์แรก นอกจากนี้ขณะฝึกนักเรียนส่วนใหญ่มีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสกับเพื่อนร่วมฝึก รวมทั้งนักเรียนรหัสที่ 4 รหัสที่ 5 และรหัสที่ 8 จำนวน 3 คน ที่ไม่ค่อยยิ้มแย้มแจ่มใสและจะเข้ากับเพื่อนร่วมฝึกยากนั้นก็มมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสพูดคุยกับเพื่อนร่วมฝึกมากขึ้น โดยเฉพาะรหัสที่ 8.....” พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 2 อยู่ในระดับปรับปรุง เนื่องจากนักเรียนมักจะช่วยเก็บและรักษาความสะอาดแต่สถานที่ฝึก ส่วนอุปกรณ์การฝึกครูยังต้องคอยเรียกให้มาช่วยกันทำความสะอาด โดยเฉพาะการเช็ดทำความสะอาดไมโครโฟน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสามัคคี อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ทั้ง 5 ตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับพอใช้ ดังนั้นที่ทำการสังเกตพฤติกรรมใน สนามการวิจัย เมื่อวันที่ 19 - 23 กรกฎาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยบันทึกไว้ว่า “.....นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดีโดยมีการควบคุมบ้างบางครั้ง โดยนักเรียนส่วนใหญ่รู้จักที่จะฟังเสียงของผู้ร้องจากแถบบันทึกเสียง (CD) และเสียงของเปียโน (Piano) ก่อนที่จะเปล่งเสียง แต่ยังคงต้องมีครูคอยแนะนำบ้างบางครั้งนอกจากนี้ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยยังบันทึกไว้ว่า

“.....นักเรียนร่วมฝึกซ้อมอย่างพร้อมเพรียง มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันอย่างดีจนงานประสบความสำเร็จ สังเกตได้จากกิจกรรม การเปล่งเสียง กิจกรรมการฝึกซ้อม ซึ่งนักเรียนช่วยแนะนำ การร้องเพลงแบบรววดกันอย่างสนุกสนาน นักเรียนทุกคนเปิดใจกว้างรับฟังเสียง หรือความคิดเห็น ของผู้อื่น และนักเรียนรหัสที่ 12 มีพฤติกรรมที่ดีขึ้นไม่ค่อยยึดความคิดของตนเป็นใหญ่ เริ่มเปิดใจ รับฟังเสียง หรือความคิดเห็นของผู้อื่นมากขึ้น นักเรียนทุกคนรู้จักปรับตัว และอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความมีน้ำใจ อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1 พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 3 พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 4 พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 5 อยู่ใน ระดับพอใช้ ดังนั้นจากการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 19 - 23 กรกฎาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย บันทึกไว้ว่า “.....นักเรียนให้ความร่วมมือในการฝึกซ้อมจนสำเร็จ โดยอาจ ต้องมีครูควบคุมบ้างบางครั้ง นอกจากนี้มีนักเรียนบางคนอาสาช่วยเหลือกิจกรรม แบ่งปันและ เสียสละให้กับเพื่อนและครูอยู่เสมอ เข้าใจ เห็นใจเพื่อนและแสดงความห่วงใยเมื่อทราบว่าผู้อื่น เจ็บหรือเหนื่อย ดังนั้นการสังเกตพฤติกรรมที่บันทึกไว้ว่า นักเรียนรหัสที่ 10 อาสาช่วยแนะนำเพื่อนที่ไม่ได้มา ฝึกเนื่องจากไปเพื่อนสอบซ่อมวิชาคณิตศาสตร์ .....” พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 2 อยู่ในระดับปรับปรุง ดังนั้นจากการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 19 - 23 กรกฎาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย บันทึกไว้ว่า “.....นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ช่วยจัดเตรียม ช่วยเก็บอุปกรณ์และดูแลสถานที่ฝึก ครูต้องคอยเรียกชื่อให้ช่วยกัน ยกเว้นนักเรียนรหัสที่ 5 และรหัสที่ 8 มักจะช่วยดูแลจัดเก็บ อุปกรณ์การฝึกให้กับเพื่อนอยู่เสมอ

สัปดาห์ที่ 4 (วันที่ 26 กรกฎาคม 2553 ถึงวันที่ 30 กรกฎาคม 2553)

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมการออกกำลังกาย จากการดำเนินกิจกรรมการออกกำลังกาย ที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 4 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมการออกกำลังกายไปสู่การปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการออกกำลังกายของนักเรียน โดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตามแผนกิจกรรม ที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 4 ซึ่งดำเนินกิจกรรมลักษณะเดียวกับสัปดาห์ที่ 3 เพียงแต่เปลี่ยนการพูด บทเพลง “เสียงใคร” เป็นการฮัม ผู้วิจัยสังเกตว่า เมื่อนักเรียนทุกคนมาถึงสถานที่เพื่อทำการฝึก นักเรียนยังคงกล่าวคำทักทายและยกมือไหว้ครูดังเช่นทุกวัน มีการแต่งกายที่เหมาะสมกับการฝึก ในสัปดาห์ที่ 4 ทั้งสัปดาห์ มีเพียงวันเดียวที่นักเรียนรหัสที่ 2, รหัสที่ 3 และรหัสที่ 6 ที่มา

ตรงเวลา นอกนั้นนักเรียนทุกคนรักษากฎกติกาการฝึกและมีความรับผิดชอบดีมาก มีนักเรียนรหัสที่ 5 และรหัสที่ 8 มักจะมาช่วยครูจัดเตรียมอุปกรณ์การฝึกและสถานที่ฝึกก่อนเพื่อน ๆ ขณะปฏิบัติกิจกรรมการออกกำลังกาย นักเรียนวิ่งเป็นแถวด้วยความพร้อมเพรียงเป็นระเบียบดีมาก ทุกคนแสดงความตั้งใจและวิ่งได้เป็นธรรมชาติ ในส่วนของการฝึกท่ากายบริหารในวันแรก ๆ ของสัปดาห์ นักเรียนยังทำไม่ค่อยพร้อมเพรียงเท่าที่ควรแต่เมื่อฝึกผ่านไปได้สองวัน นักเรียนปฏิบัติได้ดีมากทั้งความพร้อมเพรียงและความถูกต้อง ในวันที่ 4 ของสัปดาห์ฝนตกทำให้ต้องออกกำลังกายในห้อง โดยใช้วิธีการกระโดดพร้อมกับเปล่งเสียงนับจำนวน 100 ครั้ง โดยใช้โทนเสียงให้ต่ำมากที่สุด นักเรียนปฏิบัติได้ค่อนข้างดี

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมการออกกำลังกาย ดังกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมการออกกำลังกายสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ ผู้วิจัยจึงมิได้ปรับปรุงแผนการดำเนินกิจกรรมการออกกำลังกายแต่อย่างใด

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมการทำสมาธิ จากการดำเนินกิจกรรมการทำสมาธิที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 4 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมการทำสมาธิไปสู่การปฏิบัติโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการฝึกกิจกรรมการทำสมาธิของนักเรียน โดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตามแผนการดำเนินกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 4 ผู้วิจัยสังเกตว่า กิจกรรมทำสมาธิเป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับนักเรียนได้เป็นอย่างดีเช่นเดียวกับสัปดาห์อื่น ๆ ขณะฝึกนักเรียนร่วมฝึกซ้อมอย่างพร้อมเพรียง มีความตั้งใจ ในการนั่งสมาธิอย่างต่อเนื่อง มีความอดทนไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการฝึก สังเกตได้จากการนั่งนิ่งไม่ขยุกขยิก ปฏิบัติกิจกรรมได้ถูกต้องและตรงตามเวลา เมื่อฝึกกิจกรรมเสร็จนักเรียน ยิ้มแย้มแจ่มใสและเอื้ออาทรกับเพื่อนร่วมฝึก

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมการทำสมาธิดังกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมการทำสมาธิสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมิได้ปรับปรุงแผนการดำเนินกิจกรรมแต่อย่างใด ยังคงใช้วิธีเดิมเพียงแต่กำหนดระยะเวลาในการทำสมาธิเพื่อ

ความชัดเจนในการปฏิบัติของผู้ปฏิบัติ

กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมฝึกการหายใจ จากการดำเนินกิจกรรมฝึกการหายใจที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 4 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมฝึกการหายใจไปสู่การปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการณ์ฝึกกิจกรรมการหายใจของนักเรียนโดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตามแผนกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 4 ผู้วิจัยสังเกตว่า ขณะที่นักเรียนฝึกการหายใจแบบที่ 4 และแบบฝึกหัดฝึกการหายใจแบบที่ 5 นักเรียนฝึกได้อย่างพร้อมเพรียง ใจจดจ่อกับสิ่งที่ฝึก ต่างคนต่างจดจ่ออยู่กับสิ่งที่ตนปฏิบัติ ยกเว้นนักเรียนรหัสที่ 12 ที่มีเล่นบ้าง แบบฝึกหัดฝึกการหายใจแบบที่ 6 เป็นแบบฝึกหัดที่มองเห็นความพยายาม ความอดทน ความไม่ย่อท้อ ความตั้งใจและความพร้อมเพรียงของนักเรียนอย่างเห็นได้ชัด เนื่องจากกิจกรรมนี้มีการกำหนดให้หายใจเข้ามีการกลั้นหายใจ และหายใจออกสูงสุดถึง 20 วินาที นักเรียนบางคนปฏิบัติไม่ได้ตามเวลาแต่ก็มองเห็นถึงความพยายามที่จะปฏิบัติให้ได้ ไม่คิดใช้เล่ห์กล กดโกงแต่อย่างใด ดังนั้น ครูผู้ฝึกจึงปรับกิจกรรมให้ใช้เวลาเพียงแค่ 14 วินาทีในการฝึกวันแรกและวันที่สองของสัปดาห์ ในวันที่สาม และวันที่สี่จึงใช้เวลาตามที่แผนกำหนด คือ 20 วินาที อีกทั้งรู้จักปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการฝึกให้มีประสิทธิภาพและมีความก้าวหน้าอยู่ตลอดเวลา และในขณะที่ฝึกกิจกรรมการหายใจนักเรียนจะมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสกับเพื่อนร่วมฝึก รู้จักปฏิบัติตามกิจกรรมในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี ยอมรับฟังคำวิจารณ์หรือติติงจากครูและเพื่อน เห็นใจเพื่อนและช่วยแนะนำเพื่อนที่ปฏิบัติไม่ถูก

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะที่ฝึกกิจกรรมการหายใจดังกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมฝึกการหายใจสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงปรับปรุงแผนการดำเนินกิจกรรมเพียงเล็กน้อย

กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมฝึกเปล่งเสียง จากการดำเนินกิจกรรมฝึกเปล่งเสียงที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 4 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมฝึกเปล่งเสียงไปสู่การปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการณ์ฝึกกิจกรรมฝึกเปล่งเสียงของนักเรียนโดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตามแผนกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 4 ผู้วิจัยสังเกตว่า ขณะที่นักเรียนฝึกเปล่งเสียง นักเรียนมี

ความกระตือรือร้น ตื่นตัว สนุกสนานในการฝึก มีความตั้งใจในการเปล่งเสียง แต่คุณภาพการเปล่งเสียงในแบบฝึกหัดที่ 5 และแบบฝึกหัดที่ 6 ยังไม่ค่อยดีเท่าที่ควร และในช่วงการฝึกอ่านเนื้อเพลงในบทเพลง Shalom Chaverim (ลาก่อน) ทั้งสามภาษา พร้อมทั้งการฟังเพลงและเกาะจังหวะขึ้นพื้น นักเรียนคู่สุดโต สนุกสนาน แต่ในทุกกิจกรรมการเปล่งเสียงครูผู้ฝึกยังต้องคอยควบคุม และชี้แนะให้มีการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องอยู่บ้าง แต่ในเรื่องของการฝึกโดยภาพรวมแล้วมีความต่อเนื่องในการเปล่งเสียง ครูไม่ต้องควบคุมมาก อีกทั้งนักเรียนยอมรับฟังคำวิจารณ์หรือติติงจากครูผู้ฝึก ปฏิบัติกิจกรรมเสร็จตามเวลาที่กำหนด ประพฤติตรงต่อหน้าที่ รับรู้หน้าที่ในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี ปฏิบัติอย่างเต็มที่ถูกต้องพร้อมเพรียง รู้จักช่วยแนะนำให้กับเพื่อนร่วมฝึกที่อ่านเนื้อเพลงไม่ถูกต้อง นอกจากนี้นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ระเบียบการฝึกได้เป็นอย่างดี

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมฝึกเปล่งเสียงดังกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมฝึกเปล่งเสียงสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมิได้ปรับปรุงแผนการดำเนินกิจกรรมแต่อย่างใด

กิจกรรมที่ 5 กิจกรรมฝึกโสตประสาท จากการดำเนินกิจกรรมฝึกโสตประสาทที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 4 ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการปรับกิจกรรมเพื่อให้สอดคล้องกับสัปดาห์ที่ 2 และ 3 ที่มีการปรับกิจกรรมไป จากนั้นผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมฝึกโสตประสาทไปสู่การปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการฝึกกิจกรรมฝึกโสตประสาทของนักเรียนโดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตามแผนการดำเนินกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 4 ผู้วิจัยสังเกตว่า ขณะที่นักเรียนฝึกโสตประสาทนักเรียนมีการทุ่มเท ตั้งใจ และมีสมาธิในการฝึก นักเรียนส่วนใหญ่ยังคงมีความอดทนไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรค ฝึกกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอและตรงตามข้อตกลงในการฝึกกิจกรรม ไม่เอาเปรียบผู้อื่น มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสกับเพื่อนร่วมฝึก ปฏิบัติกิจกรรมในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี ร่วมฝึกซ้อมอย่างพร้อมเพรียง เปิดใจกว้างรับฟังเสียงและยอมรับฟังคำวิจารณ์หรือติติงจากครู มีความเห็นใจเพื่อนและแสดงความห่วงใย เมื่อเพื่อนฝึกไม่ได้

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมฝึกโตประสาทดังกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมฝึกโตประสาทสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมิได้ปรับปรุงแผนการดำเนินกิจกรรมแต่อย่างใด

กิจกรรมที่ 6 กิจกรรมการฝึกซ้อม จากการดำเนินกิจกรรมการฝึกซ้อมที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 4 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมการฝึกซ้อมไปสู่การปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการฝึกกิจกรรมการฝึกซ้อมของนักเรียน โดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตามแผนการดำเนินกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 4 ผู้วิจัยสังเกตว่า ขณะที่นักเรียนฝึกกิจกรรมการฝึกซ้อม นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสนใจฝึกซ้อม ยกเว้นในวันที่ 2 ของสัปดาห์ มีนักเรียนรหัสที่ 11 และรหัสที่ 12 และในวันที่ 4 ของสัปดาห์ มีนักเรียนรหัสที่ 8 และรหัสที่ 12 ที่ไม่ค่อยสนใจในการฝึกซ้อมเท่าที่ควร ขาดความกระตือรือร้นที่จะฝึกซ้อม แต่ในภาพรวมของการฝึกซ้อมของนักเรียนดี นอกจากนั้นนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี มีความสนุกสนาน ยิ้มแย้มแจ่มใสกับเพื่อนร่วมฝึก รู้จักปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติ เอื้ออาทรเพื่อนร่วมฝึก และเมื่อฝึกเสร็จ นักเรียนช่วยกันดูแล และเก็บสถานที่ฝึกตามที่ครูผู้ฝึกได้ชี้แจงก่อนการฝึก

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมการฝึกซ้อมดังกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมการฝึกซ้อมสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมิได้ปรับปรุงแผนการดำเนินกิจกรรมแต่อย่างใด

จากนั้นผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยจำนวน 3 คนร่วมกันสังเกตและประเมินพฤติกรรมตามพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์แต่ละด้านในวันที่ 5 ของสัปดาห์ คือ วันที่ 30 กรกฎาคม 2553 และนำผลการประเมินของผู้ประเมินแต่ละคนมาเปรียบเทียบ พร้อมประชุมแสดงความคิดเห็น เพื่อติดตามผลการปฏิบัติกิจกรรมในสัปดาห์ที่ 4 ดังตารางแสดงผลที่ 27

ตารางที่ 27 แสดงผลการประเมินพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 7 ด้าน ของนักเรียนภายหลังได้รับการฝึกกิจกรรมสัปดาห์ที่ 4

พฤติกรรมบ่งชี้ที่	ขยัน		ซื่อสัตย์		มีวินัย		สุภาพ		สะอาด		สามัคคี		มีน้ำใจ	
	(N = 12)		(N = 12)		(N = 12)		(N = 12)		(N = 12)		(N = 12)		(N = 12)	
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD
1	2.92	.28	3.00	.00	2.50	.65	2.08	.76	2.50	0.50	2.25	.60	2.25	.43
2	2.42	.49	2.00	.58	2.25	.60	1.92	.28	2.50	0.50	3.00	.00	2.67	.47
3	2.42	.49	2.17	.69	2.25	.60	2.33	.62	2.67	0.47	3.00	.00	2.75	.43
4	2.33	.47	1.75	.72	2.50	.87	2.67	.62	2.17	0.37	2.92	.28	2.67	.47
5	2.33	.47	2.33	.85	2.33	.62	2.83	.37	2.92	0.28	2.92	.28	2.92	.28
6	2.50	.50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	2.33	.47	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวมเฉลี่ย	2.46	.25	2.25	.36	2.37	.37	2.37	.33	2.55	.32	2.82	.17	2.65	.32
ระดับคุณลักษณะ	พอใช้		พอใช้		พอใช้		พอใช้		ดี		ดี		ดี	

จากตารางที่ 27 บันทึกการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย พบว่า

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความขยัน อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1 อยู่ในระดับดี ดังนั้นการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 26 - 30 กรกฎาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย บันทึกไว้ว่า “.....ในสัปดาห์ที่ 4 นักเรียนมาฝึกซ้อมสม่ำเสมอทุกวัน.....” พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 2 - 7 อยู่ในระดับพอใช้ ดังนั้นการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 26 - 30 กรกฎาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยบันทึกไว้ว่า “..... เมื่อมีเวลาว่างยังมีนักเรียนบางส่วนนั่งพูดคุยกัน ไม่ค่อยฝึกซ้อม ครูต้องคอยแนะนำให้ฝึกซ้อมบ่อย ๆ อีกทั้งครูยังต้องคอยแนะนำให้นักเรียนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง อยู่เสมอ อีกทั้งบางวันครูไม่กระฉับกระเฉงในการฝึก เช่น นักเรียนรหัสที่ 12.....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1 อยู่ในระดับดี ดังนั้นการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 26 - 30 กรกฎาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย บันทึกไว้ว่า “.....ในขณะที่นักเรียนได้อยู่ร่วมกัน ไม่มีนักเรียนแม้แต่คนเดียวที่หยิบสิ่งของ ๆ ผู้อื่นมาเป็นของตน...” พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 2 - 5 อยู่ในระดับพอใช้ ดังนั้นการที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย บันทึกไว้ว่า “..... ยังต้องคอยควบคุมดูแลเตือนในเรื่องของการปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา ในเรื่องการแต่งกาย เนื่องจากยังมีนักเรียน 3 คนใส่ชุดนักเรียนฝึกไม่เปลี่ยนชุด ได้แก่ นักเรียนรหัสที่ 2 นักเรียนรหัสที่ 6 และนักเรียนรหัสที่ 12 อีกทั้งยังมีนักเรียนบางส่วนยังขาดการรับรู้หน้าที่ของตนเองและขณะฝึกเอาเปรียบเพื่อนเปล่งเสียง.....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความมีวินัย อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ทั้ง 5 ตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับพอใช้ ดังนั้นการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 19 - 23 กรกฎาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย ไว้ว่า “..... มีนักเรียนรหัสที่ 2, 3, 6, 9, 11, 12 มาฝึกซ้อมไม่ตรงตามเวลานัดหมาย นักเรียนจำนวน 1 คน ไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์กฎระเบียบ ระเบียบข้อตกลงของการฝึก โดยเฉพาะในเรื่องของการแต่งกายมาฝึกซ้อมไม่เป็นไปตามที่ได้ตกลงไว้ ในการปฏิบัติกิจกรรมแต่ละกิจกรรมรับผิดชอบในหน้าที่ที่ขึ้นจากสัปดาห์แรก ๆ ครูผู้ฝึกยังต้องคอยควบคุมกำชับอยู่แต่่น้อยลงจากเดิมมาก นอกจากนี้ก่อนเริ่มฝึกมีนักเรียนบางส่วน ดังนั้นการที่ของผู้ช่วยผู้วิจัยและผู้วิจัยบันทึกว่า ทุกวันนักเรียนรหัสหมายเลข 5, 8 และนักเรียนรหัสที่ 10 จะช่วยจัดเตรียมอุปกรณ์การฝึกโดยที่ครูไม่ต้องควบคุมทุกวัน ส่วนนักเรียนรหัสที่ 1, 2, 3 และนักเรียนรหัสที่ 6 จะช่วยจัดเตรียมอุปกรณ์การฝึกโดยที่ครูไม่ต้องควบคุมบ้างบางครั้ง นักเรียนเป็น

ส่วนใหญ่เมื่อเสร็จสิ้นการฝึกแล้วจะช่วยกันเก็บและดูแลสถานที่การฝึก โดยที่ครูไม่ต้องคอยควบคุม.....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสุภาพ อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1 – 3 อยู่ในระดับพอใช้ ดังนั้นที่การสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 26 - 30 กรกฎาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย บันทึกไว้ว่า “.....ยังมีนักเรียนที่พูดจาไม่สุภาพ ขาดการอ่อนน้อมถ่อมตน โดยเฉพาะนักเรียนรหัสที่ 12 .....” พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 4 – 5 อยู่ในระดับดี ดังนั้นที่การสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 26 - 30 กรกฎาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย บันทึกไว้ว่า “.....นักเรียนทุกคนแต่งกายมาฝึกอย่างเหมาะสมและไม่แสดงความก้าวร้าวต่อผู้อื่น

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสะอาด อยู่ในระดับ ดี เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1 พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 2 และพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 4 อยู่ในระดับพอใช้ ดังนั้นที่การสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 26 - 30 กรกฎาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยบันทึกไว้ว่า “.....เมื่อเลิกจากการฝึกนักเรียนส่วนใหญ่จะช่วยกันรักษาความสะอาดเรียบร้อยของสถานที่ฝึกโดยที่ครูไม่ต้องคอยควบคุม ยกเว้นนักเรียนรหัสหมายเลข 1 นักเรียนรหัสหมายเลข 11 และนักเรียนรหัสหมายเลข 12 ครูยังต้องบอกให้ช่วยเหลือเพื่อน ๆ ในการช่วยกันรักษาความสะอาดเรียบร้อยของสถานที่ฝึก อีกทั้งสภาพร่างกาย และเครื่องแต่งกายของนักเรียนบางคนครูยังต้องคอยแนะนำให้ดูแลรักษาความสะอาด โดยเฉพาะนักเรียนชาย....” พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 3 และพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 5 อยู่ในระดับดี จากการสังเกตนักเรียนขณะฝึกโดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีเยี่ยมเข้มแข็งกับเพื่อนร่วมฝึก พูดคุยหัวเราะอย่างสนุกสนานโดยที่ครูไม่ต้องควบคุม.....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสามัคคี อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1 อยู่ในระดับพอใช้ ดังนั้นที่การสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัยเมื่อวันที่ 19 - 23 กรกฎาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย บันทึกไว้ว่า “.....นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดีโดยมีการควบคุมบ้างบางครั้ง โดยนักเรียนส่วนใหญ่รู้จักที่จะปฏิบัติตามการฝึกในทุกแบบฝึกหัดให้ได้เป็นอย่างดีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน โดยเฉพาะในด้านการฝึกเพลงเสียงพร้อมกับฟังแถบบันทึกเสียง (CD) และการฝึกอ่านเนื้อเพลงลาก่อน (Shalom Chaverim) ทั้ง 3 ภาษา แต่ยังคงต้องมีครูคอยแนะนำบ้างบางครั้ง.....” พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 2 – 5 อยู่ในระดับดี ดังนั้นที่การสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 19 – 23 กรกฎาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย บันทึกไว้ว่า “.....นักเรียนร่วมฝึกซ้อมอย่างพร้อมเพรียง มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันอย่าง

คิงานงานประสบความสำเร็จ สังเกตได้จากการฝึกกิจกรรมต่าง ๆ นักเรียนทุกคนพร้อมใจกันฝึกกิจกรรม ต่าง ๆ อย่างพร้อมเพรียง รู้จักปรับตัวและอยู่ร่วมกันโดยไม่มีการทะเลาะเบาะแว้ง.....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความมีน้ำใจ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1 อยู่ในระดับพอใช้ ดังนั้นที่การสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 19 – 23 กรกฎาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยบันทึกไว้ว่า “.....นักเรียนให้ความร่วมมือในการฝึกซ้อมจนสำเร็จ โดยอาจต้องมีการควบคุมบ้างบางครั้ง.....” พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 2 - 5 อยู่ในระดับดี ดังนั้นที่การสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 19 – 23 กรกฎาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยบันทึกไว้ว่า “.....จากการสังเกต พบว่า นักเรียนช่วยจัดเตรียม ช่วยเก็บอุปกรณ์และดูแลสถานที่ฝึกโดยไม่ต้องมีการควบคุม มีการอาสาช่วยเหลือกิจกรรม แบ่งปันและเสียสละให้กับเพื่อนและครูอยู่เสมอ เข้าใจ เห็นใจเพื่อนที่ปฏิบัติโดยเฉพาะนักเรียนรหัสหมายเลข 2 รหัสที่ 5 และรหัสที่ 8.....”

สัปดาห์ที่ 5 (วันที่ 2 สิงหาคม 2553 ถึงวันที่ 6 สิงหาคม 2553)

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมการออกกำลังกาย จากการดำเนินกิจกรรมการออกกำลังกายที่ผ่านมามีในสัปดาห์ที่ 5 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมการออกกำลังกายไปสู่การปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการออกกำลังกายของนักเรียน โดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตามแผนการดำเนินกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 5 ซึ่งดำเนินกิจกรรมโดยการวิ่งวันละ 15 – 20 นาที โดยให้นักเรียนทุกคนร่วมกันคัดเลือกผู้นำในการนำร้องบทเพลง “เสียงใคร” ในขณะที่วิ่ง จากนั้นนักเรียนปฏิบัติตามผู้นำ และเมื่อวิ่งเสร็จแล้วให้นักเรียนฝึกท่ากายบริหารวันละ 10 – 12 ครั้ง โดยยืดแขนขึ้นเหนือศีรษะและเอียงตัวไปซ้ายและขวา ผู้ฝึกทุกคนร่วมกันคัดเลือกผู้นำในการนำร้องบทเพลง “เสียงใคร ” ในขณะที่วิ่ง จากนั้นผู้ฝึกปฏิบัติตามผู้นำ ผู้วิจัยสังเกตว่า เมื่อนักเรียนทุกคนมาถึงสถานที่เพื่อทำการฝึก นักเรียนยังคงกล่าวคำทักทายและยกมือไหว้ครูดังเช่นทุกวัน มีการแต่งกายที่เหมาะสมกับการฝึก นักเรียนทุกคนมาฝึก ซ้อมตรงเวลา และปฏิบัติกิจกรรมได้พร้อมเพรียงและเป็นระเบียบ ในวันที่สองของสัปดาห์ ฝนตก ทำให้กิจกรรมการออกกำลังกายที่ได้วางแผนไว้ต้องปรับ ซึ่งผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้ปรับการออกกำลังกายโดยให้นักเรียนกระโดดพร้อมเปล่งเสียงนับด้วยเสียงต่ำ ๆ จำนวน 100 ครั้ง ช่วยครูจัดเตรียมอุปกรณ์การฝึกและสถานที่ฝึกขณะปฏิบัติกิจกรรมการออกกำลังกาย นักเรียนกระโดดและช่วยกันออกเสียงนับได้อย่างเสียงดังและพร้อมเพรียง ทุกคนมีความสุขในการออกกำลังกาย และในวันที่สามและสี่นักเรียนปฏิบัติตามแผนที่ได้วางไว้

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมการออกกำลังกาย ดังกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมการออกกำลังกายสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ ผู้วิจัยจึงมิได้ปรับปรุงแผนการดำเนินกิจกรรมการออกกำลังกาย

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมการทำสมาธิ จากการดำเนินกิจกรรมการทำสมาธิที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 5 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมการทำสมาธิไปสู่การปฏิบัติโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการฝึกกิจกรรมการทำสมาธิของนักเรียนโดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตามแผนการดำเนินกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 5 ผู้วิจัยสังเกตว่า กิจกรรมทำสมาธิเป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้กับนักเรียนได้เป็นอย่างดีเหมือนทุกสัปดาห์ที่ผ่านมา ขณะฝึกนักเรียนร่วมฝึกซ้อมอย่างพร้อมเพรียง มีความตั้งใจ ในการนั่งสมาธิอย่างต่อเนื่อง มีความอดทนไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการฝึกปฏิบัติกิจกรรมได้ถูกต้องและตรงตามเวลา เมื่อฝึกกิจกรรมเสร็จนักเรียนยิ้มแย้มแจ่มใสและเอื้ออาทรกับเพื่อนร่วมฝึก

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมการทำสมาธิดังกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมการทำสมาธิสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ทุกด้านได้แก่ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมิได้ปรับปรุงแผนการดำเนินกิจกรรมแต่อย่างใด

กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมฝึกการหายใจ จากการดำเนินกิจกรรมฝึกการหายใจที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 5 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมฝึกการหายใจไปสู่การปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการฝึกกิจกรรมการหายใจของนักเรียนโดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตามแผนการดำเนินกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 5 ผู้วิจัยสังเกตว่าขณะที่นักเรียนฝึกการหายใจนักเรียนมีความตั้งใจ กระตือรือร้น ตื่นตัวในการฝึกคิด ฝึกได้อย่างพร้อมเพรียง สังเกตเห็นถึงความพยายาม อดทน ไม่ย่อท้อของนักเรียน ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ไม่เอาเปรียบกัน มีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสกับเพื่อนร่วมฝึก รู้จักปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการฝึกให้มีประสิทธิภาพ

และมีความก้าวหน้าอยู่ตลอดเวลา ยอมรับฟังคำวิจารณ์หรือติติงจากครูและเพื่อน เห็นใจเพื่อนและช่วยแนะนำเพื่อนที่ปฏิบัติไม่ถูก

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมการหายใจดังกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมฝึกการหายใจสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมฝึกเปล่งเสียง จากการดำเนินกิจกรรมฝึกเปล่งเสียงที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 5 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมฝึกเปล่งเสียงไปสู่การปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการฝึกกิจกรรมฝึกเปล่งเสียงของนักเรียนโดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตามแผนการดำเนินกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 5 ผู้วิจัยสังเกตว่า ขณะที่นักเรียนฝึกแบบฝึกหัดการเปล่งเสียง นักเรียนมีความกระตือรือร้น มีความตั้งใจในการเปล่งเสียง แม้เสียงที่เปล่งออกอาจจะเพี้ยนไปบ้างแต่ก็มองเห็นได้ถึงความพยายามที่จะปรับปรุงแก้ไข และในช่วงการฝึก “ฮัม” เพลง ลาก่อน (Shalom Chaverim) และการฝึกร้องเพลง ลาก่อน (Shalom Chaverim) ทั้ง 3 ภาษาแบบรววด นักเรียนมีความสุข ยิ้มแย้มแจ่มใส สนุกสนาน รับรู้หน้าที่ในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดีว่าตนเองต้องร้องก่อนหลังอย่างไร ปฏิบัติได้อย่างเต็มที่ถูกต้อง แม้ในช่วงวันแรก ๆ จะยังว่าการร้องแบบรววดของนักเรียนจะเป็นการร้องที่ยาก แต่ในวันที่สามและสี่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ดี เนื่องจากผู้วิจัยยอมรับฟังคำวิจารณ์หรือติติงจากครูผู้ฝึก โดยเฉพาะนักเรียนรหัสที่ 11 เวลาเปล่งเสียงชอบยื่นเอามือไพล่หลัง ทำย่นไม่ค่อยถูกต้องแต่เมื่อได้รับคำติติงจากครูผู้ฝึกก็มีความพยายามที่จะเปลี่ยนตนเอง

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมฝึกเปล่งเสียงดังกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมฝึกเปล่งเสียงสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ทุกด้านได้ ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

กิจกรรมที่ 5 กิจกรรมฝึกโสตประสาท จากการดำเนินกิจกรรมฝึกโสตประสาทที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 5 ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการปรับกิจกรรมเพื่อให้สอดคล้องกับสัปดาห์ที่ 2 ที่มี การปรับกิจกรรมไป จากนั้นผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมฝึกโสตประสาทไปสู่การปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการฝึกกิจกรรมฝึกโตประสาทของนักเรียน โดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตามแผนการดำเนินกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 5 ผู้วิจัยสังเกตว่า ขณะที่นักเรียนฝึกโตประสาทนักเรียนมีการทุ่มเท ตั้งใจ โดยเฉพาะในเรื่องของการร้องพร้อมทั้งใช้สัญลักษณ์มือ (Handsigns) นักเรียนจะตั้งใจมาก เพื่อจะไม่ให้ผิด นักเรียนที่ใช้สัญลักษณ์มือไม่คล่อง แต่ก็มีความอดทนไม่ย่อท้อ นอกจากนี้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสกับเพื่อนร่วมฝึก ร่วมดูแลช่วยเหลือกันขณะปฏิบัติกิจกรรม อีกทั้งปฏิบัติตามกิจกรรมในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี สังเกตจากการที่นักเรียนออกเสียงจะพยายามฟังเสียงเปียโน (Piano) อีกทั้งนักเรียนทุกคนร่วมฝึกซ้อมอย่างพร้อมเพรียงเปิดใจกว้างรับและยอมรับฟังคำวิจารณ์หรือติติงจากครู

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมฝึกโตประสาทดังกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมฝึกโตประสาทสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมิได้ปรับปรุงแผนการดำเนินกิจกรรมแต่อย่างใด

กิจกรรมที่ 6 กิจกรรมการฝึกซ้อม จากการดำเนินกิจกรรมการฝึกซ้อมที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 5 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมการฝึกซ้อมไปสู่การปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการฝึกกิจกรรมการฝึกซ้อมของนักเรียน โดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตามแผนกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 5 ผู้วิจัยสังเกตว่า ขณะที่นักเรียนฝึกกิจกรรมการฝึกซ้อมนักเรียนทุกคนให้ความสนใจฝึกซ้อม มีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสกับเพื่อนร่วมฝึกรู้จักปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติ เอื้ออาทรเพื่อนร่วมฝึก สังเกตจากการจับกลุ่ม ร่วมกันฝึกร้องเพลงลาก่อน (Shalom Chaverim) ทั้ง 3 ภาษาแบบรวดเร็ว อย่างสนุกสนาน และเมื่อฝึกเสร็จ ทุกคนช่วยกันดูแลและเก็บอย่างรู้หน้าที่

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมการฝึกซ้อมดังกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมการฝึกซ้อมสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ทุกด้านได้ ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมิได้ปรับปรุงแผนการดำเนินกิจกรรมแต่อย่างใด

จากนั้นผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยจำนวน 3 คนร่วมกันสังเกตและประเมินพฤติกรรมตาม
พฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์แต่ละด้านในวันที่ 5 ของสัปดาห์ คือวันที่
6 สิงหาคม 2553 และนำผลการประเมินของผู้ประเมินแต่ละคนมาเปรียบเทียบ พร้อมประชุม
แสดงความคิดเห็น เพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานในสัปดาห์ที่ 5 ดังตารางแสดงผลที่ 28

ตารางที่ 28 แสดงผลการประเมินพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 7 ด้าน ของนักเรียนภายหลังได้รับการฝึกกิจกรรมสัปดาห์ที่ 5

พฤติกรรมบ่งชี้ที่	ขยัน		ซื่อสัตย์		มีวินัย		สุภาพ		สะอาด		สามัคคี		มีน้ำใจ	
	(N = 12)		(N = 12)		(N = 12)		(N = 12)		(N = 12)		(N = 12)		(N = 12)	
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD
1	2.58	.49	3.00	.00	2.67	.47	2.75	.43	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00
2	2.00	.00	2.58	.49	2.58	.49	2.92	.28	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00
3	2.83	.37	3.00	.00	2.00	.00	2.92	.28	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00
4	2.83	0.37	3.00	.00	2.75	.43	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00
5	2.67	0.47	2.92	.28	2.00	.00	2.67	.47	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00
6	3.00	.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	3.00	.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวมเฉลี่ย	2.70	.12	2.90	.13	2.40	.18	2.85	0.17	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00
ระดับคุณลักษณะ	ดี	ดี	ดี	ดี	พอใช้	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี

จากตารางที่ 28 บันทึกการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย พบว่า

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความขยัน อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1 พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 3 - 7 อยู่ในระดับดี ดังนั้นบันทึกการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย บันทึกไว้ว่า “.....นักเรียนทุกคนมาฝึกซ้อมครบทุกวัน ตั้งใจฝึกซ้อมเมื่อมีเวลาว่าง มีความทุ่มเท รู้จักที่จะอดทนไม่ย่อท้อต่อปัญหา และอุปสรรคในการฝึก รู้จักปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ฝึกเข้าไปซ้ำมา โดยครูผู้ฝึกมีต้องควบคุม.....” พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 2 อยู่ในระดับพอใช้ ดังที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย บันทึกไว้ว่า “.....ครูต้องกระตุ้นให้นักเรียนฝึกให้กระฉับกระเฉง กระตือรือร้น ตั้งตัวขึ้นจากเดิม โดยเฉพาะนักเรียนรหัสที่ 1 รหัสที่ 11 และรหัสที่ 12....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ทั้ง 5 ตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับอยู่ในระดับดี ดังนั้นบันทึกการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 2-6 สิงหาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย บันทึกไว้ว่า “.....ในขณะที่นักเรียนได้อยู่ร่วมกันไม่มีนักเรียนแม้แต่คนเดียวที่หยิบสิ่งของ ๆ ผู้อื่นมาเป็นของตน อีกทั้งปฏิบัติตามตามคำมั่นสัญญาที่ตกลงกันก่อนฝึกในเรื่องของการมาฝึกให้ตรงเวลา การเตรียมความพร้อมต่าง ๆ ในการฝึกและการปฏิบัติตามกฎระเบียบของการฝึก และในขณะที่ฝึกไม่ใช้เล่ห์กล คดโกงทั้งทางตรงและทางอ้อม นอกจากนี้ยังประพฤติตรงต่อหน้าที่ รับรู้หน้าที่ของตนเองและปฏิบัติอย่างเต็มที่ถูกต้อง .....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความมีวินัย อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1 พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 2 และพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 4 อยู่ในระดับดี ดังนั้นบันทึกการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 2-6 สิงหาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยบันทึกไว้ว่า “.....นักเรียนทุกคนมาฝึกซ้อมตรงตามเวลานัดหมาย อีกทั้งปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ กฎระเบียบ ระเบียบข้อตกลงของการฝึก โดยเฉพาะในเรื่องของการแต่งกายมาฝึกซ้อมปฏิบัติตามที่ได้ตกลงไว้ นอกจากนี้ในการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่าง ๆ สามารถปฏิบัติเสร็จตามเวลาที่กำหนด โดยที่ครูไม่ต้องคอยควบคุม....” พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 3 และพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 5 อยู่ในระดับพอใช้ เนื่องจากนักเรียนรหัสที่ 3 และรหัสที่ 11 ความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และไม่คอยได้มาช่วยจัดเตรียมและเก็บอุปกรณ์การฝึกก่อนและหลังการฝึกซ้อม.....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสุภาพ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ทั้ง 5 ตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับดี ดังนั้นบันทึกการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย

เมื่อวันที่ 2 - 6 กรกฎาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย บันทึกไว้ว่า “.....นักเรียนพูดคุยกันด้วยความสุภาพ ไม่มีการแทนตนเองด้วยคำว่า “กู” และเรียกเพื่อนร่วมฝึกว่า “มึง” และจะไม่ได้ยินเรียกเพื่อนด้วยคำนำหน้าชื่อเพื่อนว่า “ไอ้” และคำว่า “อี” เหมือนการฝึกในรอบแรก ๆ นอกจากนี้รู้จักกล่าวทักทายและแสดงความเคารพต่อบุคคลทั่วไปที่มาดูการฝึก อีกทั้งนักเรียนทุกคนจะแสดงความอ่อนน้อมถ่อมตน ยอมรับฟังคำวิจารณ์หรือติติงจากครูในขณะเดียวกันโดยที่ครูไม่ต้องควบคุม.....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสะอาด อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ทั้ง 5 ตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับดี ดังนั้นที่การสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 2 - 6 กรกฎาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย บันทึกไว้ว่า “.....ครูผู้ฝึกไม่ต้องควบคุมเกี่ยวกับการเก็บและรักษาความสะอาดเรียบร้อยของสถานที่ฝึกเหมือนสัปดาห์ก่อน ๆ อีกทั้งร่างกายและเครื่องแต่งกายของนักเรียนสะอาดขึ้น นอกจากนี้ขณะฝึกนักเรียนทุกคนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ชี้มน้ำลาย ชี้มน้ำลาย ฝึกกิจกรรมด้วยความสนุกสนานกับเพื่อนร่วมฝึก.....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสามัคคี อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ทั้ง 5 ตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับดี ดังนั้นที่การสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 2 - 6 กรกฎาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยบันทึกไว้ว่า “.....นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี โดยครูผู้ฝึกไม่ต้องควบคุม นอกจากนี้นักเรียนร่วมฝึกซ้อมอย่างพร้อมเพรียง มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันอย่างดีจนงานประสบความสำเร็จ สังเกตได้จากกิจกรรมการเปล่งเสียง กิจกรรมการฝึกซ้อม ซึ่งนักเรียนช่วยแนะนำการร้องเพลงแบบราวกัน อย่างสนุกสนาน นักเรียนทุกคนเปิดใจกว้างรับฟังเสียง หรือความคิด เห็นของผู้อื่น โดยเฉพาะในกิจกรรมการฝึกซ้อม นักเรียนจะให้เกียรติเพื่อนในการเลือกคนตรีประกอบการร้อง (Karaoke).....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความมีน้ำใจ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ทั้ง 5 ตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับดี ดังนั้นที่การสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 2 - 6 กรกฎาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยบันทึกไว้ว่า “.....นักเรียนให้ความร่วมมือในการฝึกซ้อมจนสำเร็จ ช่วยจัดเตรียม ช่วยเก็บอุปกรณ์และดูแลสถานที่ฝึกโดยไม่ต้องมีการควบคุม มีการอาสาช่วยเหลือกิจกรรม แบ่งปันและเสียสละให้กับเพื่อนและครูอยู่เสมอ เข้าใจ เห็นใจเพื่อน และแสดงความห่วงใยเมื่อทราบว่าผู้อื่นเดือดร้อน ดังนั้นที่ของผู้วิจัยที่บันทึกไว้ว่า นักเรียนทุกคนต่างคนต่างแยกย้ายกันดูแลสถานที่และจัดเก็บอุปกรณ์การฝึก...”

สัปดาห์ที่ 6 (วันที่ 9 สิงหาคม 2553 ถึงวันที่ 13 สิงหาคม 2553)

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมการออกกำลังกาย จากการดำเนินกิจกรรมการออกกำลังกายที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 6 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมการออกกำลังกายไปสู่การปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการออกกำลังกายของนักเรียน โดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตามแผนการดำเนินกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 6 ซึ่งดำเนินกิจกรรมโดยการวิ่งวันละ 18 – 20 นาที โดยให้ผู้ฝึกทุกคนร่วมกันคิดบทเพลงที่ทุกคนสนใจและลงมติเลือก 1 บทเพลงที่จะนำมาร้องในขณะที่วิ่ง โดยมติของกลุ่มเลือกเพลง “ ปักป้ายบอกครู แต่หนูปักป้ายบอกยาย ” จากนั้นเลือกผู้นำที่จะนำขับร้องในขณะที่วิ่งและวางแผนการวิ่ง ผู้วิจัยสังเกตว่า เมื่อนักเรียนทุกคนเมื่อมาถึงสถานที่เพื่อทำการฝึก นักเรียนยังคงกล่าวคำทักทายและยกมือไหว้ครูดังเช่นทุกวัน มีการแต่งกายที่เหมาะสมกับการฝึก นักเรียนทุกคนมาฝึกซ้อมตรงเวลา พร้อมทั้งช่วยครูจัดเตรียมอุปกรณ์การฝึกและสถานที่ฝึก ปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข สังเกตจากการร่วมพูดคุยและตกลงกันของนักเรียนในเรื่องของจังหวะในการที่จะวิ่ง ต่างคนต่างช่วยกันแสดงความคิดเห็น เพื่อให้การวิ่งในเพลงที่เลือกสามารถทำให้ทุกคนวิ่งได้พร้อมเพรียงและลงจังหวะเพลง ในวันแรกจะเสียเวลามากกว่าทุกวันและการปฏิบัติของนักเรียนอาจจะไม่พร้อมเพรียงกันบ้าง แต่ในวันต่อมาทุกคนก็ปฏิบัติได้ดีขึ้น ขณะปฏิบัติกิจกรรมการออกกำลังกาย ทุกคนมีความสุขในการออกกำลังกาย ส่วนการฝึกท่ากายบริหาร โดยยืนบนปลายเท้าแล้วกระโดดขึ้นลงเบา ๆ โดยยกแขนขึ้นด้านล่างนักเรียนจะปฏิบัติได้ไม่ค่อยพร้อมเพรียงแต่ในวันต่อ ๆ มา ก็ปฏิบัติได้พร้อมเพรียงขึ้น

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะที่ฝึกกิจกรรมการออกกำลังกายดังกล่าว สรุปได้ว่า กิจกรรมการออกกำลังกายสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ ผู้วิจัยจึงมิได้ได้ปรับปรุงแผนการดำเนินกิจกรรมการออกกำลังกาย

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมการทำสมาธิ จากการดำเนินกิจกรรมการทำสมาธิที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 6 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมการทำสมาธิไปสู่การปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการฝึกกิจกรรมการทำสมาธิของนักเรียน โดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึก

ตามแผนการดำเนินกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 6 ผู้วิจัยสังเกตว่า กิจกรรมทำสมาธิเป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับนักเรียนได้เป็นอย่างดีเหมือนทุกสัปดาห์ที่ผ่านมา ขณะฝึกนักเรียนร่วมฝึกซ้อมอย่างพร้อมเพรียง มีความตั้งใจ กระตือรือร้น ตั้งตัวในการนั่งสมาธิอย่างต่อเนื่อง มีความอดทนไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการฝึก ปฏิบัติกิจกรรมได้ถูกต้องและตรงตามเวลา เมื่อฝึกกิจกรรมเสร็จนักเรียนยิ้มแย้มแจ่มใสและเอื้ออาทรกับเพื่อนร่วมฝึกดังเช่นสัปดาห์ที่ผ่านมา

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมการทำสมาธิดังกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมการทำสมาธิสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคีและด้านความมีน้ำใจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมิได้ปรับปรุงแผนการดำเนินกิจกรรมแต่อย่างใด

กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมฝึกการหายใจ จากการดำเนินกิจกรรมฝึกการหายใจที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 6 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมฝึกการหายใจไปสู่การปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการฝึกกิจกรรมการหายใจของนักเรียนโดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตามแผนกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 6 ผู้วิจัยสังเกตว่า ขณะที่นักเรียนฝึกการหายใจ นักเรียนมีความตั้งใจ นักเรียนมีความกระตือรือร้น ตั้งตัว และสนุกสนานในการฝึกดี ทั้งแบบฝึกหัดฝึกการหายใจแบบที่ 6 และแบบที่ 8 โดยเฉพาะแบบฝึกหัดฝึกการหายใจแบบที่ 8 เป็นแบบฝึกหัดแรกที่นักเรียนได้ฝึกลักษณะของการใช้หลอดเป่า ขณะทำการฝึกนักเรียนจะขาดระเบียบวินัย เพราะมีวุ่นแต่สนุกสนานกับการใช้หลอดเป่าเพื่อไม่ให้กระดาศชำระหล่น การฝึกจึงดูขาดระเบียบและไม่ค่อยพร้อมเพรียงเท่าที่ควร เนื่องจากนักเรียนยังขาดทักษะการหายใจที่ถูกต้องทำให้กระดาศชำระหล่นจากฝ่าผนัง (กำแพง) บ่อย ไม่เป็นไปตามเวลาที่กำหนด แต่นักเรียนก็มีความพยายามและตั้งใจ ไม่ย่อท้อเพื่อจะไม่ให้กระดาศชำระหล่นจากฝ่าผนัง

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมการหายใจดังกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมฝึกการหายใจสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมฝึกเปล่งเสียง จากการดำเนินกิจกรรมฝึกเปล่งเสียงที่ผ่านมา ในสัปดาห์ที่ 6 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมฝึกเปล่งเสียงไปสู่การปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการฝึกกิจกรรมฝึกเปล่งเสียงของนักเรียนโดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึก ตามแผนกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 6 ผู้วิจัยสังเกตว่า ขณะที่นักเรียนฝึกเปล่งเสียง นักเรียนมีความกระตือรือร้น มีความตั้งใจในการเปล่งเสียง แม้เสียงที่เปล่งออกอาจจะเพี้ยนไปบ้างแต่ก็มองเห็นได้ถึงความพยายามที่จะปรับปรุงแก้ไข และในช่วงการฝึก เพลง “น้ำค้าง ” นักเรียนมีความสุข ยิ้มแย้มแจ่มใส สนุกสนาน อีกทั้งรู้จักช่วยเหลือและกัน โดยเฉพาะในช่วงสร้างเสียงสะท้อนให้เกิด ขึ้นในขณะ “ ฮัม ” ให้ทุกคนปฏิบัติได้ถูกต้อง

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมฝึกเปล่งเสียงดังกล่าว สรุปได้ว่า กิจกรรมฝึกเปล่งเสียงสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ทุกด้านได้ ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

กิจกรรมที่ 5 กิจกรรมฝึกโสตประสาท จากการดำเนินกิจกรรมฝึกโสตประสาท ที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 6 ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการปรับกิจกรรมเพื่อให้สอดคล้องกับสัปดาห์ที่ 5 ที่มีการปรับกิจกรรมไป จากนั้นผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมฝึกโสตประสาทไปสู่การปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการฝึกกิจกรรมฝึกโสตประสาทของนักเรียนโดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตาม แผนการดำเนินกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 6 ผู้วิจัยสังเกตว่า ขณะที่นักเรียนฝึกโสตประสาท นักเรียนมีการทู่เท ตั้งใจ มีความอดทนในการที่จะปฏิบัติสัญลักษณ์มือ (Hand Sing) ให้ได้ถูกต้อง และพร้อมเพรียง นอกจากนี้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสกับเพื่อนร่วมฝึก ร่วมดูแล ช่วยเหลือกันขณะปฏิบัติกิจกรรม อีกทั้งปฏิบัติตามกิจกรรมในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี อีกทั้งนักเรียนทุกคนร่วมฝึกซ้อมอย่างพร้อมเพรียง เปิดใจกว้างรับและ ยอมรับฟังคำวิจารณ์หรือติติงจากครู โดยสังเกตจากการที่นักเรียนฝึกกิจกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะกิจกรรมออกกำลังกาย และกิจกรรม การเปล่งเสียง

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมฝึกโสตประสาทดังกล่าว สรุปได้ว่า กิจกรรมฝึกโสตประสาทสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ทุกด้านได้ ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ

ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมิได้ปรับปรุงแผนการดำเนินกิจกรรมแต่อย่างใด

กิจกรรมที่ 6 กิจกรรมการฝึกซ้อม จากการดำเนินกิจกรรมการฝึกซ้อมที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 6 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมการฝึกซ้อมไปสู่การปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการฝึกกิจกรรมการฝึกซ้อมของนักเรียน โดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตามแผนการดำเนินกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 6 ผู้วิจัยสังเกตว่า ขณะที่นักเรียนฝึกกิจกรรมการฝึกซ้อม นักเรียนทุกคนให้ความสนใจฝึกซ้อม มีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสกับเพื่อนร่วมฝึก รู้จักปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติ เอื้ออาทรเพื่อนร่วมฝึก สังเกตจากการจับกลุ่ม ร่วมกันฝึกร้องเพลง “ น้ำค้าง ” อีกทั้งดูแลช่วยเหลือเพื่อนที่ยังขาดทักษะการร้อง และเมื่อฝึกเสร็จทุกคนช่วยกันดูแลและเก็บอย่างรู้หน้าที่

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมการฝึกซ้อมดังกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมการฝึกซ้อมสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมิได้ปรับปรุงแผนการดำเนินกิจกรรมแต่อย่างใด

จากนั้นผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยจำนวน 3 คนร่วมกันสังเกตและประเมินพฤติกรรมตามพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์แต่ละด้านในวันที่ 5 ของสัปดาห์ คือวันที่ 13 สิงหาคม 2553 และนำผลการประเมินของผู้ประเมินแต่ละคนมาเปรียบเทียบ พร้อมประชุมแสดงความคิดเห็น เพื่อติดตามผลการปฏิบัติกิจกรรมในสัปดาห์ที่ 6 ดังตารางแสดงผลที่ 29

ตารางที่ 29 แสดงผลการประเมินพฤติกรรมการแบ่งปันของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 7 ด้าน ของนักเรียนภายหลังได้รับการฝึกกิจกรรมสัปดาห์ที่ 6

พฤติกรรมแบ่งปัน	ขยัน		ซื่อสัตย์		มีวินัย		สุภาพ		สะอาด		สามัคคี		มีน้ำใจ	
	(N=12)		(N=12)		(N=12)		(N=12)		(N=12)		(N=12)		(N=12)	
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD
1	2.50	.50	3.00	.00	2.83	.37	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00
2	2.42	.49	2.67	.47	2.67	.47	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00
3	2.83	.37	3.00	.00	2.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00
4	2.83	.37	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00
5	2.67	.47	2.92	.28	2.17	.37	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00
6	3.00	.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	3.00	.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวมเฉลี่ย	2.75	.12	2.92	.13	2.53	.17	3.00	.00	3.00	.00	3.00	0.00	3.00	.00
ระดับคุณลักษณะ	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี

จากตารางที่ 29 บันทึกการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย พบว่า

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความขยัน อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1 และ พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 2 อยู่ในระดับพอใช้ ดังนั้นบันทึกการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 9 - 13 สิงหาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย บันทึกไว้ว่า “..... บางวันที่ทำการฝึก ครูผู้ฝึกต้องคอยควบคุมให้นักเรียนช่วยกันจัดเตรียม ช่วยเก็บอุปกรณ์และดูแลสถานที่ฝึก.....” พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 3 - 7 อยู่ในระดับดี ดังนั้นบันทึกการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 9 - 13 สิงหาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย บันทึกไว้ว่า “.....นักเรียนทุกคนมาฝึกซ้อมครบทุกวัน ตั้งใจฝึกซ้อมเมื่อมีเวลาว่าง มีความทุ่มเท รู้จักที่จะอดทนไม่ย่อท้อต่อปัญหา และอุปสรรคในการฝึก รู้จักปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ฝึกเข้าไปซ้ำมาโดยครูผู้ฝึกไม่ต้องควบคุม.....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ทั้ง 5 ตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับดี ดังนั้นบันทึกการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 9 - 13 สิงหาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย บันทึกไว้ว่า “.....ในขณะที่นักเรียนได้อยู่ร่วมกันแม้ไม่มีครูควบคุม นักเรียนทุกคนที่มาฝึกซ้อมไม่มีใครหยิบสิ่งของ ๆ ผู้อื่นมาเป็นของตน อีกทั้งปฏิบัติตามคำมั่นสัญญาที่ตกลงกันก่อนฝึกในเรื่องของการมาฝึกให้ตรงเวลา การเตรียมความพร้อมต่างๆ ในการฝึกและการปฏิบัติตามกฎระเบียบของการฝึก นอกจากนี้ยังประพฤติตรงต่อหน้าที่ รับผิดชอบหน้าที่ของตนเองและปฏิบัติอย่างเต็มที่ถูกต้อง ไม่ใช่เล่นๆ กดโกง ทั้งทางตรงและทางอ้อม.....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความมีวินัย อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1 พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 2 และพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 4 อยู่ในระดับดี ดังนั้นบันทึกการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 9 - 13 สิงหาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยบันทึกไว้ว่า “..... นักเรียนทุกคนมาฝึกซ้อมตรงตามเวลานัดหมาย อีกทั้งปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ กฎระเบียบ ระเบียบข้อตกลงของการฝึก โดยเฉพาะในเรื่องของการแต่งกายมาฝึกซ้อม ปฏิบัติตามที่ได้ตกลงไว้ ในการปฏิบัติกิจกรรมแต่ละกิจกรรมนักเรียนปฏิบัติได้เสร็จตามเวลาที่กำหนดโดยไม่ต้องมีการควบคุม.....” พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 3 และพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 5 อยู่ในระดับพอใช้ ดังนั้นบันทึกการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 9 - 13 สิงหาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย บันทึกไว้ว่า “.....นักเรียนบางคนยังไม่ค่อยรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ครูผู้ฝึกยังต้องคอยกระตุ้นบอก โดยเฉพาะในเรื่องของเมื่อมีเวลาว่างไม่ค่อยรับผิดชอบในการฝึกซ้อม และเมื่อฝึกเสร็จจะไม่ค่อยช่วยเพื่อนจัดเตรียมและเก็บอุปกรณ์การฝึก.....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสุภาพ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ทั้ง 5 ตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับดี ดังนั้นที่การสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัยเมื่อวันที่ 9 - 13 สิงหาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย บันทึกไว้ว่า “.....นักเรียนพูดคุยกันด้วยความสุภาพ ไม่ก้าวร้าวรุนแรง ไม่วางอำนาจข่มผู้อื่นทั้งโดยวาจาและท่าทาง นอกจากนี้รู้จักกล่าวทักทายและแสดงความเคารพต่อบุคคลทั่วไปที่มาดูการฝึก อีกทั้งนักเรียนทุกคนจะแสดงความอ่อนน้อมถ่อมตน ยอมรับฟังคำวิจารณ์หรือติติงจากครู.....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสะอาด อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ทั้ง 5 ตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับดี ดังนั้นที่การสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัยเมื่อวันที่ 9 - 13 สิงหาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยบันทึกไว้ว่า “.....นักเรียนทุกคนช่วยกันเก็บและรักษาความสะอาดเรียบร้อยของสถานที่ฝึก รู้จักดูแลร่างกาย และเครื่องแต่งกายของตนเองให้สะอาด นอกจากนี้ขณะฝึกนักเรียนทุกคนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส ฝึกกิจกรรมด้วยความสนุกสนานกับเพื่อนร่วมฝึก โดยที่ครูไม่ต้องคอยควบคุม.....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสามัคคี อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ทั้ง 5 ตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับดี ดังนั้นที่การสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัยเมื่อวันที่ 9 - 13 สิงหาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย บันทึกไว้ว่า “.....นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดีโดยครูผู้ฝึกไม่ต้องควบคุม นอกจากนี้นักเรียนร่วมฝึกซ้อมอย่างพร้อมเพรียง มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกันอย่างดีจนงานประสบความสำเร็จ สังเกตได้จากการช่วยแนะนำและช่วยกันแก้ไขเพื่อนที่ขาดทักษะทางดนตรี นักเรียนทุกคนเปิดใจกว้างรับฟังเสียง หรือความคิดเห็นของผู้อื่น สังเกตได้จากการยอมรับความคิดเห็นกันในเรื่องการคิดบทเพลง การคิดจังหวะของการก้าวเท้าที่จะนำมาใช้ในการวิ่งออกกำลังกายและการให้เกียรติเพื่อนในการเลือกดนตรีที่ใช้ประกอบการร้อง (Karaoke).....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความมีน้ำใจ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ทั้ง 5 ตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับดี ดังนั้นที่การสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัยเมื่อวันที่ 9 - 13 สิงหาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย บันทึกไว้ว่า “.....นักเรียนให้ความร่วมมือในการฝึกซ้อมจนสำเร็จ ช่วยจัดเตรียม ช่วยเก็บอุปกรณ์และดูแลสถานที่ฝึกโดยไม่ต้องมีการควบคุม มีการอาสาช่วยเหลือกิจกรรม แบ่งปันและเสียสละให้กับเพื่อนและครูอยู่เสมอ เข้าใจเห็นใจเพื่อนและแสดงความห่วงใยเมื่อทราบว่าผู้อื่นเดือดร้อน ดังนั้นที่ของผู้วิจัยที่บันทึกไว้ว่านักเรียนช่วยแนะนำและช่วยกันแก้ไขเพื่อนที่ขาดทักษะทางดนตรี อีกทั้งช่วยกันดูแลสถานที่และจัดเก็บอุปกรณ์การฝึกโดยไม่เถียงกัน...”

สัปดาห์ที่ 7 (วันที่ 16 สิงหาคม 2553 ถึงวันที่ 20 สิงหาคม 2553)

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมการออกกำลังกาย จากการดำเนินกิจกรรมการออกกำลังกายที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 7 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมการออกกำลังกายไปสู่การปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการออกกำลังกายของนักเรียน โดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตามแผนการดำเนินกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 7 ซึ่งดำเนินกิจกรรมโดยการให้นักเรียนทุกคนร่วมกันคิดบทเพลงที่ทุกคนสนใจ และลงมติเลือก 1 บทเพลงที่จะนำมาร้องในขณะวิ่ง จากนั้นเลือกผู้นำที่จะนำขบวน โดยในวันแรกนักเรียนลงมติเลือกเพลง “เพื่อดาวดวงนั้น” จากนั้นร่วมกันฝึกซ้อมการย่อท่าตามบทเพลงที่เลือกโดยย่อท่าอยู่กับที่ ในวันที่สองถึงวันที่ห้า นักเรียนวิ่งโดยร้องเพลง “เพื่อดาวดวงนั้น” วันละ 20 นาที จากนั้นนักเรียนฝึกท่ากายบริหารตามความเหมาะสมวันละ 15 ครั้ง ผู้วิจัยสังเกตว่า เมื่อนักเรียนทุกคนเมื่อมาถึงสถานที่เพื่อทำการฝึก นักเรียนยังคงกล่าวคำทักทายและยกมือไหว้ครูดังเช่นทุกวัน มีการแต่งกายที่เหมาะสมกับการฝึก นักเรียนทุกคนมาฝึกซ้อมตรงเวลา พร้อมทั้งช่วยครูจัดเตรียมอุปกรณ์การฝึกและสถานที่ฝึก ปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุข ในวันแรกจะเสียเวลามากกว่าทุกวันและการปฏิบัติของนักเรียนอาจจะไม่พร้อมเพรียงกันบ้าง แต่ในวันต่อมาทุกคนก็ปฏิบัติได้ดีขึ้น ขณะปฏิบัติกิจกรรมการออกกำลังกาย ทุกคนมีความสุขในการออกกำลังกาย ส่วนการฝึกท่ากายบริหารนักเรียนร่วมกันคิดท่ากายบริหารโดยใช้ท่าแต่ละสลับ

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมการออกกำลังกายดังกล่าว สรุปได้ว่า กิจกรรมการออกกำลังกายสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ ผู้วิจัยจึงมิได้ปรับปรุงแผนการดำเนินกิจกรรมการออกกำลังกาย

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมการทำสมาธิ จากการดำเนินกิจกรรมการทำสมาธิที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 7 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมการทำสมาธิไปสู่การปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการฝึกกิจกรรมการทำสมาธิของนักเรียน โดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตามแผนการดำเนินกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 7 ผู้วิจัยสังเกตว่า กิจกรรมทำสมาธิเป็นกิจกรรม

ที่สามารถพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับนักเรียนได้เป็นอย่างดีเหมือนทุกสัปดาห์ที่ผ่านมา ขณะฝึกนักเรียนร่วมฝึกซ้อมอย่างพร้อมเพรียง มีความตั้งใจ ในการนั่งสมาธิอย่างต่อเนื่อง มีความอดทนไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการฝึก ปฏิบัติกิจกรรมได้ถูกต้องและตรงตามเวลา เมื่อฝึกกิจกรรมเสร็จนักเรียนยิ้มแย้มแจ่มใสและเอื้ออาทรกับเพื่อนร่วมฝึกดังเช่นสัปดาห์ที่ผ่านมา

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมการทำสมาธิดังกล่าว สรุปได้ว่า กิจกรรมการทำสมาธิสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมาย ที่ได้วางไว้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมิได้ปรับปรุงแผน การดำเนินกิจกรรมแต่อย่างใด

กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมฝึกการหายใจ จากการดำเนินกิจกรรมฝึกการหายใจที่ผ่านมาใน สัปดาห์ที่ 7 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมฝึกการหายใจไปสู่การปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการฝึกกิจกรรมการหายใจของนักเรียน โดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตามแผน กิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 7 ผู้วิจัยสังเกตว่า ขณะที่นักเรียนฝึกการหายใจ นักเรียนมีความตั้งใจ นักเรียนมีความกระตือรือร้น ตื่นตัว และสนุกสนานในการฝึกดี ทั้งแบบฝึกหัดฝึก การหายใจแบบที่ 7 และแบบที่ 9 โดยเฉพาะกิจกรรมฝึกการหายใจแบบที่ 9 ซึ่งมีลักษณะการฝึก แบบเดียวกับแบบฝึกหัดที่ 8 ต่างกันตรงเวลาในการหายใจเข้า เวลาในการพัก และเวลาการหายใจ ออก ส่งผลให้นักเรียนปฏิบัติแบบฝึกที่ 9 ฝึกได้อย่างพร้อมเพรียงมากขึ้น ตรงตามที่ครูแนะนำ โดยไม่ใช้เล่ห์กล คดโกง อีกทั้งรู้จักปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในการฝึกให้มีประสิทธิภาพและ มีความก้าวหน้าอยู่ตลอดเวลา และในขณะฝึกกิจกรรมการหายใจ โดยเฉพาะกิจกรรมฝึกการหายใจ ทั้งสองแบบฝึกหัด นักเรียนจะมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสกับเพื่อนร่วมฝึก รู้จักปฏิบัติ กิจกรรมในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดียอมรับฟังคำวิจารณ์หรือติติงจากครูและเพื่อน เห็นใจเพื่อน และช่วยแนะนำเพื่อนที่ปฏิบัติไม่ถูก

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมการหายใจดังกล่าว สรุปได้ว่า กิจกรรมฝึกการหายใจสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมาย ที่ได้วางไว้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมฝึกเปล่งเสียง จากการดำเนินกิจกรรมฝึกเปล่งเสียงที่ผ่านมาใน สัปดาห์ที่ 7 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมฝึกเปล่งเสียงไปสู่การปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมาย

เพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการฝึกกิจกรรมฝึกเปล่งเสียงของนักเรียนโดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตามแผนกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 7 ผู้วิจัยสังเกตว่า ขณะที่นักเรียนฝึกเปล่งเสียง นักเรียนมีความกระตือรือร้น มีความพยายามและตั้งใจในการเปล่งเสียงตามแถบบันทึกเสียง (CD) ที่ได้รับฟัง และมีความกระตือรือร้น ตั้งใจอ่านออกเสียงคำร้องบทเพลง “ลูกทุ่งคุณธรรม” พร้อมทั้งมีการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในขณะฝึก นอกจากนี้เมื่อครูวิจารณ์หรือติตติงนักเรียน นักเรียนยอมรับฟังด้วยความอ่อนน้อมถ่อมตน ขณะฝึกนักเรียนรู้จักปรับตัว และยิ้มแย้มแจ่มใสกับเพื่อนร่วมฝึก เข้าใจ เห็นใจเพื่อนและแสดงความห่วงใยเมื่อเพื่อนเปล่งเสียงตาม CD ไม่ถูกต้อง

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมฝึกเปล่งเสียงดังกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมฝึกเปล่งเสียงสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

กิจกรรมที่ 5 กิจกรรมฝึกโสตประสาท จากการดำเนินกิจกรรมฝึกโสตประสาทที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 7 ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการปรับกิจกรรมเพื่อให้สอดคล้องกับสัปดาห์ที่ 6 ที่มีการปรับกิจกรรมไป จากนั้นผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมฝึกโสตประสาทไปสู่การปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการฝึกกิจกรรมฝึกโสตประสาทของนักเรียนโดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตามแผนการดำเนินกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 7 ผู้วิจัยสังเกตว่า ขณะที่นักเรียนฝึกโสตประสาท นักเรียนมีการทู่เท ตั้งใจ นอกจากนี้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสกับเพื่อนร่วมฝึก ช่วยแนะนำซึ่งกันและกันในขณะที่ปฏิบัติสัญลักษณ์มือ (Hand Sing) อีกทั้งปฏิบัติตามกิจกรรมในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี นักเรียนทุกคนร่วมฝึกซ้อมอย่างพร้อมเพรียง เปิดใจกว้างและยอมรับฟังคำวิจารณ์หรือติตติงจากครู

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมฝึกโสตประสาทดังกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมฝึกโสตประสาทสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมิได้ปรับปรุงแผนการดำเนินกิจกรรมแต่อย่างใด

กิจกรรมที่ 6 กิจกรรมการฝึกซ้อม จากการดำเนินกิจกรรมการฝึกซ้อมที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 7 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมการฝึกซ้อมไปสู่การปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการฝึกกิจกรรมการฝึกซ้อมของนักเรียน โดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตามแผนการดำเนินกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 7 ผู้วิจัยสังเกตว่า ขณะที่นักเรียนฝึกกิจกรรมการฝึกซ้อม นักเรียนทุกคนให้ความสนใจฝึกซ้อม มีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสกับเพื่อนร่วมฝึก รู้จักปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติ เอื้ออาทรให้กับเพื่อนร่วมฝึกที่อ่านบทเพลงไม่คล่อง สังเกตจากการจับกลุ่มร่วมกันฝึกซ้อมร้องเพลงที่ตนเองสนใจจากเสียงดนตรีประกอบ (Karaoke) อีกทั้งช่วยกันดูแลและเก็บอุปกรณ์และทำความสะอาดสถานที่อย่างรู้หน้าที่

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมการฝึกซ้อมดังกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมการฝึกซ้อมสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมิได้ปรับปรุงแผนการดำเนินกิจกรรมแต่อย่างใด

จากนั้นผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยจำนวน 3 คนร่วมกันสังเกตและประเมินพฤติกรรมตามพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์แต่ละด้านในวันที่ 5 ของสัปดาห์ คือวันที่ 20 สิงหาคม 2553 และนำผลการประเมินของผู้ประเมินแต่ละคนมาเปรียบเทียบ พร้อมประชุมแสดงความคิดเห็นเพื่อติดตามผลการปฏิบัติกิจกรรมในสัปดาห์ที่ 7 ดังตารางแสดงผลที่ 30

ตารางที่ 30 แสดงผลการประเมินพฤติกรรมการแบ่งตัวของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 7 ด้าน ของนักเรียนภายหลังได้รับการฝึกกิจกรรมสัปดาห์ที่ 7

	ขยัน		ซื่อสัตย์		มีวินัย		สุภาพ		สะอาด		สามัคคี		มีน้ำใจ	
	(N = 12)		(N = 12)		(N = 12)		(N = 12)		(N = 12)		(N = 12)		(N = 12)	
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD
พฤติกรรมบ่งชี้ที่														
1	2.83	.37	3.00	.00	2.67	.47	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00
2	2.83	.37	3.00	.00	2.75	.43	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00
3	3.00	.00	3.00	.00	2.75	.43	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00
4	3.00	.00	3.00	.00	2.42	.49	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00
5	2.50	.50	3.00	0.00	2.92	.28	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00
6	2.58	.49	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	3.00	.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวมเฉลี่ย	2.82	.09	3.00	.00	2.70	.21	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00
ระดับคุณลักษณะ	ส	ด	ส	ด	ส	ด	ส	ด	ส	ด	ส	ด	ส	ด

จากตารางที่ 30 บันทึกการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนโดยผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย พบว่า

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความขยัน อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1-4 พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 6 และพฤติกรรมที่ 7 อยู่ในระดับดี ดังนั้นที่ทำการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 16-20 สิงหาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยบันทึกไว้ว่า “.....นักเรียนทุกคนมาฝึกซ้อมครบทุกวัน ตั้งใจฝึกซ้อมเมื่อมีเวลารว่าง มีความทุ่มเท รู้จักที่จะอดทนไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการฝึก รู้จักปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ฝึกเข้าไปซ้ำมา โดยครูผู้ฝึกไม่ต้องควบคุม.....” พฤติกรรมที่ 5 อยู่ในระดับพอใช้ ดังนั้นที่ทำการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 16-20 สิงหาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยบันทึกไว้ว่า “.....ส่วนใหญ่ครูต้องคอยแนะนำให้นักเรียนฝึกซ้อมซ้ำบ่อย ๆ เพราะเมื่อฝึกกับครูเสร็จจะนั่งคุยกันไม่ค่อยฝึกซ้ำ.....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ทั้ง 5 ตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับดี ดังนั้นที่ทำการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 16-20 สิงหาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย บันทึกไว้ว่า “..... นักเรียนทุกคนที่มาฝึกซ้อมไม่มีใครหนีบสิ่งของ ๆ ผู้อื่นมาเป็นของตน อีกทั้งปฏิบัติตามคำมั่นสัญญาที่ตกลงกัน ก่อนฝึกในเรื่องของการมาฝึกให้ตรงเวลา การเตรียมความพร้อมต่าง ๆ ในการฝึกและการปฏิบัติตามกฎระเบียบของการฝึก นอกจากนี้ยังประพฤติตรงต่อหน้าที่ รับรู้หน้าที่ของตนเองและปฏิบัติอย่างเต็มที่ถูกต้อง ไม่ใช่เล่นๆ คดโกง ทั้งทางตรงและทางอ้อม .....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความมีวินัย อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1-3 และพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 5 อยู่ในระดับดี ดังนั้นที่ทำการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 16-20 สิงหาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยบันทึกไว้ว่า “..... นักเรียนทุกคนมาฝึกซ้อมตรงตามเวลานัดหมาย ปฏิบัติตนตามกฎเกณฑ์ กฎระเบียบ ระเบียบข้อตกลงของการฝึก มีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย นักเรียนส่วนใหญ่ช่วยกันจัดเตรียมและเก็บอุปกรณ์การฝึกก่อนการฝึกซ้อมและหลังการฝึกซ้อมโดยไม่ต้องมีการควบคุม.....” พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 4 อยู่ในระดับพอใช้ ดังนั้นที่ทำการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 16-20 สิงหาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยบันทึกไว้ว่า “.....ครูผู้ฝึกยังต้องควบคุมนักเรียนบางส่วนให้ปฏิบัติตามกิจกรรมต่าง ๆ ให้เสร็จตามเวลาที่กำหนด.....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสุภาพ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ทั้ง 5 ตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับดี ดังนั้นที่ทำการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย

เมื่อวันที่ 16–20 สิงหาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยบันทึกไว้ว่า “.....นักเรียนมีความอ่อนน้อมถ่อมตน ยอมรับฟังคำวิจารณ์หรือติติงจากครูและเพื่อน สังเกตได้จากการปรับปรุงตามคำแนะนำจากครูด้วยหน้าที่ยิ้มแย้มแจ่มใส อีกทั้งนักเรียนทุกคนแต่งกายในการฝึกซ้อมได้อย่างเหมาะสม ขณะเดียวกันนักเรียนทุกคนไม่พูดจาหยาบค้าย และไม่แสดงอาการก้าวร้าวรุนแรง ไม่วางอำนาจข่มผู้อื่น โดยเฉพาะนักเรียนรหัสที่ 12.....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสะอาด อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ทั้ง 5 ตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับดี ดังนั้นที่การสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 16–20 สิงหาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยบันทึกไว้ว่า “.....นักเรียนทุกคนช่วยกันเก็บและรักษาความสะอาดเรียบร้อยของสถานที่ฝึก รู้จักดูแลร่างกาย และเครื่องแต่งกายของตนเองให้สะอาด นอกจากนี้ขณะฝึกนักเรียนทุกคนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส ฝึกกิจกรรมด้วยความสนุกสนานกับเพื่อนร่วมฝึก โดยที่ครูไม่ต้องคอยควบคุม เช่นเดียวกับสัปดาห์ที่ 6.....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสามัคคี อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ทั้ง 5 ตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับดี ดังนั้นที่การสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 16–20 สิงหาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยบันทึกไว้ว่า “.....นักเรียนร่วมฝึกซ้อมและปฏิบัติกิจกรรมอย่างพร้อมเพรียง รู้จักช่วยเหลือเกื้อกูลกันจนงานประสบความสำเร็จ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น สังเกตได้จากการร่วมกันคิดบทเพลงที่ทุกคนสนใจ และลงมติเลือกผู้นำที่จะนำขบวน อีกทั้งปฏิบัติกิจกรรมในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดีในขณะปฏิบัติกิจกรรมออกกำลังกาย.....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความมีน้ำใจ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ทั้ง 5 ตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับดี ดังนั้นที่การสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 16–20 สิงหาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย บันทึกไว้ว่า “....นักเรียนแสดงความมีน้ำใจโดยให้ความร่วมมือในการฝึกซ้อมจนสำเร็จ ช่วยจัดเตรียม ช่วยเก็บอุปกรณ์และดูแลสถานที่ฝึกโดยไม่ต้องมีการควบคุม มีการอาสาช่วยเหลือกิจกรรม แบ่งปันและเสียสละให้กับเพื่อน และครูอยู่เสมอ เข้าใจเห็นใจเพื่อนและแสดงความห่วงใยเมื่อทราบว่าผู้อื่นเดือดร้อน...”

สัปดาห์ที่ 8 (วันที่ 23 สิงหาคม 2553 ถึงวันที่ 27 สิงหาคม 2553)

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมการออกกำลังกาย จากการดำเนินกิจกรรมการออกกำลังกายที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 8 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมการออกกำลังกายไปสู่การปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการออกกำลังกายของนักเรียน โดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตามแผน

การดำเนินกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 8 ซึ่งดำเนินกิจกรรมโดยการให้นักเรียนทุกคนร่วมกัน คัดบทเพลงที่ทุกคนสนใจ และลงมติเลือก 1 บทเพลงที่จะนำมาร้องในขณะที่ยืน จากนั้นเลือกผู้นำที่จะนำขับร้อง โดยนักเรียนลงมติเลือกเพลงบทเพลงที่เคยร้องมาทั้งหมด มาทบทวน โดยผู้นำร้องเพลงจะร้องเพลงทุกเพลงต่อกันไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะวิ่งครบตามเวลาที่ได้กำหนดไว้ คือ วันละ 20 นาที จากนั้นร่วมกันทบทวนฝึกซ้อมการย่อเท้าตามบทเพลงที่ได้ปฏิบัติมา ตั้งแต่สัปดาห์ที่ 1 จนถึงสัปดาห์ที่ 7 โดยย่อเท้าอยู่กับที่ ในวันที่สองถึงวันที่ห้า นักเรียนวิ่ง โดยมีผู้นำในการร้องนำ ในขณะวิ่ง จากนั้นนักเรียนฝึกท่ากายบริหารตามความเหมาะสม โดยนักเรียนเลือกกายบริหารท่ากระโดดบจำนวน 15 ครั้ง ผู้วิจัยสังเกตว่า เมื่อนักเรียนทุกคนเมื่อมาถึงสถานที่เพื่อทำการฝึก นักเรียนยังคงกล่าวคำทักทายและยกมือไหว้ครูดังเช่นทุกวัน มีการแต่งกายที่เหมาะสมกับการฝึก นักเรียนทุกคนมาฝึกซ้อมตรงเวลาพร้อมทั้งช่วยครูจัดเตรียมอุปกรณ์การฝึกและสถานที่ฝึก ทูมเทฝึกซ้อม มีความอดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรค

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมการออกกำลังกายดังกล่าว สรุปได้ว่า กิจกรรมการออกกำลังกายสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ ผู้วิจัยจึงมิได้ปรับปรุงแผนการดำเนินกิจกรรมการออกกำลังกาย

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมการทำสมาธิ จากการดำเนินกิจกรรมการทำสมาธิที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 8 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมการทำสมาธิไปสู่การปฏิบัติโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการฝึกกิจกรรมการทำสมาธิของนักเรียนโดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตามแผนการดำเนินกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 8 ผู้วิจัยสังเกตว่า กิจกรรมทำสมาธิเป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับนักเรียนได้เป็นอย่างดีเหมือนทุกสัปดาห์ที่ผ่านมา ขณะฝึกนักเรียนร่วมฝึกซ้อมอย่างพร้อมเพรียง มีความตั้งใจ กระตือรือร้น ตั้งใจในการนั่งสมาธิอย่างต่อเนื่อง มีความอดทนไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการฝึก ปฏิบัติกิจกรรมได้ถูกต้อง และตรงตามเวลา เมื่อฝึกกิจกรรมเสร็จนักเรียนยิ้มแย้มแจ่มใสและเอื้ออาทรกับเพื่อนร่วมฝึกดังเช่นสัปดาห์ที่ผ่านมา

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมการทำสมาธิดังกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมการทำสมาธิสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ

ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมิได้ปรับปรุงแผนการดำเนินกิจกรรมแต่อย่างใด

กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมฝึกการหายใจ จากการดำเนินกิจกรรมฝึกการหายใจที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 8 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมฝึกการหายใจไปสู่การปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการฝึกกิจกรรมการหายใจของนักเรียน โดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตามแผนกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 8 ผู้วิจัยสังเกตว่า ขณะที่นักเรียนฝึกการหายใจ นักเรียนมีความตั้งใจ นักเรียนมีความกระตือรือร้น ตื่นตัว และสนุกสนานในการฝึกคิด ฝึกซ้อมเมื่อมีเวลาว่างฝึกได้อย่างพร้อมเพรียง ทุ่มเหฝึกซ้อม มีความอดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคโดยไม่ใช้เล่ห์กล คดโกง อีกทั้งรู้จักปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องโดยการปฏิบัติซ้ำบ่อย ๆ เพื่อให้จุดที่เป็นข้อบกพร่องดีขึ้น ขณะฝึกยิ้มแย้มแจ่มใสกับเพื่อนร่วมฝึก รู้จักปฏิบัติกิจกรรมในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดียอมรับฟังคำวิจารณ์หรือติติงจากครูและเพื่อน เห็นใจเพื่อนและช่วยแนะนำเพื่อนที่ปฏิบัติไม่ถูก

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะที่ฝึกกิจกรรมการหายใจดังกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมฝึกการหายใจสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมฝึกเปล่งเสียง จากการดำเนินกิจกรรมฝึกเปล่งเสียงที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 8 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมฝึกเปล่งเสียงไปสู่การปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการฝึกกิจกรรมฝึกเปล่งเสียงของนักเรียน โดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตามแผนกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 8 ผู้วิจัยสังเกตว่า ขณะที่นักเรียนฝึกเปล่งเสียง นักเรียนมีความกระตือรือร้น มีความพยายามและตั้งใจในการเปล่งเสียงตามแถบบันทึกเสียง (CD) ที่ได้รับฟัง และมีความกระตือรือร้น ตั้งใจ “ฮัม” บทเพลง “ลูกทุ่งคุณธรรม” พร้อมทั้งมีการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในขณะที่ฝึก นอกจากนี้เมื่อครูวิจารณ์หรือติติง นักเรียนยอมรับฟังด้วยกิริยาที่ดี ไม่แสดงอาการไม่พอใจหรือก้าวร้าว ขณะฝึกนักเรียนรู้จักปรับตัว และยิ้มแย้มแจ่มใสกับ

เพื่อนร่วมฝึก เข้าใจ เห็นใจเพื่อน และแสดงความห่วงใยเมื่อเพื่อนเปล่งเสียงตามแถบบันทึกเสียง (CD) ไม่ถูกต้อง

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมฝึกเปล่งเสียงดังกล่าว สรุปได้ว่า กิจกรรมฝึกเปล่งเสียงสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมาย ที่ได้วางไว้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

กิจกรรมที่ 5 กิจกรรมฝึกโสตประสาท จากการดำเนินกิจกรรมฝึกโสตประสาท ที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 8 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการฝึกกิจกรรมฝึกโสตประสาทของนักเรียนโดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตาม แผนการดำเนินกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 8 ผู้วิจัยสังเกตว่า ขณะที่นักเรียนฝึกโสตประสาท นักเรียนมีความกระตือรือร้น ตั้งใจและสม่ำเสมอในการฝึก ทุ่มเท ตั้งใจ มีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ยิ้มแย้ม แจ่มใสกับเพื่อนร่วมฝึก ช่วยแนะนำซึ่งกันและกัน ปฏิบัติกิจกรรมในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี นักเรียนทุกคนร่วมฝึกซ้อมอย่างพร้อมเพรียง เปิดใจกว้างและยอมรับฟังคำวิจารณ์หรือติติงจากครู

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมฝึกโสตประสาทดังกล่าว สรุปได้ว่า กิจกรรมฝึกโสตประสาทสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมาย ที่ได้วางไว้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ปรับปรุงแผน การดำเนินกิจกรรมแต่อย่างใด

กิจกรรมที่ 6 กิจกรรมการฝึกซ้อม จากการดำเนินกิจกรรมการฝึกซ้อมที่ผ่านมาใน สัปดาห์ที่ 8 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมการฝึกซ้อมไปสู่การปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการฝึกกิจกรรมการฝึกซ้อมของนักเรียน โดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตาม แผนการดำเนินกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 8 ผู้วิจัยสังเกตว่า ขณะที่นักเรียนฝึกกิจกรรม การฝึกซ้อม นักเรียนทุกคนให้ความสนใจฝึกซ้อม ไม่ละเลยหรือทอดทิ้งการฝึกซ้อมของตนเอง ใช้เวลาในการฝึกซ้อมอย่างเต็มที่แม้ไม่มีครูควบคุม มีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสกับ เพื่อนร่วมฝึกรู้จักปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติ อีกทั้งช่วยกันดูแลและเก็บอุปกรณ์และ ทำความสะอาดสถานที่อย่างรู้หน้าที่

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะที่ฝึกกิจกรรมการฝึกซ้อมดังกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมการฝึกซ้อมสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมิได้ปรับปรุงแผนการดำเนินกิจกรรมแต่อย่างใด

จากนั้นผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยจำนวน 3 คนร่วมกันสังเกตและประเมินพฤติกรรมตามพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์แต่ละด้านในวันที่ 5 ของสัปดาห์ คือวันที่ 27 สิงหาคม 2553 และนำผลการประเมินของผู้ประเมินแต่ละคนมาเปรียบเทียบ พร้อมประชุมแสดงความคิดเห็นเพื่อติดตามผลการปฏิบัติกิจกรรมในสัปดาห์ที่ 8 ดังตารางแสดงผลที่ 31

ตารางที่ 31 แสดงผลการประเมินพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 7 ด้าน ของนักเรียนภายหลังได้รับการฝึกกิจกรรมสัปดาห์ที่ 8

พฤติกรรมบ่งชี้	ขยัน		ซื่อสัตย์		มีวินัย		สุภาพ		สะอาด		สามัคคี		มีน้ำใจ	
	(N = 12)		(N = 12)		(N = 12)		(N = 12)		(N = 12)		(N = 12)		(N = 12)	
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD
1	3.00	0.00	3.00	0.00	3.00	0.00	3.00	0.00	3.00	0.00	3.00	0.00	3.00	0.00
2	3.00	0.00	3.00	0.00	3.00	0.00	3.00	0.00	3.00	0.00	3.00	0.00	3.00	0.00
3	3.00	0.00	3.00	0.00	3.00	0.00	3.00	0.00	3.00	0.00	3.00	0.00	3.00	0.00
4	3.00	0.00	3.00	0.00	3.00	0.00	3.00	0.00	3.00	0.00	3.00	0.00	3.00	0.00
5	3.00	0.00	3.00	0.00	3.00	0.00	3.00	0.00	3.00	0.00	3.00	0.00	3.00	0.00
6	3.00	0.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	3.00	0.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวมเฉลี่ย	3.00	0.00	3.00	0.00	3.00	0.00	3.00	0.00	3.00	0.00	3.00	0.00	3.00	0.00
ระดับคุณลักษณะ	ดี		ดี		ดี		ดี		ดี		ดี		ดี	

จากตารางที่ 31 บันทึกการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนโดยผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยพบว่า

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความขยัน อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ พบว่าทุกพฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ทั้ง 7 ตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับดี ดังนั้นการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 23 – 27 สิงหาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยบันทึกไว้ว่า “.....นักเรียนทุกคนมาฝึกซ้อมครบทุกวัน มีความกระตือรือร้น ตื่นตัวในการฝึก เมื่อมีเวลาว่างไม่เคยละเลยการฝึกซ้อม ทุ่มเท รู้จักที่จะอดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการฝึก รู้จักปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ฝึกเข้าไปเข้ามาโดยครูผู้ฝึกไม่ต้องควบคุม.....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ทั้ง 5 ตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับดี ดังนั้นการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 23 – 27 สิงหาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยบันทึกไว้ว่า “..... นักเรียนทุกคนที่มาฝึกซ้อมไม่มีใครหยิบสิ่งของ ๆ ผู้อื่นมาเป็นของตน อีกทั้งปฏิบัติตามคำมั่นสัญญาที่ตกลงกันก่อนฝึก ช่วยกันเตรียมความพร้อมต่าง ๆ ในการฝึกและปฏิบัติตามกฎระเบียบของการฝึก นอกจากนี้ยังประพฤติตรงต่อหน้าที่ รับรู้หน้าที่ของตนเองและปฏิบัติอย่างเต็มที่ถูกต้อง ไม่ใช้เล่ห์กล คดโกง ทั้งทางตรงและทางอ้อม .....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความมีวินัย อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ทั้ง 5 ตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับดี ดังนั้นการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 23 – 27 สิงหาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยบันทึกไว้ว่า “..... นักเรียนทุกคนมาฝึกซ้อมตรงตามเวลานัดหมาย ปฏิบัติตามกฎหมาย กฏเกณฑ์ กฎระเบียบ ระเบียบข้อตกลงของการฝึก มีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เสร็จตามเวลาที่กำหนด ช่วยกันจัดเตรียมและเก็บอุปกรณ์การฝึกก่อนการฝึกซ้อมและหลังการฝึกซ้อมโดยไม่ต้องมีการควบคุม.....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสุขภาพ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ทั้ง 5 ตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับดี ดังนั้นการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัยเมื่อวันที่ 23 – 27 สิงหาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยบันทึกไว้ว่า “..... นักเรียนกล่าวทักทายครูและเพื่อนด้วยวาจาที่สุภาพ มีความอ่อนน้อมถ่อมตน แต่งกายเหมาะสมในการฝึก ยอมรับฟังคำวิจารณ์หรือติติงจากครู และเพื่อน และไม่แสดงอาการก้าวร้าวรุนแรง หรือวางอำนาจข่มผู้อื่น.....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสะอาด อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ทั้ง 5 ตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับดี ดังนั้นที่การสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 23 – 27 สิงหาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยบันทึกไว้ว่า “.....นักเรียนทุกคนช่วยกันเก็บและรักษาความสะอาดเรียบร้อยของสถานที่ฝึก รู้จักดูแลร่างกาย และเครื่องแต่งกายของตนเองให้สะอาด นอกจากนี้ขณะฝึกนักเรียนทุกคนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส ฝึกกิจกรรมด้วยความสนุกสนานกับเพื่อนร่วมฝึก โดยที่ครูไม่ต้องคอยควบคุม.....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสามัคคี อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ทั้ง 5 ตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับดี ดังนั้นที่การสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 23 – 27 สิงหาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยบันทึกไว้ว่า “.....นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี ร่วมฝึกซ้อมและปฏิบัติกิจกรรมอย่างพร้อมเพรียง รู้จักช่วยเหลือเกื้อกูลกันจนงานประสบความสำเร็จ เปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้จักปรับตัวในการอยู่ร่วมกัน.....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความมีน้ำใจ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ทั้ง 5 ตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับดี ดังนั้นที่การสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 23 – 27 สิงหาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย บันทึกไว้ว่า “....นักเรียนแสดงความเป็นน้ำใจโดยให้ความร่วมมือในการฝึกซ้อมจนสำเร็จ ช่วยจัดเตรียม ช่วยเก็บอุปกรณ์และดูแลสถานที่ฝึกโดยไม่ต้องมีการควบคุม มีการอาสาช่วยเหลือกิจกรรม แบ่งปันและเสียสละให้กับเพื่อนและครูอยู่เสมอ เข้าใจเห็นใจเพื่อนและแสดงความห่วงใยเมื่อทราบว่าผู้อื่นเดือดร้อน...”

สัปดาห์ที่ 9 (วันที่ 30 สิงหาคม 2553 ถึงวันที่ 3 กันยายน 2553)

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมการออกกำลังกาย จากการดำเนินกิจกรรมการออกกำลังกายที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 9 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมการออกกำลังกายไปสู่การปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการออกกำลังกายของนักเรียน โดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตามแผนการดำเนินกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 9 ซึ่งดำเนินกิจกรรมเช่นเดียวกับสัปดาห์ที่ 8 ผู้วิจัยสังเกตว่า นักเรียนยังคงกล่าวคำทักทายและ ยกมือไหว้ครูดังเช่นทุกวัน มีการแต่งกายที่เหมาะสมกับการฝึก นักเรียนทุกคนมาฝึกซ้อมตรงเวลา พร้อมทั้งช่วยครูจัดเตรียมอุปกรณ์การฝึกและสถานที่ฝึก อีกทั้งทุ่มเทฝึกซ้อม มีความอดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรค

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมการออกกำลังกายดังกล่าว สรุปได้ว่า กิจกรรมการออกกำลังกายสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ ผู้วิจัยจึงมิได้ปรับปรุงแผนการดำเนินกิจกรรมการออกกำลังกาย

กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมการทำสมาธิ จากการดำเนินกิจกรรมการทำสมาธิที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 9 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมการทำสมาธิไปสู่การปฏิบัติโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการฝึกกิจกรรมการทำสมาธิของนักเรียนโดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตามแผนการดำเนินกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 9 ผู้วิจัยสังเกตว่า กิจกรรมทำสมาธิเป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับนักเรียนได้เป็นอย่างดี ขณะฝึกนักเรียนร่วมฝึกซ้อมอย่างพร้อมเพรียง มีความตั้งใจ ในการนั่งสมาธิอย่างต่อเนื่อง มีความอดทนไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการฝึก ปฏิบัติกิจกรรมได้ถูกต้องและตรงตามเวลา

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมการทำสมาธิดังกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมการทำสมาธิสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมิได้ปรับปรุงแผนการดำเนินกิจกรรมแต่อย่างใด

กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมฝึกการหายใจ จากการดำเนินกิจกรรมฝึกการหายใจที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 9 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมฝึกการหายใจไปสู่การปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการฝึกกิจกรรมการหายใจของนักเรียนโดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตามแผนกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 9 ผู้วิจัยสังเกตว่า ขณะที่นักเรียนฝึกการหายใจ นักเรียนมีความตั้งใจ นักเรียนมีความกระตือรือร้น และสนุกสนานในการฝึก มีการฝึกซ้อมเมื่อมีเวลาว่าง ขณะฝึกๆ ได้อย่างพร้อมเพรียง ท่าฝึกซ้อม มีความอดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคโดยไม่ใช้เล่ห์กล คดโกง อีกทั้งรู้จักปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องโดยการปฏิบัติซ้ำบ่อยๆ ยึดเข้มแข็งใส่ใจกับเพื่อนร่วมฝึก รู้จักปฏิบัติกิจกรรมในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดียอมรับฟังคำวิจารณ์หรือติติงจากครูและเพื่อน อีกทั้งช่วยแนะนำเพื่อนที่ปฏิบัติไม่ถูก

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมการหายใจดังกล่าว

สรุปได้ว่า กิจกรรมฝึกการหายใจสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมฝึกเปล่งเสียง จากการดำเนินกิจกรรมฝึกเปล่งเสียงที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 9 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมฝึกเปล่งเสียงไปสู่การปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการฝึกกิจกรรมฝึกเปล่งเสียงของนักเรียน โดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตามแผนกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 9 ผู้วิจัยสังเกตว่า ขณะที่นักเรียนฝึกเปล่งเสียง นักเรียนมีความกระตือรือร้น มีความพยายามและตั้งใจในการเปล่งเสียงตามแถบบันทึกเสียง (CD) ที่ได้รับฟัง และมีความตั้งใจฝึกร้องบทเพลง “ลูกทุ่งคุณธรรม” พร้อมทั้งมีการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในขณะฝึก นอกจากนี้เมื่อครูวิจารณ์หรือติตติง นักเรียนยอมรับฟังด้วยกิริยาที่ดี ไม่แสดงอาการไม่พอใจหรือก้าวร้าว ขณะฝึกนักเรียนรู้จักปรับตัว และยิ้มแย้มแจ่มใสกับเพื่อนร่วมฝึก เข้าใจ เห็นใจเพื่อนและแสดงความห่วงใยเมื่อเพื่อนเปล่งเสียงตามแถบบันทึกเสียง (CD) ไม่ถูกต้อง เช่นเดียวกับสัปดาห์ที่ 8

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมฝึกเปล่งเสียงดังกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมฝึกเปล่งเสียงสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ทุกด้านได้ ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

กิจกรรมที่ 5 กิจกรรมฝึกโตประสาธ จากการดำเนินกิจกรรมฝึกโตประสาธที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 9 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการฝึกกิจกรรมฝึกโตประสาธของนักเรียน โดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตามแผนการดำเนินกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 9 ผู้วิจัยสังเกตว่า ขณะที่นักเรียนฝึกโตประสาธนักเรียนมีความกระตือรือร้น ทุ่มเท ตั้งใจฝึกซ้อมอย่างพร้อมเพรียง มีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสกับเพื่อนร่วมฝึก ช่วยแนะนำซึ่งกันและกัน ปฏิบัติกิจกรรมในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี เปิดใจกว้างและยอมรับฟังคำวิจารณ์หรือติตติงจากครู

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมฝึกโตประสาธดังกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมฝึกโตประสาธสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมาย

ที่ได้วางไว้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ปรับปรุงแผนการดำเนินกิจกรรมแต่อย่างใด

กิจกรรมที่ 6 กิจกรรมการฝึกซ้อม จากการดำเนินกิจกรรมการฝึกซ้อมที่ผ่านมาในสัปดาห์ที่ 9 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้นำกิจกรรมการฝึกซ้อมไปสู่การปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ

จากการสังเกตการฝึกกิจกรรมการฝึกซ้อมของนักเรียน โดยผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกตามแผนการดำเนินกิจกรรมที่ได้วางไว้ในสัปดาห์ที่ 9 ผู้วิจัยสังเกตว่า ขณะที่นักเรียนฝึกกิจกรรมการฝึกซ้อม นักเรียนทุกคนให้ความสนใจฝึกซ้อม ไม่ละเลยหรือทอดทิ้งการฝึกซ้อมของตนเอง ใช้เวลาในการฝึกซ้อมอย่างเต็มที่แม้ไม่มีครูควบคุม มีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสกับเพื่อนร่วมฝึก รู้จักปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติ อีกทั้งช่วยกันดูแลและเก็บอุปกรณ์และทำความสะอาดสถานที่อย่างรู้หน้าที่เช่นเดียวกับสัปดาห์ที่ผ่านมา

จากผลการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะฝึกกิจกรรมการฝึกซ้อมดังกล่าวสรุปได้ว่า กิจกรรมการฝึกซ้อมสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายที่ได้วางไว้ทุกด้าน ได้แก่ ด้านความขยัน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ปรับปรุงแผนการดำเนินกิจกรรมแต่อย่างใด

จากนั้นผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัยจำนวน 3 คนร่วมกันสังเกตและประเมินพฤติกรรมตามพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์แต่ละด้านในวันที่ 5 ของสัปดาห์ คือวันที่ 3 กันยายน 2553 และนำผลการประเมินของผู้ประเมินแต่ละคนมาเปรียบเทียบ พร้อมประชุมแสดงความคิดเห็นเพื่อติดตามผลการปฏิบัติกิจกรรมในสัปดาห์ที่ 9 ดังตารางแสดงผลที่ 3

ตารางที่ 32 แสดงผลการประเมินพฤติกรรมการบ่งชี้ของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 7 ด้าน ของนักเรียนภายหลังได้รับการฝึกกิจกรรมสัปดาห์ที่ 9

	ขยัน		ซื่อสัตย์		มีวินัย		สุภาพ		สะอาด		สามัคคี		มีน้ำใจ	
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD
พฤติกรรมบ่งชี้ที่														
	(N = 12)		(N = 12)		(N = 12)		(N = 12)		(N = 12)		(N = 12)		(N = 12)	
1	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00
2	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00
3	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00
4	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00
5	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00
6	3.00	.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	3.00	0.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวมเฉลี่ย	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00	3.00	.00
ระดับคุณลักษณะ	ดี		ดี		ดี		ดี		ดี		ดี		ดี	

จากตารางที่ 32 บันทึกการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนโดยผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย พบว่า

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความขยัน อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ทั้ง 7 ตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับดี ดังนั้นการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม – 3 กันยายน 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยบันทึกไว้ว่า “.....นักเรียนทุกคนมาฝึกซ้อมครบทุกวัน มีความกระตือรือร้น ตั้งตัวในการฝึก เมื่อมีเวลาว่างไม่เคยละเลยการฝึกซ้อม ทุ่มเท รู้จักที่จะอดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการฝึก รู้จักปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ฝึกเข้าไปซ้ำมา โดยครูผู้ฝึกไม่ต้องควบคุม เช่นเดียวกับสัปดาห์ที่ผ่านมา.....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความซื่อสัตย์ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ทั้ง 5 ตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับดี ดังนั้นการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 23 – 27 สิงหาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย บันทึกไว้ว่า “.....นักเรียนทุกคนที่มาฝึกซ้อมไม่มีใครหยิบสิ่งของ ๆ ผู้อื่นมาเป็นของตน อีกทั้งปฏิบัติตามคำมั่นสัญญาที่ตกลงกันก่อนฝึก ช่วยกันเตรียมความพร้อมต่าง ๆ ในการฝึกและปฏิบัติตามกฎระเบียบของการฝึก นอกจากนี้ยังประพฤติตรงต่อหน้าที่ รับรู้หน้าที่ของตนเองและปฏิบัติอย่างเต็มที่ถูกต้อง ไม่ใช่เล่นๆ หลกตโกงทั้งทางตรงและทางอ้อมเช่นเดียวกับสัปดาห์ที่ผ่านมา.....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความมีวินัย อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ทั้ง 5 ตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับดี ดังนั้นการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 23 – 27 สิงหาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยบันทึกไว้ว่า “..... นักเรียนทุกคนมาฝึกซ้อมตรงตามเวลานัดหมาย ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ กฎระเบียบ ระเบียบข้อตกลงของการฝึก มีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เสร็จตามเวลาที่กำหนด อีกทั้งช่วยกันจัดเตรียมและเก็บอุปกรณ์การฝึกก่อนการฝึกซ้อมและหลังการฝึกซ้อมโดยไม่ต้องมีการควบคุม เช่นเดียวกับสัปดาห์ที่ผ่านมา.....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสุภาพ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ทั้ง 5 ตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับดี ดังนั้นการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัย เมื่อวันที่ 23 – 27 สิงหาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยบันทึกไว้ว่า “..... นักเรียนกล่าวทักทายครูและเพื่อนด้วยวาจาที่สุภาพ มีความอ่อนน้อมถ่อมตน แต่งกายเหมาะสมในการฝึก ยอมรับฟังคำวิจารณ์หรือติติงจากครู และเพื่อน และไม่แสดงอาการก้าวร้าวรุนแรง หรือวางอำนาจข่มผู้อื่น เช่นเดียวกับสัปดาห์ที่ผ่านมา.....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสะอาด อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้ พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ทั้ง 5 ตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับดี ดังนั้นการสังเกตพฤติกรรมในสนามการ

วิจัยเมื่อวันที่ 23 – 27 สิงหาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยบันทึกไว้ว่า “.....นักเรียนทุกคนช่วยกันเก็บและรักษาความสะอาดเรียบร้อยของสถานที่ฝึก รู้จักดูแลร่างกาย และเครื่องแต่งกายของตนเองให้สะอาด นอกจากนี้ขณะฝึกนักเรียนทุกคนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส ฝึกกิจกรรมด้วยความสนุกสนานกับเพื่อนร่วมฝึก โดยที่ครูไม่ต้องคอยควบคุม เช่นเดียวกับสัปดาห์ที่ผ่านมา.....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความสามัคคี อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ทั้ง 5 ตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับดี ดังนั้นการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัยเมื่อวันที่ 23 – 27 สิงหาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยบันทึกไว้ว่า “.....นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี ร่วมฝึกซ้อมและปฏิบัติกิจกรรมอย่างพร้อมเพรียง รู้จักช่วยเหลือเกื้อกูลกันจนงานประสบความสำเร็จ เปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้จักปรับตัวในการอยู่ร่วมกันเช่นเดียวกับสัปดาห์ที่ผ่านมา.....”

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความมีน้ำใจ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้พบว่า พฤติกรรมบ่งชี้ทั้ง 5 ตัวบ่งชี้ อยู่ในระดับดี ดังนั้นการสังเกตพฤติกรรมในสนามการวิจัยเมื่อวันที่ 23 – 27 สิงหาคม 2553 ที่ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย บันทึกไว้ว่า “....นักเรียนแสดงความมีน้ำใจโดยให้ความร่วมมือในการฝึกซ้อมจนสำเร็จ ช่วยจัดเตรียม ช่วยเก็บอุปกรณ์และดูแลสถานที่ฝึกโดยไม่ต้องมีการควบคุม มีการอาสาช่วยเหลือกิจกรรม แบ่งปันและเสียสละให้กับเพื่อนและครูอยู่เสมอ เข้าใจเห็นใจเพื่อนและแสดงความห่วงใยเมื่อทราบว่าผู้อื่นเดือดร้อน เช่นเดียวกับสัปดาห์ที่ผ่านมา...”

ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบภาพรวมทั้งหมดของกิจกรรมที่ได้ดำเนินการใน 9 สัปดาห์
หลังจากที่ผู้วิจัยได้นำแผนการประยุกต์ใช้กิจกรรมทางดนตรีเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นไปปฏิบัติใน 9 สัปดาห์ ผู้วิจัยได้เชิญผู้ช่วยผู้วิจัยและนักเรียนเข้าร่วมประชุมเพื่อสรุปผลที่เกิดขึ้น ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปสิ่งที่เป็นปัญหาอุปสรรคและวิธีที่ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกได้ทำการแก้ไขไว้เป็นหมวดหมู่ นำเสนอในที่ประชุม ดังนี้

1. การชี้แจงข้อตกลงในการเตรียมตัวสู่การฝึกร้องเพลง สุขวิทยาของผู้ขับร้อง
คำแนะนำต่าง ๆ เกี่ยวกับการร้องเพลง ชี้แจงข้อตกลงร่วมกันในขณะที่ฝึกมีรายละเอียดมาก เป็นการยากที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติจำแล้วนำไปปฏิบัติ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงพิมพ์ข้อตกลงในการเตรียมตัวสู่การฝึกร้องเพลง สุขวิทยาของผู้ขับร้อง คำแนะนำต่าง ๆ เกี่ยวกับการร้องเพลง ชี้แจงข้อตกลงร่วมกันในขณะที่ฝึก ติดลงกระดานขาวเตาติดฝาผนังห้องไว้ เพื่อเป็นการเตือนความจำของผู้ฝึก
2. กิจกรรมการออกกำลังกาย ไม่มีความชัดเจนในการปฏิบัติ ไม่สามารถสื่อให้เห็น

ได้ว่า กิจกรรมสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเป้าประสงค์ได้อย่างไร อีกทั้งเมื่อสอบถามกลุ่ม กลุ่มเสนอว่า “...ขอลดเวลาการออกกำลังกายให้น้อยลง...” ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการปรับกิจกรรมการออกกำลังกายในสัปดาห์ที่ 1 เปลี่ยนจาก “วิ่ง 15 – 20 นาที” เป็น “วิ่ง 10 – 15 นาที” ผู้ช่วยผู้วิจัยเสริมว่า “...ควรต้องมีรายละเอียดในการปฏิบัติด้วย...” จึงได้เพิ่มรายละเอียดของการฝึกโดยชี้แจงรายละเอียดในการฝึกกิจกรรมออกกำลังกายว่า “ให้วิ่งเป็น 2 แถว ๆ ละ 6 คน ขณะวิ่งให้ผู้ฝึกพูด “...ซ้าย ขวา ซ้าย...” โดยให้เท้าก้าวพร้อมกัน ไม่หยุดเดินและไม่วิ่งแข่งกัน จะต้องรักษาระเบียบแถวทั้งแถวนอนและแนวตั้งตลอดการวิ่ง” แทน และในสัปดาห์ที่ 2 เปลี่ยนจาก “วิ่ง 15 – 20 นาที” ปรับเป็น “วิ่งวันละ 10 – 15 นาที โดยตั้งข้อตกลงว่า ให้วิ่งเป็น 2 แถว ๆ ละ 6 คน ขณะวิ่งให้ผู้ฝึกก้าวเท้าสลับซ้าย ขวา ตามจังหวะเคาะ (Beat) และพูดเนื้อเพลง “เสียงใคร” ในขณะวิ่ง โดยเริ่มก้าวเท้าซ้าย พร้อมพูดคำว่า “...เสียง...” จากนั้นเว้นจังหวะเคาะ 1 จังหวะพร้อมก้าวเท้าขวา จากนั้นให้ก้าวเท้าซ้าย พร้อมพูดคำว่า “...ใคร...” สลับเท้าซ้ายขวาตามวรรคเพลงตามจังหวะเคาะจนจบเพลง ปฏิบัติเช่นนี้ซ้ำกลับ ไปกลับมา จนครบตามเวลาที่กำหนด โดยไม่หยุดเดินและไม่วิ่งแข่งกัน จะต้องรักษาระเบียบแถวทั้งแถวนอนและแนวตั้งตลอดการวิ่ง”

3. เนื่องจากจังหวัดตราดเป็นจังหวัดที่ฝนตกชุก ส่งผลให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมการออกกำลังกายตามที่ได้วางแผนไว้ได้ ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูผู้ฝึกจึงต้องปรับกิจกรรมการออกกำลังกาย โดยให้นักเรียนกระโดดพร้อมกับเปล่งเสียงนับด้วยเสียงต่ำ ๆ 100 ครั้ง

4. กิจกรรมการทำสมาธิ ขณะที่ผู้วิจัยดำเนินการตามแผนการดำเนินกิจกรรมการทำสมาธิ พบปัญหาว่า ไม่รู้จะให้นักเรียนนั่งสมาธินานแค่ไหน เนื่องจากในแผนดำเนินกิจกรรมไม่มีเกณฑ์ให้ผู้ปฏิบัติทราบว่าต้องปฏิบัติกิจกรรมนานเพียงใด ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการกำหนดเวลาหรือจำนวนครั้งในการทำสมาธิขึ้น

5. กิจกรรมฝึกการหายใจ ขณะที่ผู้วิจัยดำเนินการตามแผนการดำเนินกิจกรรมฝึกการหายใจ พบว่า นักเรียนยังติดกับวิธีการหายใจแบบที่เคยหายใจในชีวิตประจำวัน อีกทั้งกิจกรรมฝึกการหายใจ เป็นกิจกรรมที่เป็นนามธรรม ผู้ปฏิบัติขาดความเข้าใจที่ชัดเจนในเรื่องของการทำหน้าที่และหลักการทำงานของอวัยวะสำคัญที่ใช้ในการหายใจ กิจกรรมไม่กำหนดเวลาที่ปฏิบัติให้ชัดเจน ส่วนวิธีการฝึกกิจกรรมยากเกินไปไม่เหมาะสมกับการฝึกในสัปดาห์แรก ๆ นอกจากนี้ผู้ปฏิบัติต้องใช้ความรู้สึกและจินตนาการในขณะที่ทำการฝึก กิจกรรมการฝึกขาดสื่อที่จะทำให้ผู้ฝึกเข้าใจและปฏิบัติง่ายขึ้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการปรับกิจกรรมฝึกการหายใจในสัปดาห์ที่ 1 โดยก่อนเริ่มฝึกปฏิบัติ ผู้วิจัยได้อธิบายอวัยวะสำคัญที่ใช้ในการหายใจ และให้นักเรียนดูภาพการหายใจเข้า การหายใจออก เพื่อให้ผู้ปฏิบัติเกิดความเข้าใจการทำหน้าที่และ

หลักการงานของอวัยวะสำคัญที่ใช้ในการหายใจ ขั้นตอนของการเกิดเสียงขับร้อง การหายใจเพื่อการขับร้องที่ถูกวิธี หลักการหายใจเข้าและการหายใจออกโดยใช้สื่อการฝึกด้วยลูกโป่ง แก้ว และน้ำ พร้อมทั้งนำแบบฝึกหัดที่ 1 ที่วางแผนไว้เดิม คือ “ยืนด้วยท่าทางสำหรับการขับร้อง ยกข้อศอกขึ้นในระดับหัวไหล่ ทำท่าคล้ายยกปีก ยกอกขึ้น หายใจเข้าลึก ๆ ให้ซี่โครงขยายออก กลั้นหายใจเป็นเวลาประมาณ 3 วินาที หายใจออกช้า ๆ โดยหดรัดแต่ไม่ให้อกยุบและให้ซี่โครงขยายอยู่อย่างเดิม ต่อจากนั้นลดแขนลงวางข้างลำตัวปกติ เมื่อลดแขนลงแล้ว ให้ตรวจสอบว่า หัวไหล่ไม่เกร็ง และอกไม่ยุบ ขณะฝึกให้ผ่อนคลายกล้ามเนื้อทุกส่วนไม่ให้เกร็ง” ย้ายไปเป็นแบบฝึกหัดที่ 5 เพื่อไว้เป็นแบบฝึกหัดในการฝึกสัปดาห์ที่ 4 จากนั้นวางแผนการฝึกกิจกรรมการหายใจแบบฝึกหัดที่ 1 ใหม่ โดยกำหนดเวลาในการปฏิบัติที่ชัดเจน คือ “ยืนด้วยท่าทางสำหรับการขับร้อง มือซ้ายเท้าขวา มือขวาวางบนหน้าท้องช่วงกะบังลม ยืนเท้าขวา เอาหลังชิดกำแพง เพื่อให้ลำตัวยืดตรง ไม่งอหลัง ไม่งอไหล่ ซึ่งจะขัดขวางการหายใจที่มีประสิทธิภาพได้ ฝึกหายใจเข้า โดยใช้สื่อการสอน ได้แก่ ลูกโป่ง แก้วน้ำ

กิจกรรมฝึกการหายใจ สัปดาห์ที่ 2 เปลี่ยนเพื่อให้สัมพันธ์กับสัปดาห์ที่ 1 คือ จากเดิม “ยืนด้วยท่าทางสำหรับการขับร้อง กำหนดลมหายใจโดยใช้เวลา เริ่มต้นด้วยเวลา 2 วินาที และเพิ่มเวลาจนกระทั่ง 20 วินาที” กระบวนการของการฝึกแบ่งได้ 3 จังหวะ

จังหวะที่หนึ่ง หายใจเข้า สูดลมหายใจเข้า ให้ตรงดิ่งไปที่ช่องท้องก่อนแล้วค่อยขยายขึ้นสู่ปอด ออกและหลังจะขยายกว้างขึ้น

จังหวะที่สอง กลั้นลมหายใจ เป็นการอัดลมในช่องท้องโดยการเกร็งกล้ามเนื้อที่หน้าท้องหรือโดยใช้การ บังคับของกล้ามเนื้อกระบังลมเพื่อให้เกิดความดันเพียงพอให้สายเสียงสั่นได้ นอกจากนี้ยังทำให้กระบังลมขยายตัวสูงขึ้นพลอยให้โพรงในลำคอกว้างขึ้นยิ่ง เมื่อได้ริมฝีปากช่วยจะยังได้เสียงที่ออกมาจากคอโดยตรงและมีกังวานใสเพราะมีการสะท้อนในลำคอช่วยอีกแรงหนึ่ง

จังหวะที่สาม หายใจออก เป็นการผ่อนลมหายใจออกเป็นเสียง “S” (ถ้าเป็นในขณะร้องเพลง จังหวะนี้จะเป็นจังหวะที่เสียงออกมา) ต้องควบคุม ด้วยกล้ามเนื้อกระบังลมอย่างสม่ำเสมอ ให้ลมออกมาน้อยตามความดังค่อยของเสียงที่ต้องการ ต้องคอยระวังไม่ปล่อยลมมากเกินไปมิฉะนั้นจะทำให้ลมหมดเสียก่อนหรือไม่ก็มีเหลือน้อยเกินไปกว่าจะสามารถประคองเสียงอยู่ได้จนจบประโยค

ครั้งที่	1	2	3	4	5	6	7	8
หายใจเข้า	4 วินาที	4 วินาที	6 วินาที	6 วินาที	8 วินาที	8 วินาที	10 วินาที	10 วินาที
กลืนลมหายใจ	3 วินาที	3 วินาที	3 วินาที	3 วินาที	3 วินาที	3 วินาที	3 วินาที	3 วินาที
หายใจออก	6 วินาที	8 วินาที	10 วินาที	12 วินาที	14 วินาที	16 วินาที	18 วินาที	20 วินาที

ย้ายไปเป็นแบบฝึกหัดที่ 6 เพื่อไว้เป็นแบบฝึกหัดในการฝึกสัปดาห์ที่ 4 จากนั้นวางแผนการฝึกกิจกรรมการหายใจแบบฝึกหัดที่ 2 ใหม่ โดยขึ้นด้วยท่าทางสำหรับการขับร้อง มือซ้ายเท้าขวา มือขวาวางบนหน้าท้องช่วงกะบังลม ขึ้นเท้าขวา เอาหลังชิดกำแพง เพื่อให้ลำตัวยืดตรง ไม่งอ หลัง ไม่งอไหล่ ซึ่งจะขัดขวางการหายใจที่มีประสิทธิภาพได้ หายใจเข้าให้ส่วนหน้าท้องปองขึ้นมา (เปรียบเหมือนกับลูกโป่งที่พอง) เก็บลมไว้ตามเวลาในตาราง หายใจออกเป็นเสียง “S” ให้ส่วนหน้าท้องยุบลงมา (เปรียบเหมือนกับลูกโป่งที่แฟบ)

6. กิจกรรมฝึกการหายใจ ขณะที่ผู้วิจัยดำเนินการตามแผนกิจกรรมฝึกการหายใจแบบฝึกหัดที่ 6 พบว่า นักเรียนต้องใช้ความพยายามและอดทนมากเป็นพิเศษ เนื่องจากกิจกรรมใช้เวลาจนถึง 20 วินาที ในช่วงวันแรกและวันที่ 2 นักเรียนจะปฏิบัติได้ไม่ครบตามเวลาที่กำหนด ดังนั้น ครูผู้ฝึกจึงปรับกิจกรรมให้ใช้เวลาเพียงแค่ 14 วินาที

วันที่ 1 - 2

ครั้งที่	1	2	3	4	5	6	7
หายใจเข้า	2 วินาที	4 วินาที	6 วินาที	8 วินาที	10 วินาที	12 วินาที	14 วินาที
กลืนลมหายใจ	2 วินาที	4 วินาที	6 วินาที	8 วินาที	10 วินาที	12 วินาที	14 วินาที
หายใจออก	2 วินาที	4 วินาที	6 วินาที	8 วินาที	10 วินาที	12 วินาที	14 วินาที

เมื่อนักเรียนปฏิบัติได้แล้วในเวลา 14 วินาทีได้แล้ว วันที่ 3 และวันที่ 4 จึงฝึกตามแผนเดิมที่ได้วางไว้ คือ 20 วินาที สังเกตนักเรียนปฏิบัติได้ง่ายขึ้น

ครั้งที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
หายใจเข้า	2 วินาที	4 วินาที	6 วินาที	8 วินาที	10 วินาที	12 วินาที	14 วินาที	16 วินาที	18 วินาที	20 วินาที
กลืน	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20
หายใจ	วินาที	วินาที	วินาที	วินาที	วินาที	วินาที	วินาที	วินาที	วินาที	วินาที
หายใจ	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20
ออก	วินาที	วินาที	วินาที	วินาที	วินาที	วินาที	วินาที	วินาที	วินาที	วินาที

7. กิจกรรมฝึกเปล่งเสียง ไม่มีเกณฑ์ให้ผู้ปฏิบัติทราบว่าต้องปฏิบัติกิจกรรมตาม CD ที่เกี่ยวข้องหรือจะใช้เวลานานเท่าใด ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดเวลาในการฝึก โดยให้ฝึกแบบฝึกหัดละ 1 เที้ยว

8. กิจกรรมฝึกสอดประสาน ไม่มีเกณฑ์ให้ผู้ปฏิบัติทราบว่าต้องปฏิบัติกิจกรรมนานเพียงใด อีกทั้งกิจกรรมที่ได้วางแผนไว้ยากเกินไปสำหรับผู้เริ่มฝึก ส่งผลให้เป็นอุปสรรคในการฝึก ผู้วิจัยจึงทำการปรับกิจกรรมจากยืนด้วยท่าทางสำหรับการขับร้อง เปิดไหล่ ยกอก ขยายซี่โครง หายใจลึก และหดท้องเพื่อเปล่งเสียงร้อง

โด เร โด

โด เร มี เร โด

โด เร มี ฟา มี เร โด

โด เร มี ฟา โซ ฟา มี เร โด

โด เร มี ฟา โซ ลา โซ ฟา มี เร โด

โด เร มี ฟา โซ ลา ที ลา โซ ฟา มี เร โด

ปรับแผนการฝึกโดยยืนด้วยท่าทางสำหรับการขับร้อง เปิดไหล่ ยกอก ขยายซี่โครง หายใจลึก และหดท้องเพื่อเปล่งเสียงร้องบันไดเสียงเมเจอร์ขาขึ้นและลงโดยใช้ โด เร มี ฟา โซ ลา ที โด ที ลา โซ ฟา มี เร โด ร้องด้วยจังหวะและความเร็วปานกลาง (ร้องโน้ตตัวละ 1 จังหวะ) การร้องแบบฝึกนี้ จะช่วยให้นักร้องคุ้นเคยกับบันไดเสียงเมเจอร์มากขึ้น โดยในขณะที่ร้องให้ฟังเสียง Piano คลอดตาม พร้อมทั้งให้สังเกตโน้ตตัวที่ 3-4 คือ มี-ฟา และตัวที่ 7-8 คือ ที-โด ว่าเป็นครึ่งเสียง

ขณะร้องให้ฝึกใช้สัญลักษณ์มือ (Handsigns) และขณะฝึกให้ผ่อนคลายกล้ามเนื้อไม่ให้เกร็ง ออกเสียงเบา ๆ เพื่อตรวจสอบเสียงของตนเองว่าร้องตรงกับเสียง Piano ที่ครูผู้ฝึกกดคลอตามให้ ขณะร้องและจะได้ฟังเสียงเพื่อนใกล้เคียงด้วย ฝึกปฏิบัติเข้าไปมา 2 เที้ยว

9. กิจกรรมการฝึกซ้อม เป็นกิจกรรมที่ปล่อยอิสระให้ผู้ปฏิบัติได้ฝึกทบทวนกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้ฝึกมาตั้งแต่ต้น อีกทั้งแผนดำเนินการจัดกิจกรรมการฝึกซ้อมไม่มีกฎเกณฑ์หรือการควบคุมในการฝึก ทำให้นักเรียนซึ่งเป็นผู้ฝึกโดยเฉพาะกับนักเรียนที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านความรับผิดชอบน้อย ปล่อยเวลาให้เปล่าประโยชน์ไป แทนที่จะรวมกลุ่มกับเพื่อนเพื่อฝึกซ้อม กลับเป็นช่วงเวลานักเรียนจับกลุ่มคุยกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงจัดให้มีการทดสอบหลังจากปล่อยให้นักเรียนได้ใช้เวลาฝึกซ้อมไปสักพัก และปิดท้ายกิจกรรมด้วยการให้นักเรียนร้องเพลงกับดนตรีประกอบ (Karaoke) โดยนำท่อนต่าง ๆ ที่ได้ฝึกมา มาฝึกใช้ในบทเพลง

10. กิจกรรมบางกิจกรรมขาดความสมบูรณ์แบบ เนื่องจากต้องอาศัยกล้ามเนื้อที่อยู่ในสภาพที่ผ่อนคลายไม่ตึงเครียด เช่นกิจกรรมการหายใจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องเพิ่มกิจกรรมการผ่อนคลายเข้าไปแทรกก่อนเริ่มฝึกกิจกรรมการหายใจในรอบต่อไป

11. หลังจากผ่านการฝึกไป 1 สัปดาห์ ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่า นักเรียนชอบพูดคุยกันเสียงดัง รวมทั้งชอบตะโกนคุยกัน ขาดความตระหนักในการดูแลสุขภาพของตนเอง อีกทั้งบริบทของจังหวัดตราด เป็นจังหวัดที่ฝนตกชุกและอากาศเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทำให้สุขภาพของนักเรียนไม่พร้อมที่จะฝึก ส่งผลให้นักเรียนขาดเรียนไม่สามารถมาร่วมกิจกรรมได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสร้างความตระหนักให้นักเรียนเห็นคุณค่าของอวัยวะที่ทำให้เกิดเสียง โดยครูอธิบายแหล่งกำเนิดเสียงพร้อมทั้งให้ดูภาพ เส้นเสียงและชม Video Stroboscopy of the Vocal Cord จากเว็บไซต์ <http://aumootoo.wordpress.com/2009/06/08/vocal-cord>

12. จากการสังเกตกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแต่ละสัปดาห์ พบว่า บางกิจกรรมเมื่อได้ฝึกตามกิจกรรมไปแล้วไม่เป็นไปตามเป้าประสงค์ หรือไม่ชัดเจน ผู้วิจัยจะทำการปรับปรุงแผนงานเมื่อฝึกกิจกรรมในแต่ละวันเสร็จ จากนั้นจึงดำเนินกิจกรรมขั้นต่อไป

13. ผู้วิจัยเป็นครูผู้ฝึกและขณะเดียวกันต้องเป็นผู้บันทึกการสังเกตในขณะฝึกในแต่ละวันด้วย ทำให้การบันทึกขาดความละเอียด จึงต้องมาบันทึกรายละเอียดอีกครั้งจาก VDO

14. จากการสังเกตการณ์ปฏิบัติกิจกรรมภาคสนาม ผู้วิจัยสังเกตว่า นักเรียนจะไม่ค่อยอยากมาฝึก ดังนั้นผู้วิจัยจึงทำการเสริมแรงโดยจะมีรางวัลให้สำหรับนักเรียนที่มาตรงเวลาและใน 1 สัปดาห์ไม่เคยขาดการเข้าร่วมกิจกรรมเลย

15. การเก็บข้อมูลภาคสนาม นอกจากใช้วิธีการสังเกตของผู้วิจัยเป็นหลักแล้ว ผู้วิจัยควรใช้การสอบถามกลุ่ม ให้กลุ่มเป็นส่วนหนึ่งในการเสนอแนะและเป็นผู้ตัดสินใจว่าสามารถทำกิจกรรมอะไรได้บ้าง ทำกิจกรรมอะไรไม่ได้บ้าง

จากการประชุม ผู้วิจัยทำหน้าที่ดำเนินการสนทนาเพื่อสรุปกิจกรรมในรอบที่ 1 โดยสอบถามกลุ่มถึงกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติผ่านไปใน 9 สัปดาห์ว่า กิจกรรมการฝึกร้องเพลงทั้ง 6 กิจกรรมที่นักเรียนได้ฝึกไป นักเรียนมีปัญหาหรืออุปสรรคหรือข้อเสนอแนะอย่างไร และกิจกรรมสามารถพัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ตามที่ได้ตั้งเป้าประสงค์ไว้อย่างไร สามารถสรุปเป็นรายกิจกรรมได้ ดังนี้

1. ในส่วนของกิจกรรมการออกกำลังกาย ผู้วิจัยได้ชี้แจงในที่ประชุมถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นหลังจากที่นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมการออกกำลังกาย ได้แก่ ความขยัน ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความสุภาพ ความสะอาด ความสามัคคี และความมีน้ำใจ ต่อที่ประชุม จากการสนทนาถึงอุปสรรคในการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนก่อนมีการปรับเปลี่ยนกิจกรรม พบว่า ก่อนเข้ารับการฝึกนักเรียนไม่ค่อยได้ออกกำลังกาย ทำให้เหนื่อยเร็ว และไม่ยอมออกกำลังกาย ส่งผลให้กิจกรรมการออกกำลังกายไม่สามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ได้ ดังตัวอย่างของนักเรียนรหัสที่ 2 ที่กล่าวว่า “....ไม่ค่อยได้ออกกำลังกายรู้สึกเหนื่อยมาก....” นักเรียนรหัสที่ 1 กล่าวว่า “....ไม่ชอบวิ่ง เลยแกล้งทำเป็นเจ็บขา....” นักเรียนรหัสที่ 12 กล่าวว่า “....ครูให้หนูวิ่งนานเกินไป หนูเหนื่อยก็เลยเดินคุยกันไปเรื่อย ๆ ....” แต่เมื่อได้ปรับกิจกรรม นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นว่า นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการออกกำลังกายได้ดีขึ้น จากนั้นผู้วิจัยสอบถามนักเรียนว่า “....กิจกรรมที่ปรับส่งผลในด้านการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์หรือไม่....” นักเรียนรหัสที่ 3 กล่าวว่า “....กิจกรรมที่ปรับส่งผลให้เห็นถึงพัฒนาการในด้านการพัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ที่ผู้วิจัยได้ชี้แจงอย่างชัดเจน ด้านความสามัคคีก็มีด้านวินัยก็มี รวมทั้งด้านความขยัน อดทน....” “...ใช่ค่ะครู หนูฝึกวิ่งตั้งนาน ทำเข้าไปซ้ำมากกว่าจะวิ่งได้พร้อมกับเพื่อนเกือบจะทนไม่ไหวอยู่แล้ว เนี่ยะ....” นักเรียนรหัสที่ 2 กล่าวเสริม จากนั้นผู้วิจัยถามที่ประชุมกลุ่มว่า “....แล้วกิจกรรมการออกกำลังกายที่ได้ปฏิบัติไปส่งผลในด้านการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์อื่นอีกหรือไม่...” นักเรียนรหัสที่ 6 กล่าวว่า “....มีค่ะ ด้านความสุภาพก็เกิด ความซื่อสัตย์ก็เกิดค่ะ พวกเราต้องประพฤติตรงต่อหน้าที่ รับรู้หน้าที่ของตนเองและพยายามปฏิบัติอย่างเต็มที่ถูกต้อง ไม่เอาเปรียบกัน พอครูให้เราพูด “...ซ่าย ขวา ซ้าย....” และพูดเนื้อเพลง ทำให้พวกเราพูดหรือตะโกนคุยกันไม่ได้เหมือนตอนที่ยังไม่ได้ปรับกิจกรรม....” ส่วนนักเรียนรหัสที่ 9 กล่าวว่า “....ตอนผมวิ่งผมรองเท้ากัด รู้สึกเจ็บเท้าเพื่อนมีน้ำใจถาม ผมว่า

“วิ่งไหวนี่” แสดงว่ากิจกรรมนี้ก็สร้างให้คนมีน้ำใจได้ครับ...” ผู้วิจัยสอบถามนักเรียนต่อว่า “...แล้วคุณลักษณะด้านความสะอาดล่ะ ตรงนี้เกิดมั้ย...” นักเรียนรหัสหมายเลข 7 กล่าวว่า “...น่าจะเกิดครับ ผมรู้สึกโล่ง สบายใจ ไม่เครียด มันน่าจะเป็นความสะอาดได้เนะครับ สะอาดใจใจครับ...” จากนั้นผู้วิจัยถามที่ประชุมกลุ่มว่า “...ที่ทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมเห็นด้วยหรือไม่...” ที่ประชุมเห็นด้วย

2. ในส่วนของกิจกรรมการออกกำลังกาย ผู้วิจัยได้ชี้แจงในที่ประชุมถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นหลังจากที่นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมการออกกำลังกาย ได้แก่ ความขยัน ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความสุภาพ ความสะอาด ความสามัคคี และความมีน้ำใจ ต่อที่ประชุม จากการสนทนาถึงอุปสรรคในการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนก่อนมีการปรับเปลี่ยนกิจกรรม พบว่า กิจกรรมการออกกำลังกายสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ได้วางแผนไว้ครบทุกด้าน ดังคำสนทนาของผู้ช่วยผู้วิจัยที่สนทนาว่า “...กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่มองเห็นความมีระเบียบวินัย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านอื่น ๆ ได้อย่างชัดเจน และคุณนักเรียนจะชอบเสียด้วยซี...” นักเรียนรหัสที่ 12 กล่าวเสริมว่า “..... ผมชอบฮะครูได้เหงื่อดี เวลาวิ่งแล้วร้องเพลงคู่เท่ มีคนมองเยอะ...” นักเรียนรหัสที่ 11 กล่าวต่อว่า “...แต่หนูไม่ค่อยชอบวิ่ง อยากให้มีแต่การย่ำเท้าอยู่กับที่เหมือนตอนสัปดาห์แรก ๆ ....” นักเรียนรหัสที่ 11 จึงเสนอว่า....ก็มีทั้งสองอย่างดีแล้ว หลากหลายดี...” ผู้วิจัยจึงถามมติในที่ประชุมว่ามีความคิดเห็นอย่างไร ผู้ช่วยผู้วิจัยจึงเสนอให้มีการยกมือออกเสียง ปรากฏว่า เสียงข้างมาก ได้แก่ ให้มีกิจกรรมการออกกำลังกายทั้งการวิ่งและการย่ำเท้าอยู่กับที่...” จากนั้นผู้วิจัยจึงสรุปผลการออกเสียงต่อที่ประชุมกลุ่มอีกครั้ง พร้อมทั้งถามที่ประชุมกลุ่มว่า “...ที่ทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมเห็นด้วยหรือไม่...” ที่ประชุมเห็นด้วย

3. ในส่วนของกิจกรรมการทำสมาธิผู้วิจัยได้ชี้แจงในที่ประชุมถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นหลังจากที่นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมการทำสมาธิ ได้แก่ ความขยัน ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความสุภาพ ความสะอาด ความสามัคคี และความมีน้ำใจ ต่อที่ประชุม จากการสนทนา พบว่า กิจกรรมการฝึกสมาธิสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ได้วางแผนไว้ครบทุกด้าน ดังคำสนทนาของผู้ช่วยผู้วิจัยที่สนทนาว่า “...กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่สังเกตคุณลักษณะของนักเรียนได้ชัดเจนที่สุด เพราะเมื่อสังเกตนักเรียนขณะฝึกนักเรียนร่วมฝึกซ้อมอย่างพร้อมเพรียง มีความตั้งใจ กระตือรือร้น ตื่นตัว ในการนั่งสมาธิอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในสัปดาห์แรก ๆ ของการฝึก นักเรียนมีความอดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการฝึก ปฏิบัติกิจกรรมได้ถูกต้องและตรงตามเวลา มองไปที่ไรก็หลับตากันพริ้ม

เจียบสงบดี เมื่อฝึกกิจกรรมเสร็จนักเรียนยิ้มแย้มแจ่มใส และแสดงความเอื้ออาทรต่อกัน....” จากนั้นผู้วิจัยได้เสนอแนะต่อด้วยคำกล่าวที่ว่า “...กิจกรรมนี้มีจุดอ่อนตรงที่ไม่ระบุระยะเวลาหรือจำนวนครั้งในการฝึกทั้ง ทำให้ต้องแก้ปัญหาโดยกำหนดเวลาในการฝึกของสัปดาห์แรกขึ้นมาเอง โดยครั้งแรกกำหนดเวลา 3 นาที และในสัปดาห์ที่สอง กำหนดให้ปฏิบัติซ้ำจำนวน 3 ครั้ง แต่จากการสังเกตการปฏิบัติของนักเรียนแล้วเห็นว่าน้อยเกินไป จึงขอเปลี่ยนเป็น 5 นาที ในการฝึกสัปดาห์แรก และปฏิบัติซ้ำ 5 ครั้งในสัปดาห์ที่ 2 และสัปดาห์ต่อไป...” นักเรียนรหัสที่ 11 เสริมว่า “...เป็นกิจกรรมเดียวที่ฝึกเหมือนจะง่ายแต่ไม่ง่าย อยากจะล้มตาดหลายรอบแล้วแต่ไม่กล้า กลัวล้มตามาแล้วเจอลูกตาครู...” นักเรียนรหัสหมายเลข 12 กล่าวต่อว่า “...ผมชอบกิจกรรมนี้ไม่เห็นียดิษะ ยิ่งในสัปดาห์หลังๆ รู้สึกเวลาในการฝึกไม่นานเหมือนสัปดาห์แรกๆ...” “...จากนั้นผู้วิจัยถามที่ประชุมกลุ่มว่า “...ที่ทุกคนร่วมแสดงความเห็นมา ในที่ประชุมเห็นด้วยหรือไม่...” ที่ประชุมเห็นด้วย

4. ในส่วนของกิจกรรมฝึกการหายใจ ผู้วิจัยได้ชี้แจงในที่ประชุมถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นหลังจากที่นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมฝึกการหายใจ ได้แก่ ความขยัน ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความสุภาพ ความสะอาด ความสามัคคี และความมีน้ำใจ ต่อที่ประชุม จากการสนทนาถึงอุปสรรคในการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนก่อนมีการปรับเปลี่ยนกิจกรรม พบว่า นักเรียนหายใจไม่ถูกต้องเนื่องจากนักเรียนยังติดกับวิธีการหายใจแบบที่เคยหายใจในชีวิตประจำวัน อีกทั้งกิจกรรมยากเกินไปสำหรับการเริ่มต้นฝึกและกิจกรรมต้องอาศัยความรู้สึกจินตนาการส่วนหนึ่ง ทำให้นักเรียนเกิดความท้อถอยในการฝึก ดังคำกล่าวของนักเรียนรหัสที่ 11 กล่าวว่า “...หายใจยังงี้ก็ไม่เห็นเหมือนครูสักที...” นักเรียนรหัสที่ 9 กล่าวว่า “...กลั้นหายใจได้ไม่ค่อยนาน รู้สึกเหมือนจะขาดใจ...” นักเรียนรหัสที่ 1 กล่าวว่า “...กิจกรรมยาก เพิ่งสัปดาห์แรกเองของ่ายๆ หน่อยไม่ได้หรือคะครู...” ผู้วิจัยกล่าวเพิ่มเติมว่า “...อาจเป็นเพราะกิจกรรมฝึกการหายใจเป็นกิจกรรมที่เป็นนามธรรม นักเรียนขาดความเข้าใจที่ชัดเจนในเรื่องของการทำหน้าทีและหลักการทำงานของอวัยวะสำคัญที่ใช้ในการหายใจ กิจกรรมไม่กำหนดเวลาที่จะปฏิบัติให้ชัดเจน นอกจากนี้นักเรียนต้องใช้ความรู้สึกและจินตนาการในขณะที่ทำการฝึก อีกทั้งกิจกรรมการฝึกขาดสื่อที่จะทำให้นักเรียนเข้าใจและปฏิบัติง่ายขึ้นและจากการสังเกต ผู้วิจัยสังเกตเห็นว่ากล้ามเนื้อของนักเรียนไม่ค่อยผ่อนคลายเท่าที่ควร อาจส่งผลให้หายใจได้ไม่สมบูรณ์.....” จากนั้นผู้ช่วยผู้วิจัยกล่าวว่า “...จากการสังเกต พบว่า นักเรียนที่ปฏิบัติเสร็จแล้วจะคุยกันรบกวนสมาธิเพื่อนที่ปฏิบัติยังไม่เสร็จ...” แต่เมื่อได้ปรับกิจกรรม นักเรียนรหัสที่ 11 ได้แสดงความคิดเห็นว่า “...รู้สึกง่ายขึ้นพอทำได้ไม่ยากเหมือนครั้งแรก...” นักเรียนรหัสที่ 3 กล่าวว่า “...สนุกดีคะครู โดยเฉพาะเวลาฝึกหายใจแล้วหน้าท้องขยับเข้าขยับออก...” นักเรียนรหัสที่ 11 ได้แสดงความคิดเห็นว่า “...ชอบ

กิจกรรมการหายใจเหมือนลูกโป่ง น่าจะมีการแข่งขันกันว่าใครหายใจได้นานที่สุดแล้วให้ครูมีรางวัลแจกสำหรับคนชนะ....” จากนั้นผู้วิจัยสอบถามนักเรียนว่า “....กิจกรรมที่ปรับส่งผลในด้านการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์หรือไม่....” นักเรียนรหัสที่ 4 กล่าวว่า “....กิจกรรมที่ปรับส่งผลให้เห็นถึงพัฒนาการในด้านความขยัน คือ พวกเราต้องใช้ความอดทนมาก เพื่อฝึกหายใจให้ได้แม้จะปฏิบัติได้ไม่ครบตามตารางเวลาที่กำหนด....” นักเรียนรหัสที่ 9 กล่าวว่า “....ด้านความสามัคคี มีวินัย และด้านความสะอาดครับครู เพราะเราต้องปฏิบัติไปด้วยเวลาที่กำหนดพร้อม ๆ กัน ทำให้เกิดความสามัคคี เราฝึกซ้อมตรงตามเวลา และทุกคนรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ที่สำคัญเรามีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน สนุกสนานยิ้มแย้มแจ่มใส....” นักเรียนรหัสหมายเลข 10 กล่าวว่า “....ด้านความซื่อสัตย์ กับความมีน้ำใจค่ะครู เวลาที่เพื่อนปฏิบัติไม่ได้ หนูก็เข้าไปช่วยแนะนำ และทุกคนก็พยายามจะหายใจให้ครบตามที่กำหนดไว้ ไม่มีใครโกง เพราะเวลาหายใจไม่ไหว ทุกคนจะออกเสียง “เฮ้อ” ดังมาก....” จากนั้นผู้วิจัยถามว่า “...แล้วความสุภาพล่ะเกิดหรือไม่” นักเรียนรหัสที่ 11 กล่าวว่า “....เกิดชั่วครั้งครู่ เวลาที่เราปฏิบัติไม่ถูก แล้วครูหรือเพื่อนมาติเราก็นำมาปรับปรุงแก้ไข อย่างดี ....” จากนั้นผู้ร่วมวิจัยแย้งว่า “ครูได้ยินเวลาพวกเราพูดคุยกันยังมีคำไม่สุภาพอยู่ ในข้อนี้นักเรียนต้องพยายามปรับให้มากขึ้นนะ เวลาอยู่ด้วยกันหลาย ๆ คนเป็นธรรมชาติที่อาจจะคุยกันสนุกปากไปหน่อย นักเรียนต้องระวังคำพูดด้วย....” นักเรียนรหัสที่ 1 กล่าวว่า “...แบบฝึกหัดฝึกหายใจ ทำได้หมด ยกเว้นแบบฝึกหัดที่ 6 รู้สึกว่ายาก...” นักเรียนรหัสที่ 2 กล่าวเสริมว่า “...จริงค่ะครู...” ผู้วิจัยกล่าวเพิ่มเติมว่า “... อีกหน่อยนักเรียนจะปฏิบัติได้เก่งขึ้น ต้องใช้เวลา แต่ครูก็ปรับกิจกรรมโดยค่อย ๆ เพิ่มเวลาไปทีละน้อย ๆ แล้วนักเรียนรู้สึกปฏิบัติได้ง่ายขึ้นหรือไม่...” นักเรียนรหัสที่ 6 ได้แสดงความคิดเห็นว่า “...ง่ายขึ้นค่ะ และพอฝึกบ่อย ๆ ใช้ระยะเวลาต่อเนื่องกันหนูรู้สึกว่าเราทำได้ง่ายขึ้นจริงอย่างที่ครูบอกค่ะ...” จากนั้นผู้วิจัยถามที่ประชุมกลุ่มว่า “....ที่ทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็นมาในที่ประชุม เห็นด้วยหรือไม่....” ที่ประชุมเห็นด้วย

5. กิจกรรมฝึกเปล่งเสียง ผู้วิจัยได้ชี้แจงในที่ประชุมถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นหลังจากที่นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมฝึกเปล่งเสียง ได้แก่ ความขยัน ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความสุภาพ ความสะอาด ความสามัคคี และความมีน้ำใจต่อที่ประชุม จากการสนทนาถึงอุปสรรคในการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนก่อนมีการปรับเปลี่ยนกิจกรรมพบว่า ในช่วงแรกนักเรียนแสดงอาการอายไม่กล้าฝึก ขณะฝึกหัดเราอยู่ตลอดเวลา ขณะเปล่งเสียงนักเรียนหายใจไม่ถูกต้อง ขาดความตั้งใจ ขณะปฏิบัติไปที่หัวเราะไป กิจกรรมฝึกเปล่งเสียงสามารถพัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ที่ได้วางแผนไว้ครบทุกด้าน ดังคำสนทนา

ของผู้ช่วยผู้วิจัยที่สนทนาวาว่า “....กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่มองเห็นการเกิดความสัมพันธ์และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านอื่น ๆ ได้อย่างชัดเจน....” นักเรียนรหัสที่ 10 กล่าวเสริมว่า “.....ใช้แค่ครู โดยเฉพาะการที่ต้องยอมรับฟังคำวิจารณ์จากครู การที่ต้องประพฤติตรงต่อหน้าที่ รับรู้หน้าที่ขณะฝึกว่าบทบาทของเราต้องเป็นผู้นำหรือผู้ตามและปฏิบัติอย่างเต็มที่ถูกต้อง อีกทั้งการปฏิบัติได้อย่างพร้อมเพรียง....” นักเรียนรหัสที่ 8 กล่าวเพิ่มเติมว่า “..... นอกจากที่นักเรียนรหัสที่ 10 กล่าว หนูว่าขณะที่ฝึกเปล่งเสียง หนูต้องมีความกระตือรือร้น ตั้งตัว มีความตั้งใจในการเปล่งเสียง เพื่อให้เสียงที่เปล่งออกมาเหมือน CD ที่ได้รับฟังและรู้จักที่จะปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง แสดงว่าการฝึกก็ทำให้เกิดความขยัน....” นักเรียนรหัสที่ 9 กล่าวเพิ่มเติมว่า “....ด้านความซื่อสัตย์และความมีน้ำใจ ก็เกิดค่ะเพราะเราต้องช่วยกันเปล่งเสียงไม่เอาเปรียบกัน อีกทั้งต้องรู้จักช่วยแนะนำให้กับเพื่อนร่วมฝึกที่ออกเสียงไม่ถูกต้อง....” นักเรียนรหัสที่ 2 กล่าวต่อว่า “....การที่เราต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ระเบียบของการฝึกได้เป็นอย่างดี เป็นการบ่งบอกถึงการเป็นคนมีวินัยได้เหมือนกันนะคะ....” จากนั้นผู้วิจัยถามขึ้นว่า “...แล้วความสุภาพและความสะอาดเกิดขึ้นในขณะที่ฝึกกิจกรรมเปล่งเสียงหรือไม่” นักเรียนรหัสหมายเลข 12 รีบพูดขึ้นทันทีว่า “....เกิดค่ะครู เพราะเราก็พูดคุยกันอย่างดี มีความสนุกสนาน ยิ้มแย้มแจ่มใสต่อกัน โดยเฉพาะเวลาจะพูดกับเพื่อน ผมพยายามที่จะไม่พูด ูมึง กับเพื่อนซะ เวลาแต่งกายมาฝึกซ้อมผมกับเพื่อน ๆ ก็แต่งตัวเหมาะสมกับการฝึก นอกจากนี้พวกเราช่วยกันดูแลรักษาความสะอาดเรียบร้อยของสถานที่และอุปกรณ์การฝึก ครูเห็นมั๊ยคะ อย่างวันนี้ห้องสะอาด อุปกรณ์ก็เรียบร้อยด้วย....” จากนั้นผู้วิจัยถามที่ประชุมกลุ่มว่า “....ที่ทุกคนร่วมแสดงความเห็นมาในที่ประชุมเห็นด้วยหรือไม่....” ที่ประชุมเห็นด้วย

6. ในส่วนของกิจกรรมฝึกโตดประสาท ผู้วิจัยได้ชี้แจงในที่ประชุมถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นหลังจากที่นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมฝึกโตดประสาท ได้แก่ ความขยัน ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความสุภาพ ความสะอาด ความสามัคคี และความมีน้ำใจ ต่อที่ประชุม จากการสนทนาถึงอุปสรรคในการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนก่อนมีการปรับเปลี่ยนกิจกรรม พบว่า กิจกรรมไม่มีเกณฑ์ให้ผู้ปฏิบัติทราบว่าต้องปฏิบัติกิจกรรมนานเพียงใด อีกทั้งกิจกรรมที่ได้วางแผนไว้ยากเกินไปสำหรับผู้เริ่มฝึก ผู้วิจัยจึงถามนักเรียนว่า “....สำหรับนักเรียนได้ฝึกกิจกรรมแล้วเป็นอย่างไร....” นักเรียนรหัสที่ 12 กล่าวว่า “....ผมจำเสียงโน้ตไม่ได้ซะ โน้ตมันหลายตัวเหลือเกิน...” ผู้วิจัยจึงถามนักเรียนรหัสที่ 12 ต่อว่า “....แล้วที่ครูปรับกิจกรรมในวันต่อมา นักเรียนได้ฝึกแล้วเป็นอย่างไรบ้าง....” นักเรียนรหัสที่ 12 กล่าวว่า “....ง่ายขึ้นจากเดิมมากเลยคะ...” นักเรียนรหัสที่ 2 กล่าวเสริมว่า “....หนูชอบแบบวันที่สองมากกว่า ร้องและจำง่ายดีค่ะ...” จากนั้นผู้วิจัยสอบถามนักเรียนว่า “....กิจกรรมที่ปรับส่งผลในด้านการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์

หรือไม่....” นักเรียนที่ 9 กล่าวว่า “....กิจกรรมที่ปรับส่งผลให้เห็นถึงพัฒนาการในด้านความขยัน คือ อย่างตัวผมไม่เคยร้องเพลงให้ใครฟัง ร้องก็ไม่ค่อยเป็น ร้องเท่าไรเสียงก็ไม่ตรงกับเพื่อนซะที ต้องหุ้มเตี๊ยกซ้อม ต้องใช้ความอดทนไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการฝึกมากกว่าคนอื่น ๆ....” นักเรียนรหัสที่ 3 กล่าวเสริมว่า “....หนูต้องขยันฝึกซ้ำบ่อย ๆ ค่ะครู เพราะร้องไม่ค่อยตรงกับเสียงร้องของเพื่อน ๆ....” นักเรียนรหัสหมายเลข 7 กล่าวต่อว่า “....ด้านความสามัคคีและความมีวินัย ครับครู เพราะเราต้องออกเสียงไปพร้อม ๆ กัน เวลาออกเสียงทุกคนก็ต้องมีวินัยในเรื่องของการปฏิบัติตนในการร้องเพลง....” “....จริงด้วยค่ะครู เราปฏิบัติตามกิจกรรมเสร็จตามเวลาที่กำหนด มาฝึกซ้อมก็ตรงตามเวลา มีวินัยในเรื่องของการที่ต้องจัดเตรียมอุปกรณ์การฝึกก่อนการฝึก ไม่ต้องให้ครูเตือน....” นักเรียนรหัสหมายเลข 6 กล่าว “....ครูหาความสามัคคีก็เกิดค่ะ เพราะหนูคิดว่าพวกเราต้องเปิดใจกว้างรับฟังเสียงของเพื่อนและ Piano ที่ครูบรรเลงคลอตามให้ฟัง เพื่อให้เราออกเสียงได้ถูกต้องและต้องใจกว้างรับความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ อย่างเช่นกิจกรรมการออกกำลังกายที่ให้มีการลงมติเลือกบทเพลงและผู้นำในการออกกำลังกาย....” “....จริงด้วย สะ เราได้ฝึกเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี รู้จักปรับตัวไม่เอาความคิดของตนเองเป็นใหญ่ รู้จักปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติ ทำให้เรามีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน...” นักเรียนรหัสที่ 11 กล่าวว่า “....ด้านความซื่อสัตย์ กับความมีน้ำใจ ค่ะครู พวกเราไม่มีใครเอาเปรียบใครช่วยกันออกเสียงร้องและปฏิบัติตามกิจกรรมโสตประสาททุกคน ไม่มีใครขี้โกง มีแต่ช่วยเหลือกันโดยเฉพาะหนู เพื่อนต้องช่วยสอนเรื่องการใช้สัญลักษณ์มืออยู่บ่อย ๆ ค่ะ...” จากนั้นผู้วิจัยถามที่ประชุมกลุ่มว่า “....มีใครจะเสนอความคิดเห็นอีกหรือไม่ ถ้าไม่ ที่ทุกคนร่วมแสดงความเห็นมาในที่ประชุม เห็นด้วยหรือไม่....” ที่ประชุมเห็นด้วย

7. กิจกรรมการฝึกซ้อม เป็นกิจกรรมที่ปล่อยอิสระให้ผู้ปฏิบัติได้ฝึกทบทวนกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้ฝึกมาตั้งแต่ต้น อีกทั้งแผนการจัดกิจกรรมการฝึกซ้อมไม่มีกฎเกณฑ์หรือการควบคุมในการฝึก ทำให้ผู้ปฏิบัติโดยเฉพาะกับผู้ปฏิบัติที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านความรับผิดชอบน้อย ปล่อยเวลาให้เปล่าประโยชน์ไป แทนที่จะรวมกลุ่มกับเพื่อนเพื่อฝึกซ้อม กลับเป็นช่วงเวลาให้ผู้ปฏิบัติจับกลุ่มคุยกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงจัดให้มีการทดสอบหลังจากปล่อยให้นักเรียนได้ใช้เวลาฝึกซ้อมไปสักพัก และปิดท้ายกิจกรรมด้วยการให้นักเรียนร้องเพลงจากดนตรีประกอบเพลง (Karaoke) โดยนำท่อนต่าง ๆ ที่ได้ฝึก มาฝึกใช้ในบทเพลง จากนั้นผู้วิจัยสอบถามนักเรียนว่า “....กิจกรรมที่ปรับแล้ว ส่งผลในด้านการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์หรือไม่....” นักเรียนรหัสที่ 12 กล่าวว่า “....กิจกรรมที่ปรับแล้ว ส่งผลให้เห็นถึงพัฒนาการในด้านความขยัน คือ พวกเราต้องขยันซ้อมมากขึ้น นั่งคุยกันไม่ได้แล้วเพราะเดียวเวลาครูทดสอบ จะทำไม่ได้....” นักเรียนรหัส

ที่ 11 กล่าวเสริมว่า “...ทำให้หนูต้องขยันฝึกซ้อมและต้องกระตือรือร้นที่จะซ้อม กลัวครูเรียกสอบแล้วทำไม่ได้ อายเพื่อน....” นักเรียนรหัสที่ 7 กล่าวต่อว่า “....ด้านความสามัคคี ด้านความมีน้ำใจ และความมีวินัย ครับครู เพราะเราต้องช่วยเหลือกัน เวลาที่เพื่อนปฏิบัติไม่ได้ และที่สำคัญผมว่าถ้าเราไม่มีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเราก็จะปฏิบัติไม่ได้ เพราะกิจกรรมนี้ครูจะไม่ได้นำแนะนำหรือดูแลเด็กเตือนเรา เราต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเอง.....” “....จริงด้วยค่ะครู หนูว่ากิจกรรมนี้ก็ฝึกคุณธรรมได้หลายอย่างนะคะ อย่างเช่นด้านความสุภาพ เวลาที่เพื่อนให้คำติชม เราก็ต้องยอมรับฟังคำติชมจากเพื่อนด้วยความรู้สึกที่ดี ด้านความสะอาด ก็ จิตใจเราก็ต้องดีต่อเพื่อน มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน....” นักเรียนรหัสที่ 4 กล่าวเสริมว่า “....ด้านความขยันก็เกิดครับครู เพราะเราประหลาดตรงต่อหน้าที่ รับรู้หน้าที่ของตนเองและปฏิบัติอย่างเต็มที่ถูกต้อง แม้จะไม่มีคุณครูมากอย่กำกับก็ตาม...” นักเรียนรหัสที่ 12 กล่าวว่า “....กิจกรรมทุกกิจกรรมที่ฝึกสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ได้ทุกด้าน เช่น ทำให้เราทุกคนได้รู้จักความอดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการฝึก รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีความรับผิดชอบมากขึ้น รู้จักแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง เมื่อก่อนผมเอาแต่ใจตัวเอง พูดยาไม่สุภาพ แต่หลังจากได้ฝึกกิจกรรมแต่ละกิจกรรมทำให้ผมดูดีขึ้นมากเลยอะ....” นักเรียนรหัสที่ 9 กล่าวเสริมว่า “....สำหรับผม ผมคิดว่าทุกกิจกรรมทำให้ผมไม่เห็นแก่ตัว ไม่เอาเปรียบเพื่อน รู้จักช่วยเหลือเกื้อกูลกัน รู้จักรักษาคำพูดของตนเองมากขึ้นจากแต่ก่อนมาก....” นักเรียนรหัสที่ 2 กล่าวเสริมว่า “....หนูก็คิดเหมือนนักเรียนรหัสที่ 9 ค่ะ เมื่อก่อนหนูไม่ค่อยมีความรับผิดชอบ พุดแล้วก็ไม่ค่อยทำตามคำพูด แต่ตอนนี้รู้สึกว่าคุณครูประหลาดตัวดีขึ้น เวลาพุดอะไรแล้วทำตามคำพูดมากขึ้น....” จากนั้นผู้วิจัยถามกลุ่มว่า “มีใครจะแสดงความคิดเห็นอื่นอีกหรือไม่” นักเรียนรหัสที่ 5 กล่าวว่า “....สำหรับหนู ทุกกิจกรรมเปลี่ยนแปลงหนูไปในทางที่ดีขึ้น เมื่อก่อนหนูไม่ค่อยมีเพื่อนทำให้หนูไม่ชอบมาโรงเรียน แต่ตั้งแต่ได้มาทำกิจกรรม ได้รู้จักและสนิทกับเพื่อน ๆ ทำให้หนูรู้สึกมีค่าและมีคนที่รักเรามากขึ้น.....” นักเรียนรหัสที่ 8 เสริมขึ้นว่า “....เหมือนหนูกับเพื่อนรหัสหมายเลข 4. เลย เมื่อก่อนเราสองคนชอบหยุดเรียน แต่ตั้งแต่มาฝึกกิจกรรม ทำให้เราต้องมาโรงเรียนทุกวัน...” “....สำหรับผมไม่ชอบร้องเพลง แต่ต้องมาฝึกกิจกรรมร้องเพลง ช่วงแรก ๆ ผมอึดอัดไม่ค่อยกล้าแสดงออก แต่ได้กำลังใจและคำแนะนำจากเพื่อนร่วมฝึกหลาย ๆ คน ทำให้มีกำลังใจ รู้จักปรับตัวและกล้าปฏิบัติมากขึ้น แต่ก็ยังร้องเพลงไม่ค่อยได้อยู่เหมือนเดิมครับ....” นักเรียนรหัสที่ 9 กล่าว จากนั้นนักเรียนรหัสที่ 10 กล่าวว่า “.....สำหรับหนูการได้ฝึกกิจกรรมแต่ละกิจกรรมทำให้ได้เห็นน้ำใจ และความห่วงใยของเพื่อนมากขึ้น ทุกคนช่วยเหลือกันไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการช่วยกันดูแลรักษาความสะอาด เรียบร้อยของอุปกรณ์และสถานที่ การรู้จักดูแลร่างกายตนเอง ทุกคนเปลี่ยนไปจากเดิมในทางที่ดีขึ้น.....” นักเรียนรหัสที่ 3 กล่าวขึ้นว่า “.....ต่อไปเราไม่ได้มาฝึกกิจกรรมแล้ว คงคิดถึงน่าดู

จากนั้นผู้วิจัยถามที่ประชุมกลุ่มว่า “...มีใครจะเพิ่มเติมอะไรอีกหรือไม่ ถ้าไม่มี ที่ทุกคนร่วมแสดงความเห็นมา ในที่ประชุมเห็นด้วยหรือไม่...” ที่ประชุมเห็นด้วย

ผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์

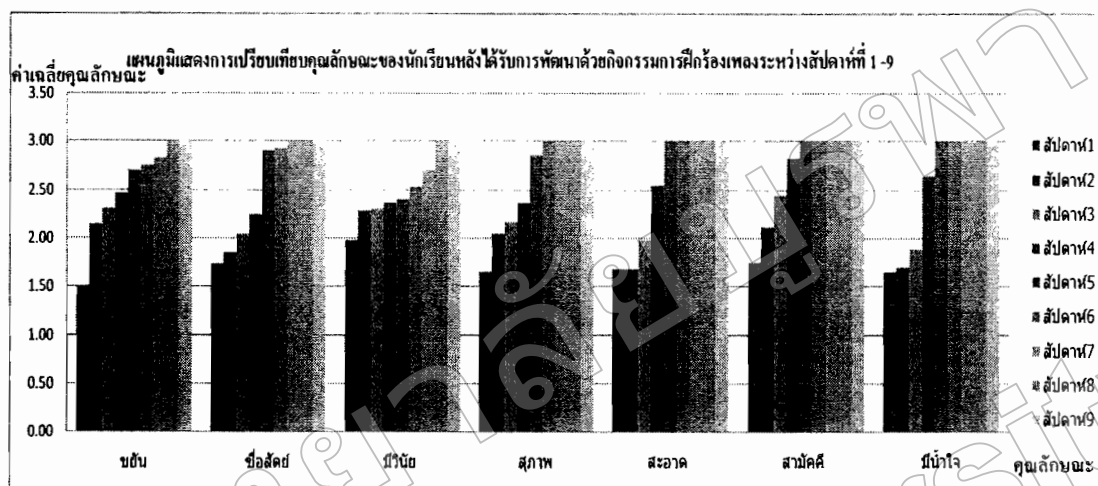
ในภาพรวมของการใช้กิจกรรมฝึกร้องเพลงสามารถแสดงพัฒนาการของคุณธรรมทั้ง 7 ประการ ดังตารางที่ 33

ตารางที่ 33 แสดงผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของกลุ่มตัวอย่างหลังได้รับการพัฒนาคุณลักษณะด้วยกิจกรรมการฝึกร้องเพลง ระหว่างสัปดาห์ที่ 1 - 9

สัปดาห์	ขยัน	ซื่อสัตย์	มีวินัย	สุภาพ	สะอาด	สามัคคี	มีน้ำใจ
สัปดาห์ที่ 1	1.50	1.73	1.98	1.65	1.68	1.75	1.65
สัปดาห์ที่ 2	2.14	1.85	2.28	2.05	1.68	2.12	1.70
สัปดาห์ที่ 3	2.31	2.05	2.30	2.17	1.98	2.45	1.88
สัปดาห์ที่ 4	2.46	2.25	2.37	2.37	2.55	2.82	2.65
สัปดาห์ที่ 5	2.70	2.90	2.40	2.85	3.00	3.00	3.00
สัปดาห์ที่ 6	2.75	2.92	2.53	3.00	3.00	3.00	3.00
สัปดาห์ที่ 7	2.82	3.00	2.70	3.00	3.00	3.00	3.00
สัปดาห์ที่ 8	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00
สัปดาห์ที่ 9	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00
รวมเฉลี่ย	2.52	2.52	2.51	2.56	2.54	2.68	2.54
ระดับคุณลักษณะ	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี

จากตารางที่ 33 ผลจากที่นักเรียนได้รับการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้วยกิจกรรมฝึกการร้องเพลง พบว่า กิจกรรมการฝึกร้องเพลงสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความสามัคคีได้มากที่สุด เป็นอันดับ 1 และสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความมีวินัยได้น้อยที่สุด เป็นอันดับที่ 7 ต่างจากความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนซึ่งมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความขยัน ปรากฏอยู่ในระดับมากที่สุด อยู่ในอันดับ 1 และมี

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนด้านความสะอาด ปรากฏอยู่ในระดับมาก อยู่ในอันดับ 7

ภาพที่ 4 แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบคุณลักษณะของนักเรียนหลังได้รับการพัฒนาด้วยกิจกรรมการฝึกร้องเพลง ระหว่างสัปดาห์ที่ 1 - 9

จากภาพที่ 4 แผนภูมิแสดงการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนในแต่ละด้านหลังได้รับการพัฒนาด้วยกิจกรรมการฝึกร้องเพลง พบว่า การพัฒนาคุณลักษณะในทุกด้านของแต่ละสัปดาห์มีพัฒนาการการพัฒนาคูณลักษณะดีขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงระดับดี ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของกลุ่มตัวอย่างหลังได้รับการพัฒนาด้วยกิจกรรมการฝึกร้องเพลงในรอบที่ 1 ทั้ง 7 ด้าน เป็นรายพฤติกรรมบ่งชี้ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) นำเสนอข้อมูลในรูปของตารางแสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตารางที่ 34

จากตารางที่ 34 พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของกลุ่มตัวอย่างหลังจากได้รับการพัฒนาด้วยกิจกรรมการฝึกร้องเพลงในรอบที่ 1 ดังนี้

ด้านความขยัน ในภาพรวมทั้ง 7 พฤติกรรมบ่งชี้ กลุ่มตัวอย่างมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายพฤติกรรมบ่งชี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1 การมาฝึกซ้อม อยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 2 มีความกระตือรือร้น ตื่นตัวและสม่ำเสมอในการฝึก อยู่ในระดับพอใช้

ด้านความซื่อสัตย์ ในภาพรวมทั้ง 5 พฤติกรรมบ่งชี้ กลุ่มตัวอย่างมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายพฤติกรรมบ่งชี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1 ไม่หยิบสิ่งของ ๆ ผู้อื่นมาเป็นของตน อยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 2 ไม่พูดโกหก ปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา อยู่ในระดับพอใช้

ด้านความมีวินัย ในภาพรวมทั้ง 5 พฤติกรรมบ่งชี้ กลุ่มตัวอย่างมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายพฤติกรรมบ่งชี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 4 ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ เสร็จตามเวลาที่กำหนด อยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 5 จัดเตรียมและเก็บอุปกรณ์การฝึกก่อนการฝึกซ้อม อยู่ในระดับพอใช้

ด้านความสุภาพ ในภาพรวมทั้ง 5 พฤติกรรมบ่งชี้ กลุ่มตัวอย่างมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายพฤติกรรมบ่งชี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 3 มีความอ่อนน้อมถ่อมตน ยอมรับฟังคำวิจารณ์หรือติติงจากครูและเพื่อน อยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1 ไม่พูดจาหยาบค้าย อยู่ในระดับพอใช้

ด้านความสะอาด ในภาพรวมทั้ง 5 พฤติกรรมบ่งชี้ กลุ่มตัวอย่างมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายพฤติกรรมบ่งชี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 5 มีปฏิสัมพันธ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสกับเพื่อนร่วมฝึก อยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 2 รักษาอุปกรณ์การฝึกให้สะอาด อยู่ในระดับพอใช้

ด้านความสามัคคี ในภาพรวมทั้ง 5 พฤติกรรมบ่งชี้ กลุ่มตัวอย่างมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายพฤติกรรมบ่งชี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 5 รู้จักปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติ อยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี อยู่ในระดับดี

ด้านความมีน้ำใจ ในภาพรวมทั้ง 5 พฤติกรรมบ่งชี้ กลุ่มตัวอย่างมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายพฤติกรรมบ่งชี้ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 4 แบ่งปันและเสียสละให้กับเพื่อนและครู และพฤติกรรมบ่งชี้ที่ 5 เข้าใจเห็นใจ

เพื่อน และแสดงความห่วงใย เมื่อทราบว่าผู้อื่นเดือดร้อนอยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ พฤติกรรมบ่งชี้ที่ 2 ช่วยจัดเตรียม ช่วยเก็บอุปกรณ์และดูแลสถานที่ฝึก อยู่ในระดับพอใช้

ข้อสรุปผลการดำเนินกิจกรรมจากสถานการณ์จริง

จากการนำแผนการประยุกต์ใช้กิจกรรมทางดนตรีมาดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน สรุปได้ ดังนี้

พฤติกรรมทั่วไป จากการสังเกต พบว่า นักเรียนต้องใช้ความพยายามและความอดทนในการฝึกเป็นอย่างมาก ซึ่งอาจเป็นเพราะนักเรียน ไม่เคยได้รับการฝึกในลักษณะเช่นนี้มาก่อน ในวันที่สองของสัปดาห์แรกจะสังเกตเห็นได้อย่างชัดเจนว่า นักเรียนบางคนแสดงพฤติกรรมที่ไม่อยากมาฝึก โดยมักจะมาฝึกกิจกรรมช้ากว่าเวลาที่ได้นัดหมาย ขณะที่ฝึกขาดความกระตือรือร้น ไม่ตื่นตัว ไม่ทุ่มเท ขาดความอดทน อีกทั้งไม่มีการเตรียมความพร้อมที่จะฝึกกิจกรรม ครูผู้ฝึกต้องจัดเตรียมทั้งสถานที่และอุปกรณ์การฝึกด้วยตนเอง แม้จะได้ชี้แจงไปแล้วว่าให้นักเรียนมาก่อนเวลาและช่วยกันจัดเตรียมสถานที่และอุปกรณ์การฝึก ขณะฝึกก็จะเอาเปรียบกัน อีกทั้งพูดจาไม่สุภาพ ส่งผลให้ครูผู้ฝึกต้องปรับแผนการฝึกและสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนอยากมาพัฒนาตนเอง ต่อจากนั้นเมื่อฝึกไปในวันที่สามและวันต่อ ๆ มา นักเรียนเริ่มมีการพัฒนาพฤติกรรมที่ดีขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะในวันที่เป็นวันหยุดนักขัตฤกษ์ จะสังเกตเห็นว่านักเรียนมีความรับผิดชอบมาฝึกซ้อมกันอย่างพร้อมเพรียง แม้ว่าจะเป็นวันหยุด นอกจากนี้นักเรียนกล่าวทักทายและแสดงความเคารพครูอย่างมีสัมมาคารวะ เมื่อมาถึงสถานที่ฝึก ขณะฝึกกิจกรรมแต่ละสัปดาห์ นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสกับเพื่อนร่วมฝึก ช่วยเหลือและให้คำแนะนำซึ่งกันและกัน อีกทั้งมีพฤติกรรมที่พัฒนาไปในทางที่ดีขึ้นเป็นลำดับ มีความตั้งใจ มีความอดทน รู้จักปรับปรุงและแก้ไขข้อบกพร่องของตนเอง ปฏิบัติกิจกรรมเสร็จตามเวลาที่กำหนด ปฏิบัติตนตามกฎหมาย กฎระเบียบระเบียบข้อตกลงของการฝึก โดยที่ตนเองยินดีปฏิบัติตามอย่างเต็มใจและมีความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ตามลำดับ นอกจากนี้ในขณะที่นักเรียนอยู่ร่วมกัน ไม่มีสิ่งของของนักเรียนคนใดหายเลย แต่ในขณะที่เดียวกันด้วยสภาพบริบทและความเป็นไปของสถานการณ์ต่าง ๆ ในสัปดาห์นั้น ๆ เช่น ฝนตก สภาพร่างกายนักเรียนไม่พร้อม ติดพันกับภาระด้านการเรียน มีภาระต้องช่วยงานที่บ้านหรือติดกิจกรรมของโรงเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ลดลงบ้างแต่ไม่มาก โดยภาพรวมนักเรียนมีพฤติกรรมที่ดีขึ้นเรื่อย ๆ ตามลำดับ

จุดเด่น เนื่องจากกิจกรรมการฝึกได้วางแผนการพัฒนาไว้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ทุกวันเป็นเวลาอย่างน้อย 3 เดือน ส่งผลให้นักเรียนมีความกล้าแสดงออกในสิ่งที่ถูกต้อง

รู้จักบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของตนรู้จักการปฏิบัติต่อผู้อื่น รู้จักควบคุมตนเองสามารถแลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์กับผู้อื่น รวมทั้งการยอมรับและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีปฏิสัมพันธ์ที่ราบรื่นรวมทั้งสามารถทำงานเป็นทีมได้ รู้จักเสียสละและแบ่งปัน ไม่มีเวลาไปยุ่งเกี่ยวกับสิ่งที่ไม่ดี นักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และครูผู้ฝึกได้รับความไว้วางใจจากนักเรียน

จุดค้อย 1) กลุ่มเป้าหมายมีความแตกต่างกัน กล่าวคือ นักเรียนที่มาพัฒนา บางคนไม่มีใจรักและไม่มีความพรสวรรค์ทางด้านดนตรีเนื่องจากการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนา คัดเลือกจากนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ 1 จาก 3 ระดับ คือ ระดับ 1 ปรับปรุง ระดับ 2 ปานกลาง ระดับ 3 ดี ในปีการศึกษา 2552 ซึ่งนักเรียนกลุ่มเป้าหมายบางคนขาดพรสวรรค์และไม่มีความรักในการร้องเพลง ไม่ชอบแสดงออก ทำให้นักเรียนฝึกกิจกรรมได้ช้า เกิดความเบื่อหน่าย ส่งผลให้คุณลักษณะที่ต้องการพัฒนาเป็นไปได้ช้า นักเรียนบางคนมีพรสวรรค์และรักในการร้องเพลง อีกทั้งชอบ การแสดงออก ทำให้นักเรียนในกลุ่มนี้ฝึกกิจกรรมได้เร็ว ตั้งใจฝึกและมีความสุขในการที่ได้ฝึก ส่งผลให้คุณลักษณะที่ต้องการพัฒนาเป็นไปได้ด้วยดี ด้วยปัจจัยดังกล่าวส่งผลให้การปรับแผนการฝึกกิจกรรมต้องปรับให้มีความเหมาะสมกับนักเรียนทั้งสองกลุ่ม เพื่อไม่ให้เกิดความแตกต่างและในขณะเดียวกันสามารถพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไปได้ด้วยดี 2) กิจกรรมต้องใช้ความต่อเนื่องและสม่ำเสมอในการฝึก กล่าวคือ การที่จะพัฒนาคนให้เกิดคุณลักษณะที่ดีควรได้รับการฝึกอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ แต่จากการฝึกกิจกรรม พบว่า บรรยากาศและสภาพแวดล้อมในบางวันไม่พร้อมให้นักเรียนฝึก เช่น บางวันฝนตก บางวันนักเรียนมีภาระทางบ้านต้องกลับบ้านเร็ว บางวันนักเรียนต้องทำกิจกรรมของโรงเรียน บางวันนักเรียนติดพันกับภาระด้านการเรียนของตนเอง ส่งผลให้การพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ขาดความต่อเนื่อง

จากผลการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างมีการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยมีค่าระดับตั้งแต่ พอใช้ ขึ้นไป ตามเกณฑ์ความพึงพอใจที่ได้ตั้งไว้ ผู้วิจัยจึงทำการพัฒนาเพียงรอบเดียว อย่างไรก็ตาม เพื่อปิดจุดอ่อนช่องว่างและเติมเต็มในส่วนที่ขาดจากการที่ได้ฝึกกิจกรรมทางดนตรี ผู้วิจัยได้เสริมกิจกรรมค่าย “สืบสานคุณธรรม สานฝันเยาวชนคนรักเสียงเพลง” เป็นเวลา 1 วัน ณ รีสอร์ทหาดมุกแก้ว

ผลการดำเนินกิจกรรมค่าย “สืบสานคุณธรรม สานฝันเยาวชนคนรักเสียงเพลง”

หลังจากนักเรียนได้รับการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์โดยการฝึกกิจกรรมทางดนตรีเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมค่าย “สืบสานคุณธรรม สานฝันเยาวชนคนรักเสียงเพลง” เป็นเวลา 1 วัน เพื่อปิดจุดอ่อนช่องว่างและเติมเต็มในส่วนที่ขาดจากการที่ได้ฝึก

กิจกรรมทางดนตรี โดยกิจกรรมในค่ายประกอบด้วย กิจกรรมสร้างสัมพันธ์ภาพ กิจกรรม สันทนาการ กิจกรรมการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์ฝึกร้องเพลง และกิจกรรมการปิดค่าย ผลที่ได้จากการศึกษา ผู้วิจัยได้พบปรากฏการณ์ของการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในค่าย “สืบสานคุณธรรม สานฝันเยาวชนคนรักเสียงเพลง” ดังนี้

พฤติกรรมทั่วไป จากการสังเกตพฤติกรรม พบว่า นักเรียนกลุ่มเป้าหมายทุกคนมาตรงตามเวลานัดหมายด้วยชุดแต่งกายที่เหมาะสมกับบุคคล เวลา สถานที่ และกิจกรรมการฝึก เมื่อ นักเรียนมาถึงค่าย นักเรียนกล่าวทักทายและแสดงความเคารพครูและบุคคลที่มาร่วมจัดกิจกรรม อย่างมีสัมมาคารวะ อีกทั้งจัดวางรองเท้าอย่างเป็นระเบียบ โดยที่ไม่ครุมีต้องแนะนำ เมื่อนักเรียน เริ่มปฏิบัติกิจกรรมการสร้างสัมพันธ์ภาพ นักเรียนทุกคนร่วมกิจกรรมอย่างสนุกสนาน มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ยิ้มแย้มแจ่มใส มีความเอื้ออาทร รู้จักถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน แบ่งปันอุปกรณ์ เมื่อเพื่อนไม่มี รู้จักปรับตัวอีกทั้งให้ความสนิทสนมกับเพื่อนทุกคนอย่างสุภาพ ไม่มีการแบ่งกลุ่ม เพื่อน จากนั้นนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมสันทนาการด้วยความพร้อมเพรียง ช่วยกันออกเสียงร้อง เพลงท่วงทำนองด้วยเสียงที่ดังฟังชัด ขณะร้องเพลงทุกคนมีความสุข ไม่มีการเอาเปรียบกัน กล้าแสดงออก จากนั้นนักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์ นักเรียนให้ความกระตือรือร้น สนใจ ตั้งใจฟังครูอธิบาย ปฏิบัติกิจกรรมตามระเบียบข้อตกลงของการปฏิบัติ กิจกรรม มีวินัยในเรื่องของเวลา โดยมีการควบคุมจากครูบ้างเล็กน้อย หลังจากเสร็จการปฏิบัติ กิจกรรมนักเรียนช่วยเก็บและทำความสะอาดอุปกรณ์ต่าง ๆ โดยการแนะนำของครูเพียงครั้งเดียว เมื่อถึงเวลารับประทานอาหารกลางวัน นักเรียนเข้าแถวรับประทานอาหารด้วยความเป็นระเบียบ รู้จัก ช่วยเหลือเพื่อนในการหยิบช้อน ชาม ขณะรับประทานอาหารไม่พูดจาเสียงดัง รับประทานอาหาร หมด โดยได้รับการแนะนำจากครูก่อนรับประทานอาหารว่าให้นักเรียนดักอาหารแต่พออิ่ม ไม่อ้อมกัมาดักเพิ่ม นักเรียนเชื่อฟังและปฏิบัติตาม จากนั้นให้นักเรียนพักผ่อนตามอัธยาศัย ก่อนเข้ารับการปฏิบัติกิจกรรมในช่วงบ่ายมีนักเรียนมาขอจากครูไปให้เพื่อนร่วมค่าย ซึ่งมีอาการ ปวดท้อง เป็นการแสดงถึงความห่วงใย เห็นใจเมื่อเพื่อนไม่สบาย จากนั้นเริ่มกิจกรรมช่วงบ่าย ด้วยการปฏิบัติกิจกรรมการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์ ในหัวข้อการต่อเพลง โดยเพลงที่นำมาให้ นักเรียนฝึกได้แก่ เพลงเพื่อดาวดวงนั้น นักเรียนทุกคนร่วมปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน ตั้งใจ ช่วยแนะนำกันและกันในขณะฝึกต่อเพลง จากนั้นให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาร้องเพลง ที่ได้ฝึกไว้บนเวที สังเกตว่า นักเรียนมีการเกยกันออกมาเป็นตัวแทน แต่ในที่สุดก็มีนักเรียนที่ เสียสละออกมาร้องเพลงบนเวทีเป็นตัวแทนของกลุ่ม และเมื่อถึงเวลาปิดกิจกรรมด้วยการเลือก ขวัญใจเยาวชนค่าย สังเกตเห็นได้ว่านักเรียนเปิดใจรับเสียง และยอมรับความคิดเห็นของกันและกัน

ให้ความร่วมมือช่วยกันเลือกขวัญใจเยาวชนค่ายอย่างสันติ และร่วมแสดงความคิดเห็นกับเพื่อนที่
ได้รับรางวัล หลังจากปิดกิจกรรมค่าย นักเรียนช่วยครูและทีมงานในการจัดเก็บอุปกรณ์ จากนั้น
กล่าวลาครูอย่างมีสัมมาคารวะ

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University